

17.2.2016

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

3 – 2016

Kokousaika: 17.2.2016 klo 18.00 – 21.53

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

3 – 2016

Mötestid: 3.2.2016 kl 18.00 – 21.53

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

17.2.2016

Esityslistan asia nro 3	5
MUUTOKSIA KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOONPANOSSA	5
Ledamoten Månsson	5
34 §.....	5
Esityslistan asia nro 5	5
ERÄIDEN VUODEN 2015 TALOUSARVIOON MERKITYJEN MÄÄRÄRAHOJEN YLITTÄMINEN JA KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTTAMINEN	5
Valtuutettu Hakanen	5
Valtuutettu Puhakka.....	6
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	6
Valtuutettu Taipale.....	7
Valtuutettu Heinäluoma	8
Valtuutettu Puhakka.....	9
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	10
Valtuutettu Karhuvaara	10
Valtuutettu Hursti	11
Valtuutettu Taipale.....	12
Valtuutettu Ikävalko	13
Valtuutettu Hursti	14
Valtuutettu Arajärvi	14
Valtuutettu Pakarinen	15
35 §.....	16
Esityslistan asia nro 6	16
VUONNA 2015 KÄYTTÄMÄTTÄ JÄÄNEIDEN MÄÄRÄRAHOJEN PERUSTEELLA MYÖNNETTÄVÄT YLITYSOIKEUDET VUODEN 2016 TALOUSARVIOON.....	16
Valtuutettu Koskinen.....	16
Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	16
36 §.....	17
Esityslistan asia nro 7	17
VESALAN ALA-ASTEEN KOULUN JA VESALAN YLÄASTEEN KOULUN YHDISTÄMINEN YHTENÄISEKSI PERUSKOULUKSI	17
Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	17
Valtuutettu Honkasalo.....	18
Valtuutettu Hakanen	18

17.2.2016

Valtuutettu Ingervo.....	19
Valtuutettu Kantola	20
Valtuutettu Krohn	20
Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Krohn (vastauspuheenvuoro)	22
Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	22
Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen	23
Valtuutettu Huru.....	23
Valtuutettu Vesikansa	24
Valtuutettu Hakanen	24
Valtuutettu Arhinmäki.....	25
Valtuutettu Pakarinen	26
Valtuutettu Hakanen	26
Valtuutettu Honkasalo.....	27
Valtuutettu Hakanen	27
Valtuutettu Raatikainen.....	27
Valtuutettu Vesikansa	28
37 §.....	29
Esityslistan asia nro 8	29
SUOMENKIELISEN TYÖVÄENOPISTON ASIAKASPALVELU- JA HALLINTO- OSASTOJEN YHDISTÄMINEN	29
Valtuutettu Bogomoloff	29
38 §.....	29
Esityslistan asia nro 9	29
VUOKRAUSPERUSTEET RASTILAN ASUNTOTONTILLE (VUOSAARI, RASTILA, TONTTI 540001/2.....	29
Valtuutettu Hakanen	29
Apulaiskaupunginjohtaja Sinnemäki	30
40 §.....	30
Esityslistan asia nro 11	30
LAUTTASAAREN ERÄÄN PUISTOALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12338, ISOKAARI 30, PÄIVÄKOTI ISOKAARI).....	30
Apulaiskaupunginjohtaja Sinnemäki	30
Valtuutettu Asko-Seljavaara	31

17.2.2016

42 §.....	31
Esityslistan asia nro 13.....	31
VUODEN 2017 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA LÄHETEKESKUSTELU	31
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	31
Valtuutettu Rydman	33
Valtuutettu Kivekäs.....	36
Valtuutettu Anttila.....	38
Valtuutettu Honkasalo.....	41
Valtuutettu Huru.....	43
Ledamoten Månsson	45
Valtuutettu Kolbe	47
Valtuutettu Ebeling.....	49
Valtuutettu Hakanen	51
Valtuutettu Männistö	53
Valtuutettu Vuorjoki.....	55
Valtuutettu Pakarinen	56
Valtuutettu Ingervo.....	58
Valtuutettu Asko-Seljavaara	59
Valtuutettu Jalovaara	60
Valtuutettu Korkkula.....	61
Valtuutettu Vesikansa	62
Valtuutettu Muurinen.....	63
Valtuutettu Enroth.....	65
Valtuutettu Muttilainen	66
Valtuutettu Soininvaara.....	66
Valtuutettu Holopainen	67
Valtuutettu Karhuvaara	69
Valtuutettu Sydänmaa	70
Valtuutettu Mäki.....	71
Ledamoten Wallgren.....	72
Valtuutettu Hakanen	72
Valtuutettu Huru.....	74
Valtuutettu Sevander	75
Valtuutettu Anttila.....	76
Valtuutettu Nyholm	77
Valtuutettu Hyttinen	77
Valtuutettu Anttila.....	78
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	78
Valtuutettu Huru.....	79
Valtuutettu Hakanen	79

17.2.2016

32 §

Esityslistan asia nro 3

MUUTOKSIA KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOONPANOSSA

Ledamoten Månsson

Jo. Hos oss är det här uppdraget intimt förknippat med viceordförandeskapet i gruppen, och därför föreslår jag Gunvor Brettschneider.

34 §

Esityslistan asia nro 5

ERÄIDEN VUODEN 2015 TALOUSARVIOON MERKITTYYJEN MÄÄRÄRAHOJEN YLITTÄMINEN JA KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUUTTAMINEN

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Vuosittain toistuva ylitysvaltuuksien hakeminen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä työllisyydenhoidon määrärahoihin kertoo mielestäni tahallista alibudjetoinnista. Lain mukaanhan talousarvioon pitää kirjata tiedossa olevat menot ja tulot. Helsingissä tämä sama käsittely ylitysvaltuuksista toistuu lähes samoissa budjetin kohdissa kerta toisensa jälkeen. Viime vuonnakin budjettia käsiteltäessä tuotiin esille se, että esimerkiksi sosiaali- ja terveystalvelujen, toimeentulotuen, työllisyyden, HUSin rahat eivät tule riittämään. Yllätyksiäkin toki vuoden mittaan toi tulla, kuten syksyllä turvapaikanhakijoiden määrä, mutta tätä yli 88 miljoonan euron ylitystä ne eivät selitä.

17.2.2016

Tämä jatkuva alibudjetoiminen on poliittinen valinta. Kokoomus on avoimesti kertonut, mitä se tällä ajaa takaa, eli julkisen palvelutoiminnan supistamista yksityisten markkinoiden hyväksi. Onko tämä myös vihreiden, sosialidemokraattien ja perussuomalaisen tarkoitus, kun vuosi toisensa jälkeen näitä määrärahoja alibudjetoidaan?

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun joudumme pitkäaikaistyöttömistä maksamaan näitä maksuja valtiolle, niin olisin kysynyt, mitä toimenpiteitä nyt on tehty tämän hillitsemiseksi. Tämähän tuli vasemmistoliiton aloitteesta tähän strategiaan, ja edellytettiin läpäisyperiaatteella eri virastoissa sitä, että katsotaan, millä tavalla pystytään työllistämään juuri näitä pitkäaikaistyöttömiä, ettei tarvitsisi mennä näihin niin sanottuihin sakkomaksuihin. Sitten se, että tässähän on myös muutoksia tapahtunut tässä kunnan tai tässä tapauksessa Helsingin kaupungin vastuussa suhteessa työllistämiseen, niin toivoisin tähän vastausta, millä tavalla tässä edetään. Tässä tulivat jo turvapaikanhakijat esille, ja tämä tulee olemaan meille kova haaste työllistämisen kannalta ja kotoutumisen kannalta, niin olisi hyvä kuulla, miten tämä aikaisempi toiminta on edennyt.

Kiitos.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Sekä valtuutettu Hakasen kysymykseen että valtuutettu Puhakan kysymykseen vastauksena siis se, että nyt olemme hyväksymässä ylitysoikeuksia viime vuodelle, ja tarkoitukseni oli tuossa talousarvioraamin lähetekeskustelussa, tai avaankin muutamalla sanalla kaupungin talouden näkymiä tällä hetkellä. Kun menee hiukan syvemmälle näihin budjettilyityksiin, voisi sanoa noin pääpiirteitä, mitä kaupungin taloudessa viime vuonna tapahtui. Meillä oli muutamia varsin isoja budjettilyityskohtia, jotka eivät kohdistuneet kaupungin omaan perustoimintaan, ja ne selittävät valtaosan budjettilyityksistä. Perustoiminnan kohdalla voi sanoa, että tämän hetken ennuste tilinpäätöksessä on se, että olemme harvinaisen hyvin edenneen valtuuston ja kaupunginhallituksen viitoittamalla tiellä.

17.2.2016

Mitä nämä ylitykset ovat, niin siellähän oli nimenomaan ehkä kaikkein suurimpana työmarkkinatuen kuntaosuuden, tämän niin sanotun sakkomaksun, ylitys. Pitää muistaa se, että meillä oli viime vuoden talousarvioon laitettu ennakkoa sen kasvusta, ja se toteutui siis käytännössä tuplana siihen, mitä meillä talousarviossa oli. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, mikä viime valtuuston kokouksessa oli kyselytunnilla kysymyksenäkin, on se, että tällä hetkellä me priorisoimme voimakkaasti pitkäaikaistyöttömyyden hoitoa. Meillä on oma viranhaltijatyöryhmä, joka keskittyy erilaisten toimenpiteiden valmisteluun, että me saisimme vaikuttavuutta siihen, että pitkäaikaistyöttömyyden luvut eivät olisi niin huolestuttavia kuin ne tällä hetkellä ovat. Muistaen sen, että tämän budjettiylityksen taustalla on toisaalta järjestelmän muutos, joka tuli viime vuoden alussa voimaan, mutta sen lisäksi pitkäaikaistyöttömyys oli, jos oikein muistan viime valtuuston lukuja, 8 % kasvussa.

Jollain tavalla uskoa toimenpiteiden vaikuttavuuteen tuo ehkä se, että viime valtuustossa, kun käytiin työllisyyslukuja läpi, nuorisotyöttömyydessä oli positiivista kehitystä ollut muutaman kuukauden ajan. Muistamme kaikki ne toimenpiteet nuorisotakuun ympärillä, mitä on ollut, niin toimenpiteillä on vaikuttavuutta. Mutta sitten viitekehystenä on yleinen talouden tilanne ja se, että työttömyys on kasvanut. Olemme hyvin vaikeassa toimintaympäristössä, mutta toimenpiteitä on. Minulla ei ole listaa tämän työryhmän yksityiskohtaisista esityksistä, mutta niitä on ollut ja niitä on pyritty panemaan toimeen mahdollisimman viiveettä.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Minulla on vain ikuisia ajatuksia, ja ne ovat ikuisia sen takia, että ne eivät koskaan toteudu ja niistä joutuu puhumaan jatkuvasti. Tämä pitkäaikaistyöttömyysasia taitaa olla sellainen, jonka tunnen verraten hyvin, ja minun aikanani on sillä alalla ollut noin 15 työministeriä, vuodesta 1995, jolloin aloitin aktiivisemmän kampanjan 7 ja odotan 8:tta, tai sitten ryhdyn kampanjoimaan seuraavissa eduskuntavaaleissa tullakseni 8:nneksi.

On nimittäin todella 3 asiaa, joilla pitkäaikaistyöttömyys laskee: kuolema, vanhuuseläkkeelle siirtyminen ja eläkkeelle siirtyminen. Mitkään tähän mennessä tehdyt reaaliset toimenpiteet eivät ole olennaisesti vähentäneet pitkäaikaistyöttömyyttä ja sillä siisti! Siitä on riittävästi tutkimuksia, Raija Keräsen väitöskirja viimeksi, ja noin 200 000 ihmistä on sellaista, jotka eivät koskaan tule näkemään työmarkkinoita. Olen sekä HUSin että Helsingin kaupungin kautta lukuisia kertoja yrittänyt saada

17.2.2016

edes tämän ? eläkeselvittelyprosessin voimakkaammin käyntiin, että se olisi esimerkiksi siirretty HUSille. Siihen tuli viimeksi vastaus: ei voida, odotetaan sotea. Eli mitään pientä täsmätoimenpidettä ei voida toteuttaa, ennen kuin tämä sote-sotku on selvitetty – jos se kyetään selvittämään. Eli 5 vuotta kestää.

Helsingissä on 7 päätoimista sosiaalityöntekijää. He tutkivat joka vuosi noin 500, aiemmin 700, henkilöä, joista eläkkeelle on päässyt 350. Seuraavana vuonna he tutkivat jälleen 700, sitten taas 700 ja niistä, jotka 3 vuoden kuluttua pääsevät, on jo nyt työttömiä paljon. Eli se prosessi pitää kolminkertaistaa. Ei ole mitään pulmaa.

Lisäksi toinen vakava seikka on, kun välityömarkkinoista puhutaan. Minulla ei ole nyt sitä luetteloa, kuinka monta erilaista ei-palkattua työmuotoa Suomessa on. Muistaakseni pääsin 15:een tai 20:een. Yritän luetella muutamia: työmarkkinatuki, työvalmennus, työharjoittelu, varusmiestyö, suojatyö, mielisairaiden ja kehitysvammaisten suojatyö, kuntouttava työtoiminta, työvalmennus, työharjoittelu, opiskelijatyö, vapaaehtoistyö, talkootyö, siis talkootyö sama kotitaloustyö. Sitten sinulla on yhdyskuntapalvelu, vankityö ja niin edelleen ja niin edelleen. Kaikkia näitä säätelevät eri lait, eri korvaukset ja ihmiset todella tekevät työtä. Äskettäin on tullut loistava selvitys tarpeettomuudesta. Siitä, että ihmisille toimintaa, he kokevat itsensä tarpeettomiksi. ? aluetta työ ja toiminta pitää liittää toisiinsa ja kattavasti katsoa nämä kaikki. Toivotonta on yrittää nykyisillä toimenpiteillä vähentää pitkäaikaistyöttömyyttä tuosta vain.

Vielä olennaisinta, ja tämä on kunnan kannalta tärkeä, se on laitettu kokonaan kunnan niskoille. Valtio ei työllistä, yksityiset eivät saa työllistää ja kuntainliitot eivät työllistä. 22 000 HUSin työntekijää on, yhtään pitkäaikaistyötöntä ei ole koskaan otettu sinne, ja niin kuin aina olen leikillä sanonut, ei ole SOSTE-puoluekaan ottanut kuin kerran. Yhden otti puhelinkeskukseen, ja sen jälkeen puhelinkeskus olikin sekaisin. AY-liike ei liioin ole ottanut, mutta ei kukaan muukaan puolue. Tämä on olennainen seikka avata kaikki työmarkkinat pitkäaikaistyöttömille sillä rahalla, jota nyt käytämme työttömille. Eli Taipale seuraavaksi työministeriksi 2019 eduskuntavaalien jälkeen. Sitten rupeaa tapahtumaan.

Valtuutettu Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä valtuutettu Taipaleen puheenvuoro oli tavattoman tärkeä, ja myös tärkeä oli se, mitä tässä ylipormestari aikaisemmin sanoi. Nyt pit-

17.2.2016

käaikaistyöttömiähän on meillä monen ikäisiä. On niitä, jotka ovat siellä 60:n lähellä ja tiedossa on, että monet ovat sellaisessa tilanteessa, että työllistyminen on ? ja on ehkä myös terveydellisiä ja muita syitä, joissa onkin viisasta katsoa, niin kuin aikaisemmin valtuutettu Taipale on eri yhteyksissä on katsonut, myös eläkkeellesiirtymismahdollisuutta.

On paljon myös nuorempaa väkeä, joka ei ole työllistynyt sen ensimmäisen 3 kuukauden aikana ja jää työttömäksi. Nyt kun tämä vastuu tässä rahoituksessa osittain siirtyy kunnille jo 300 päivän kohdalla, on selvää, että siinä joukossa, kun puhutaan pitkäaikaistyöttömistä, valtaosa on sellaisia, ettei mitenkään tule kyseeseen se, että tämä koko joukko todettaisiin, että iästä ja työkyvystä riippumatta siirtyisi eläkkeelle – varsinkin kun siinä on myös paljon kolmekymppisiä, nuorempia ja vähän vanhempiaakin.

Kyllä tämän vastuun ottaminen tämän pitkäaikaistyöttömyyden estämisestä ja ihmisten työllistämisestä on aivan välttämätöntä. Se on inhimillisesti välttämätöntä mutta samalla myös säästyy isoja summia niistä kustannuksista, jotka muutoin ovat meillä edessä sosiaalisen syrjäytymisen kautta. Tämän hallituksen aikoinaan tekemän ratkaisun hyvä puoli on se, että et pakottaa sentyyppiseen keskusteluun, mitä me nyt tässä käymme ja johon ylipormestari viittasi. Jos tässä ei olisi mitään seurauksia kunnan kannalta, niin se kunnan oma intressi pohtia sitä, mitä voidaan tehdä, olisi paljon pienempi. Toivon, että myös sekä virka johdossa että luottamusjohdossa tähän asiaan herättäisiin sillä tavalla kuin tuossa ylipormestarin puheenvuorossa kerrottiin.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Viitaten sekä valtuutettujen Taipale ja Heinäluoma puheenvuoroihin kysyisinkin sitä, että tässähän on nyt hallituksella sellainen hanke, että juuri nämä pitkäaikaistyöttömät ja vaikeasti työllistyvät – nimenomaan vaikeasti työllistyvät, joka käsitteenäkin on vähän epämääräinen – olisivat siirtymässä nyt kaupungeilta ja kunnilta itse asiassa TE-keskusten vastuulle. Tässä on olemassa ollut työryhmä, ja tähän nyt on tullut lausuntojakin. Olen käsittänyt, että suuret kaupungit ja olettaisin, että Helsinki on myös tätä vastustanut. Olisin nyt tarkentanut tätä asiaa vielä, vaikka valitettavasti tämä nyt ei kuulu suoraan tähän ylityksiin, mutta tämä on sillä tavalla iso kysymys, että niin kuin tässä tuli aikaisemmissa puheenvuoroissa, niin nämä ylitykset kuitenkin vain jatkuvat, koska se vastuu on kaupungilla.

17.2.2016

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos valtuuston puheenjohtaja sallii, niin tähän yritän vastata. En tätä lausuntoa tunne, että en pysty kommentoimaan lausunnon sisältöä, mutta totta on, mitä valtuutettu Puhakka sanoi, että siis 6 Suomen suurinta kaupunkia ovat yhdessä olleet aloitteellisia. Olemme katsoneet, että sekä elinkeinopoliittinen että ennen kaikkea työllisyydenhoidon kokonaisuus tulisi olla niin, että se on yhdessä organisaatiossa hoidettu ja nykyinen järjestelmä, jossa valtio on osin toimijana käytännössä siis TE-keskusten kautta ja sitten kunnat koulutus- ynnä muiden omaan toimialaansa kuuluvien polkujen hoitajana, niin siinä on aivan liian monta pysähdyspistettä. Meidän näkemyksemme on ollut se, että se olisi järkevintä siirtää kuntatasolle. Siitä on ollut pohdintaa ymmärrykseni mukaan niin, että lähinnä eniten on mietitty sitä, että Vantaa olisi kokeilukuntana. Helsinki olisi halukas tähän lähtemään, mutta ymmärrykseni mukaan nämä kokeilut eivät ole edenneet.

Asia liittyy myös sitten tässä keskustelussakin mainittuun, valtuutettu Taipaleen mainitsemaan sote-itsehallintoasiaan. On myös olemassa selvityshenkilö Tarastin ehdotus, jossa hän esittää omaa malliansa elinkeinopoliittisiin työllisyysasioiden hoitamiseen, joka ainakaan omasta mielestäni ei ole ideaaliratkaisu. Pidän tärkeänä, että lähdetään muodostamaan työllisyydenhoitoon prosessi, joka on yksi kokonaisuus, ja mielestäni ainakin Helsingin kokoisessa kunnassa me olemme aivan riittävän suuri kunta, että pystyisimme ottamaan vastuun koko prosessista. Lähtökohtana tietenkin on se, että jos jotain toimintoja valtiovallalta meille siirtyy, niin ne siirtyvät resursseineen.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos.

Aihe on erittäin hyvä. Olin aikanaan itse eduskunnassa työelämävaliokunnassa, kun nimenomaan siirrettiin kunnille velvollisuus työllistää nämä vaikeasti työllistettävät, ja syyhän oli nimenomaan siinä, että nämä ihmiset ovat yleensä moniongelmaisia. Pelkät työvoimapalvelut eivät riitä helpottamaan heidän työllistymistään. Tarkoitus oli alun perin, että kunnat monihallinnollisesti tekisivät tiimit, joissa katsottaisiin ongelmakenttä. Se on aika usein terveydellinen tai sosiaalinen tai jonkinasteinen psyykinen ongelma, ja silloin oli tarkoitus, että kunnat ryhtyivät todella coachaamaan tätä ihmistä ja tekemään hänestä työkykyistä ja sitä kautta työllistymään.

17.2.2016

Uskon edelleen, että ei tarvita lisää rahaa, mikäli hallintokunnat aidosti toteuttavat tämän näin. Koska olen työfysioterapeuttina seurannut näitä toteutuksia tässä jo vuosikaudet, väitän, että sitä työtä ei tehdä niin kuin se pitäisi tehdä, jotta saataisiin tämä moniammatillinen ongelma- kenttä ratkaistua sen ihmisen hyödyksi. Siksi onkin tärkeää, että Hel- sinki on ainakin joiltain osin elinkeinopuolella ryhtynyt siihen, että jos me saamme itsellemme todella tämän vastuun työllistämisestä, meillä olisi mahdollisuus käyttää täällä talousalueella olevia myös yksityisiä työvalmennuspalveluja kaupungin toiminnan tukena ja sitä kautta te- hostamaan yhteistyötä yritysten ja coachaus-firmojen ja meidän omien työllistämispalveluidemme hyväksi.

Valtuutettu Hursti

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olen itse huolestunut meikäläisen ikäisistä ja vähän vanhemmista, kun joutuu työttömäksi. Meillä on ikärasismi, myönnettiin tai ei, ja kun joutuu työttömäksi, ei saa mistään duunia, ei tule myöskään eläkekertymiä. Si- ten ventataan eläkkeelle pääsyä sinne 68:aan, ei tule eläkekertymiä. Ollaan 18 vuotta, jos ollaan viisikymppisenä jouduttu työttömäksi, oltu siinä köyhyyskuilussa. Sen jälkeen päästään eläkkeelle, ei ole tullut eläkekertymiä, taas alkaa se sama rumba eli ollaan taas siinä köyhyy- dessä.

Sitten meillä on toinen ryhmä, jotka ovat jostain syystä elämäntilantees- ta luottotietonsa menettäneet, niin heillä ei ole mitään halua mennä töi- hin, koska ulosottomies vie sieltä heti sen suurimman osan päältä ja ei- vät pääse velkajärjestelyyn ja näin ollen eivät uskalla eivätkä voi ottaa työtä vastaan, koska eivät pysty maksamaan niitä omia vanhoja juttu- jaan sillä tavalla kuin itselle sopisi. Näin ollen sitten jäävät sinne päivä- rahoille ja työttömänä olemaan.

Sitten vielä huolestuttaa se, että kun ihminen joutuu työttömäksi, ei pääse duuniin, jollain pitäisi elää. Sillä pienellä päivärahalla ei elä. Hae- taan pikavippejä. Sen jälkeen ollaan siinä vippikierteessä ja sen myötä menee sitten luottotiedot. Sitten ei saada vapailta markkinoilta edes asuntoa sen tähden, koska luottotiedot ovat menneet. Ja kun ne ovat menneet, niin ei saa edes käteisellä kotivakuutusta, joka vaaditaan, kun haet vapailta markkinoilta asuntoa. Eli tämä on valmis kierre. Olen todella huolissani siitä, että tarttis tehdä jotain. Ei minulla ole kristallipal- loa, mitä tehtäisiin, mutta näin se vain valitettavasti on.

17.2.2016

Valtuutettu Taipale

Puheenjohtaja.

Täydennän vielä edeltävää puheenvuoroa. Talouselämä-lehdessä äsken aika tarkka artikkeli ”Rekrytointi vaikeutui, vaikka työttömyys kasvaa”. Uudellamaalla on, hetki vain, työpaikkojen määrä lisääntynyt 25 %, mutta pitkäaikaistyöttömien työnhakijoiden määrä 9 %, eli avoimia paikkoja on. Tässä kiinnitetään huomiota siihen, että porukalla ei ole taitoja niihin työpaikkoihin, jotka kaikki eivät ole monimutkaisia, ja täydellä varmuudella johtuu koulutusjärjestelmästä, joka on tuhonnut pitkälti kädentaitoja Suomessa siitä lähtien oikeastaan, kun IT-taitoja ja erilaisia markkinointi- ja grafiikan ja taiteen ja kaikkien muiden lahjakkuuksien taitteita on lisätty. Pääkaupunkiseudulla 37 % työnhakijoista on pitkäaikaistyöttömiä, eli kaikkein suurin, ja se, että ei saada työntekijöitä tyhjiin paikkoihin lähes kaikilla aloilla EK:n mukaan.

Valtuutettu Heinäluoma totesi, että on erilaisia työttömiä, ja minähän tapaan heitä kaikkia, myös nuoria. Kukaan ei ole väittänyt, että heidät pitää saada eläkkeelle, mutta siellä on erittäin paljon pudokkaita, jotka tulee saada eläkkeelle, jotka jäävät jalkoihin prospektiivisten nuorten varalta. Kehitysvammaiset, mielisairaat, neurologisesti vammaiset, heitä on aika paljon. Otan vain esimerkin: Porissa oli aikanaan 700 pitkäaikaistyötöntä tai työtöntä nuorta. 200 oli pudokasta, heistä 20–30 katsottiin eläkekelpoiseksi. Yksikään heistä ollut koskaan mitään asiaa töihin. Usein he tulevat tutkittavaksi vasta 28-vuotiaana oltuaan noin 5–6 koulutuspaikassa viikon, erilaisissa työkokeiluissa viikon. Tämä porukka putoaa jalkoihin eikä varmasti äänestä – edes sosialidemokraatteja tällä hetkellä.

Vuonna 1992 järjestimme ensimmäisen pudokasnuorten seminaarin koko maassa. Silloin tuli oikeusministeriöltä loistava työryhmä pudokasnuorista tai näistä. Se oli vain 12 liuskaa, sen takia se oli loistava. Siinä kävi ilmi, että Suomessa oli vain 12 työpajaa nuorille. Ne aiottiin lakkauttaa siinä vaiheessa. Onneksi menimme EU:n jäseneksi, sieltä tuli rahaa meille, ja perustettiin valtavasti työpajoja, jotka ovat olleet ratkaisu näissä asioissa.

Nämä ovat nyt yksityiskohtia, mutta olen ollut siis kolmasosassa Suomen kunnista katsomassa pitkäaikaistyöttömiä, että minä nyt tunnen tämän asian. Sakkomaksut ovat erittäin vähäisiä joissakin kunnissa, jotta kannattaisi katsoa esimerkkeinä. Joissakin kunnissa on ELMA-projektilla saatu 1,5 % työikäisestä väestöstä eläkkeelle tutkimalla heidät – meillä noin 0,5 %. On paljon tällaista esimerkkiä. Laki sosiaalisesta yrityksestä on yksi esimerkki. Se tuotiin eduskuntaan, sanoivat, että

17.2.2016

se on täysin maho. Ministeri totesi silloin, että täytyy sentään jokin laki tehdä, ja mahoksi se on osoittautunut. HUSilla on muistaakseni 15 sosiaalisessa yrityksessä tässä Helsingin kaupungin ja HUSin yhteisessä tai parikymmentä henkilöä, ja se on toiminut hyvin, mutta se laki täytyy muuttaa, että vähän koulutetut ja vähän taitavat pääsisivät töihin.

Tätä juttua riittää. Yritän keskittää asiat pyrkimyksen hoitaa tämän asian operatiivisella tavalla lähettämättä enää kirjeitä muille ministereille. Nimittäin kun menen peilin eteen ja nostan käden, että asia pitää hoitaa, niin peilistä tulee heti toinen käsi ja sanoo: "Juuri niin, Ilkka". Sen takia muistakaa 2019.

Valtuutettu Ikävalko

Kiitos, puheenjohtaja.

Ymmärrän puheenjohtajan hopun, mutta toisaalta tässä on äärimmäisen tärkeästä asiasta ja asiakokonaisuudesta kysymys, johon, kuten valtuutettu Taipale sanoi, ei olla oikeastaan vuosikausiin puututtu asiakaan kuuluvalla tavalla. Suomi ja Helsingin kaivaa tässä ihan omaa kuoppaansa, ja sehän on nyt tullut hirveän hyvin näkyviin muun muassa tämän pakolaiskeskustelun kautta, kun on ihmetelty, että miksi pakolaiset, jotka tuolla haluaisivat ilmaiseksi tehdä töitä, eivät voi tehdä edes simppelempiäkään asioita ilman, että heiltä vaaditaan hygieniapassia sun muuta suomen kielen täydellistä taitoa. Me olemme itse luoneet lainsäädännön ja muun sääntelyn kautta tällaisen mahdotoman viidakon, että nekin, jotka itse asiassa kykenisivät ja ehkä haluaisivatkin tavalla tai toisella työllistyä, eivät siihen pääse, eivät pysty tarttumaan näihin mahdollisuuksiin. Peiliin on silloin katsominen myös valtionhallintoa ja ensisijaisesti valtionhallintoa.

Sittenhän on toinen kokonaan kysymys tästä kannustinloukkoasiasta, joka edelleenkin on olemassa ja johon liittyy tämä perustelukysymys, johon täytyisi saada vauhtia hyvin nopeasti. Meillä on hyvin paljon ihmisiä, jotka eivät ole moniongelmaisia, jotka ovat ihan turhan päiten työttömänä, ja siihen joukkoon kuuluu kaiken ikäisiä ihmisiä. Nyt vielä sitten tämän lisäksi kaikki nämä pakolaisetkin, jotka mielellään tekisivät jotain muuta kuin vain pyörittelisivät sormiaan.

TE-keskukset ovat pääsääntöisesti oman käsitykseni mukaan aika huonosti pystyneet hoitamaan tätä tonttia. En itse ainakaan ole kuullut kovinkaan monesta työnhakijasta, joka sitä kautta olisi järkipäisesti työllistynyt tai saanut apua työllisyystilanteeseensa. Eli siinä mielessä voisi olla, että kaupunki tai sitten tämän Tarastin ehdotuksen mukainen

17.2.2016

ratkaisu, jossa lähdettäisiin katsomaan tätä kokonaisuutta ihan uudella tavalla, olisi erittäin tervetullutta.

Kiitos.

Valtuutettu Hursti

Kiitos, puheenjohtaja.

Täydennän myös pikkuisen tuohon. Kun puhutaan maahanmuuttoasioista tai jostain, niin sanotaan, että he eivät ole valinneet, mihin maahan ovat syntyneet. Sanoisin, että kun Suomessa synnyttään, niin suomalaiset eivät ole myöskään syntyessään valinneet sitä, että minusta tulee vähän vanhempana nisti tai alkoholisti taikka joudun linnaan ja vietän siellä 15 vuotta, mutta jostain kumman syystä tällaisia asioita tapahtuu. Sitten kun vietetään laitoksessa aikaa 10–15 vuotta, siellä ollaan ammatti-ihmisenä, monet ovat sinne ammatti-ihmisenä menneet tai sitten lukevat siellä itselleen ammatin, mutta kun pääsevät siviiliin ja koittavat päästä takaisin tähän yhteiskuntaan, niin valitettavasti eivät pääse. Ammattipaperit ovat hyvät ja ammattiosaamiseen uskotaan, mutta sitten kysytään, että missäs olet ollut viimeisen 10–15 vuotta, ja siihen myös tyssää se työllistyminen. Eli kyllä meillä näitä ongelmia riittää, pitäisi vain keksiä, miten niitä puretaan

Kiitos.

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Luulen, että kaupungin kannalta, varsinkin nyt kun tänään vielä keskustellaan talousarviostakin, olisi hyvin hyödyllistä katsoa, josko tästä 30 miljoonan ylityksestä – siis korostan ylityksestä, siellä on jo budjetissa joku raha ennestään tähän asiaan – vaikkapa 10–15 miljoonaa käytettäisiin niihin palveluihin, jotka parantavat ihmisten mahdollisuuksia työllistyä. Luulen, että esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalvelujen kohdalla hyötysuhde olisi varsin hyvä tässä asiassa.

Yksi näkökulma tähän asiaan on se, että – siitä on kyllä jo joitakin vuosia, mutta sisäasiainministeriö selvityksen, jossa pohdittiin yhteiskunnallisia uhkia, jotka Suomea saattavat koetella – suurimpana yhteiskunnallisena uhkana pidettiin syrjäytyneitä miehiä. Tässä nyt on järjes-

17.2.2016

telmä, jossa rakennetaan suorastaan syrjäytyneiden miesten joukkoa. Tai ei pyritä vähentämään sitä, sanotaan näin päin.

Täällä Ilkka Taipale mainitsi sosiaaliset yritykset. Olin aika monta vuotta semmoisessa ryhmässä, joka koetti kehittää sosiaalisten yritysten asemaa, ja se tyrmäsi joihinkin hyvin tiukkoihin kannanottoihin Euroopan unionin säännöistä ja sitten toisaalta siitä, minkälaiset kilpailuolosuhteet syntyvät verrattuna niihin yrityksiin, jotka eivät ole sosiaalisia yrityksiä. Kyseinen ryhmä teki myös tutustumismatkan Skotlantiin, jotka eivät olleet kuulleetkaan moisista Euroopan unionin esteistä.

Viimeiseksi ilmoitan kannattavani Taipaleen esitystä.

Valtuutettu Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Vaikka keskustelu on ollut hiukan erikoinenkin, niin toisaalta aihe on tärkeä, ja tässä yhteydessä on hyvä muistuttaa, että meillä jo tällä hetkellä on meneillään kehitys, jossa nuorisoioluokka tällä alueella on 6 000 vuodessa pienempi kuin vapautuvien tai oikeastaan eläkkeelle siirtyvien työntekijöiden määrä. Siitäkin huolimatta, että tietysti automaatio, digitalisaatio tekee tehtävänsä, niin meillä on kyllä käyttöä kaikille nuorille tällä alueella, ja siinä mielessä todella tärkeää, että ketään ei päästettäisi tippumaan.

Kiitoksia.

17.2.2016

35 §

Esityslistan asia nro 6

VUONNA 2015 KÄYTTÄMÄTTÄ JÄÄNEIDEN MÄÄRÄRAHOJEN PERUSTEELLA MYÖNNET- TÄVÄT YLITYSOIKEUDET VUODEN 2016 TALOUSARVIOON

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ajattelin kiinnittää vain huomiota siihen, että viime vuonna jäi investointirahoja käyttämättä ihan kunnallistekniikassa ja rakennusten korjauksessa noin 155 miljoonaa euroa. Täällä usein valitetaan sitä, että investointirahoja ei ole tarpeeksi. Nyt on tällainen määrä jäänyt käyttämättä, joka vastaa noin 1,5 kunnallisveroprosentin tuottoa, ja ne ovat jopa viime vuodesta kasvaneet 12 %. Jos nämä olisi oikein kohdennettu, niillä olisi korjannut monta koulua ja päiväkotia ja myös kunnostanut monta kilometriä Koillis-Helsingin sorateitä.

Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten valtuutettu Koskinenkin saattaa tietää, investointimäärärahoja jää käyttämättä joka vuosi. Se on ihan budjetoititekninen kysymys, että varmuuden vuoksi budjetoidaan kaikkeen, mikä voisi toteutua, ja siten osa siirtyy seuraavaan vuoteen, kun hankkeet eivät etene optimistisinta mahdollista vauhtia. Itsekin olen sitä mieltä, että tämä on tietenkin vähän erikoinen budjetoititekniikka, mutta näin se kaupungissa toimii, ja käytännössä siihen on syynsä. Koska jos ne rahat joskus ylittyisivät eivätkä riittäisikään, me nostaisimme siitä hirveän metelin. Sen takia sinne budjetoidaan varmuudeksi aina tarpeeksi.

17.2.2016

36 §

Esityslistan asia nro 7

VESALAN ALA-ASTEEN KOULUN JA VESALAN YLÄASTEEN KOULUN YHDISTÄMINEN YHTENÄISEKSI PERUSKOULUKSI

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Muutamalla sanalla vielä selvitän tätä, mistä on kysymys. Minulla on muutama PowerPoint, ne tulevat varmaan kohta näkyviin. No niin, tässä näkyykään. Kysymys on Vesalan ala-asteen ja Vesalan yläasteen hallinnollisesta yhdistämisestä. Koulut sijaitsevat vierekkäisillä tonteilla, käytännössä täysin vierekkäin. Tässä on ihan muutama 10 metriä väliä näiden hallinnollisesti yhdistettävien koulujen välillä. Sen lisäksi Kontulankaassa on Ruudin sivupiste, joka on erittäin pieni.

Tässä vielä kuva siis Vesalan ala-asteen koulusta. Siellä on 501 oppilasta. Se on erittäin huonokuntoinen. Meidän investointisuunnitelmassa se on perusparannuksen kohteena vuosina 2017–2018. Tosin nyt kun on tätä on selvitetty, on tullut myös ilmi se, että uudisrakennus tuonne yläasteen kylkeen olisi halvempi kuin tuon ala-asteen perusparannus, ja tätä asiaa vielä selvitetään. Yläasteella on kaiken kaikkiaan 340 oppilaspaiikkaa, ja se on vasta peruskorjattu. Se on tosi hyvässä kunnossa, ja siellä on myös tilaväljyyttä.

Koulujen kapasiteetit näkyvät tässä, eli kaiken kaikkiaan näissä on yhteensä noin 1 050 oppilaspaiikkaa, ja tällä hetkellä oppilaita on siis noin 850, eli siellä on vapaita oppilaspaiikkoja pari sataa. Alueelle ei kuitenkaan ole tulossa erityistä kasvua, koska tämä lähikoulu... Hetkinen, minulla ei ollutkaan tässä nyt, meninkö yli sen lähi-, tässä näkyy myös tämä lähikoulun valinneiden osuus eli 55 %:sta 80 %iin valitsee jomankumman näistä kouluista lähikouluikseen. Kaikki alueella olevat eivät näihin kouluihin kuitenkaan tule.

Tosiaan tässä siis mietitään perusparannusta tai lisäsiipeä. Sitä ei ole vielä ratkaistu. Saadaan kuitenkin joustoa, tuttu opintopolku, säästöä tulee siitä, kun tästä Ruudin sivupisteestä luovuttaisiin, eli siitä tulee 145 000 euroa vuosittaista säästöä. Tällä hetkellä molemmilla kouluilla

17.2.2016

on rehtori, joka ei ole kuitenkaan kummassakaan koulussa päätoiminen, sekä osa-aikaiset apulaisrehtorit, joilla on erittäin vähän itse asiassa rehtoriaikaa. He ovat itse asiassa opettajia vesissä, että heillä on vain muutama tunti viikossa vapautusta. Jatkossa tähän kouluun tulisi yksi päätoiminen rehtori ja yksi päätoiminen virka-apulaisrehtori, ja molemmat kuuluisivat rehtorien vesiin, koska he olisivat nyt sitten päätömmisiä.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Vierailin itse tuolla Vesalan ala-asteella ja yläasteella ja tapasin opettajia ja rehtoreita, ja itse näen, että tässä tapauksessa tämä hallinnollinen yhdistäminen on järkevä, mutta opettajakunnassa varsinkin on erittäin paljon huolta näistä johtajaresursseista ja tämän suuren muutostyön keskellä, eli tämä tulee olemaan iso muutos. Itse näen myös, että se ala-aste on niin huonossa kunnossa, että se tulee kalliimmaksi korjata, että järkevää sitten laajentaa sitä yläastetta. Olen tehnyt järjestelmään ponnin, jolla toivon, että voitaisiin nimenomaan nämä johtajaresurssit siellä uudessa koulussa nyt ainakin tämän muutosvaiheen yli turvata, ja sen voi sieltä lukea.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vesalan ala-asteen opettajat ovat vedonneet meihin, suurin osa opettajista sekä luokanopettajista, kielenopettajista että kouluavustajista on vedonnut meihin ala-asteen koulun säilyttämiseksi itsenäisenä. Tässä kirjelmässä on aika vahvat perustelut esitetty sille, että ala-asteen ja yläasteen kouluja ei pidä yhdistää. Sen perusteella kyseenalaiselta näyttää selvästikin myös se, minkä takia ala-asteen koulun remonttiasia, joka on ollut vireillä jo aikaisemmin, on nyt tässä asian esittelyssä yhdistetty tähän kysymykseen koulujen hallinnollisesta yhdistämisestä.

Ala-asteella käy noin 500 oppilasta, yläasteen koulussa nämä mainitut 340 viime syyskuun tietojen perusteella. Lisäksi siellä on tämä Keinuntien ala-aste. Lasten määrä alueella ei ole vähenemässä. Vesalaan ja

17.2.2016

siihen lähelle on sukupolvenvaihdoksen myötä tulossa lisää lapsiperheitä ja Kivikkoon rakennetaan lisää asuntoja. Vesalan ala-asteen koulu on suuri, se toimii haastavalla alueella, erityisluokkia on 7 ja lisäksi monta erityistuen oppilasta tavallisessa yleisopetuksen luokassa. Maahanmuuttajataustaisia oppilaita on yli kolmannes. Jos Vesalan ala-aste ja yläaste yhdistetään, olisi siinä jo pelkästään erityisluokkia yhden erityiskoulun luokkien verran. Koulujen yhdistyessä menetettäisiin ala-asteen koululla pedagoginen, läsnä oleva rehtori. Yhdistämistä on perusteltu joustavilla opetus- ja tilajärjestelyillä. Käytännössä ollaan kuitenkin lopettamassa itsenäisenä toimijana koulu, jossa on toimiva opetus- ja tilajärjestelyjä koskeva yhteistyö.

Ala-asteen koulun peruskorjaukseen on varattu määrärahat taloussuunnitelmassa vuosille 2017 ja 2018. Ala-asteen korjauksen vaihtoehtona on esitetty uuden rakennuksen tekemistä yläasteen koulun luo. Se voidaan tehdä ilman koulujen yhdistämistä. Laskelmissa yläasteen koulun tilaväljyydestä ei ole otettu huomioon sitä, että ala-asteen sisäilmaongelmien takia osa oppilaista on jo tämän vuoden alusta alkaen evakossa yläasteen tiloissa. Meillekin täällä esitetty taulukko äsken oli syyskuulta viime vuonna, vaikka asian esittelijät varmasti tietävät tilanteen muuttuneen sen jälkeen. Tai jos eivät he tiedä, niin sitten opetusvirastossa tiedonkulku on tältäkin osin huonolla tolalla.

Olen itse käynyt koulua aikana, jolloin kouluissa oli usein 1 000 oppilasta, mutta ei kukaan yrittänyt sitä silloin eikä myöhemminkään perustella pedagogisena saavutuksena tai tavoiteltavana tilana. Kun lukee nyt tämän koulujenyhdistämisesityksen perusteluja, näyttää merkittävä tekijä olevankin opetusviraston pyrkimys välttää koulutilojen neliömäärien lisääntyminen tilanteessa, jossa uusille asuinalueille pitää rakentaa uusia kouluja. Siksi haetaan näennäisiakin laskennallisia virastokohtaisia säästöjä, vaikka ne eivät kaupungin kokonaistaloudessa tarkoita säästöä saatikka pedagogisia ja sosiaalisia etuja.

Esitän, että valtuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi niin, että selvitetään kiireellisesti korjaus- ja lisärakentamisen vaihtoehdot ilman koulujen yhdistämistä.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan lämpimästi Vesalan yläasteen ja ala-asteen koulujen yhdistymistä. Ne ovat, niin kuin apulaiskaupunginjohtaja sanoi, samalla tonilla käytännössä. Kannatan myös Honkasalon pontta apulaisrehtorien

17.2.2016

tehtävien jatkamisesta tai huolehtimisesta, että jatkuisi riittävä hallinto siinä, ja siirtymäkaudella varmaan 2 apulaisrehtoria voisi olla kohtuullinen määrä. Esityksessähän nykyisen 4 apulaisrehtorin tilalle 1 virka-apulaisrehtori, ja virka-apulaisrehtorin paikkaan riittää käsitykseni mukaan 700 oppilaan koulu, jolloin tässä olisi vähän enemmän niitä oppilaita, aika paljonkin enemmän, ja sen takia toiminnan turvaamiseksi olisi järkevää saada ainakin 1 apulaisrehtori lisää vähäisellä opetusvelvollisuudella virka-apulaisrehtorin lisäksi, mikä sinänsä on hyvä asia.

Uudisrakennuksen saaminen mahdollistaisi todellisen yhtenäisen peruskoulun. Nyt on riski, että suunnitellaan liian pientä uudisrakennusta. Ahtaus tuottaa aina ongelmia, ja tähän pyydän kiinnittämään jatkossa huomiota. Lähikouluperiaatteen mukaisesti pitää varata tarpeeksi opetukseen sopivaa ja myös välitunteihin sopivaa tilaa eri ikäisillä oppilaille, joka tukisi osaltaan hyvää oppimisympäristöä ja oppimista.

Valtuutettu Kantola

Kiitos.

Tämä Vesalan ala-asteen opettajien vetoamus tosiaan on varmasti tullut meille kaikille valtuutetuille, ja se herätti hieman ristiriitaisen tunteen. Nyt edelleenkin on ristiriitaiset ajatukset tästä yhdistämisestä, koska tässä on puoltavia ja vastaan puhuvia seikkoja. Varmastikin on hyvä, että jos on tämmöinen sisäilmaongelmista kärsivä opettajakunta ja oppilaat vanhassa koulurakennuksessa, niin ilman muutahan se paikkana on sopimaton koulunkäyntiin. Mutta tietysti toivoisin, että apulaiskaupunginjohtaja Viljanen pystyisi vielä antamaan vastauksia näihin kysymyksiin siitä, mitä täällä nämä opettajat pelkäävät eli siitä, saadaanko tähän nyt tarpeellista resurssia myös jatkossa ala-asteelle ja miten nämä sisäilmaongelmat nyt sitten tässä siirtymävaiheessa ratkaistaan myös opettajien osalta. Millä tavoin opettajat oppilaiden mukana nyt sitten sijoitetaan tässä yhdistämisvaiheessa, siirtymävaiheessa?

Kiitos.

Valtuutettu Krohn

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ymmärrän, että valtuutettu Hakanen vastustaa tätä yhdistämistä, koska hän ei ole ollut hyväksymässä niitä linjauksia, mitä meillä on kouluverkon kehittämisestä. Muutenhan kaupunginhallituksessa ne on hyväk-

17.2.2016

sytty yksimielisestä, ja siinä nimenomaan on linjattu, että pyritään näihin yhtenäisiin peruskouluihin kuten tässäkin. Ne linjaukset eivät todellakaan lähde tilakysymyksistä, vaikka toki monissa meidän kouluissamme myös nämä tilakysymykset tulevat esille – kuten nyt tässä Vesalassa, jossa sen ala-asteen tilat ovat huonossa kunnossa.

Näistä lausunnoista: tosiaan kaikki lausunnonantajathan kannattivat tätä yhdistämistä, mutta sen jälkeen nämä Vesalan ala-asteen opettajat ovat erikseen kirjelmöineet, että he eivät tätä kannata. Luulen, että taustalla on ollut sellainen huoli, että kun heidän oman rehtorinsa jäi vuosi sitten eläkkeelle, niin että tämä ala-asteen ääni ei tässä kuulu. En kuitenkaan lähtisi ratkaisemaan sitä tässä ponnassa esitetyllä tavalla. Meillä on mitoitus siihen, miten rehtoreita ja apulaisrehtoreita koulussa on, ja toivon, että valtuusto ei ryhdy yksittäisen koulun kohdalla ponnella linjaamaan, mitä rehtori-, johtamisvirkoja siellä on oltava.

Kannattaa huomata, että täällä esityslistallakin todetaan, että muutosta tuetaan, eli tässä yhdistymisvaiheessa, ja koulujen yhdistämistä johtaa tehtävään nimetty rehtori ja yhdistyvien koulujen henkilöstöstä muodostetaan muutosjohtoryhmä. Eli kyllä siellä sekä nykyinen yläaste että ala-aste tulevat kuulluksi ja pääsevät siihen vaikuttamaan tässä muutosjohtoryhmässä, ja se on mielestäni oleellisempaa kuin se, että onko sinne erikseen nimetty joku apulaisrehtoriksi vai ei.

Valtuutettu Ingervo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta on erittäin tärkeää, että kun näitä kouluja yhdistellään ja siellä on myös vastustusta ja pelkoja huolta, ettei heikennetä hallintoa siinä yhdistymisvaiheessa niin, että ne prosessit eivät onnistu yhtä hyvin ja sen varsinaisen yhtenäisen peruskoulun todellinen onnistuminen myöhentyy vuosikausia, jos näin tehdään.

Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä ponsi, jota valtuutettu Krohn kommentoi, niin siinä edellytetään, että Vesalan peruskoulussa huolehditaan riittävästä apulaisrehtoriressursseista. Nyt valtuutettu Krohn tässä asettui sitä vastaan, koska katsoo, että meillä on olemassa mitoitus näistä apulaisrehtoriressursseista ja yhden koulun kohdalla siitä ei pidä lähteä ponnella avulla poikkeaa-

17.2.2016

maan. Mietin nyt tässä, voinko tulkita tämän niin, että Krohn myöntää, että tämä mitoitus ei ole riittävää. Eli että jos me hyväksymme tämän ponnien, tarkoittaako se poikkeamista siitä mitoituksesta? Jos se ei ole riittävä se mitoitus, niin eikö silloin nimenomaan tämä ponsi ole aiheellinen ja lisäksi ole tarpeellista korjata myös sitä mitoitusta?

Valtuutettu Krohn (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Yritin sanoa, että mielestäni valtuuston ei pidä yksittäisen koulun kohdalla ryhtyä ponnella määräämään, mikä määrä rehtoreita tai apulaisrehtoreita siellä on. Minun mielestäni koulut saavat riittävää tukea siihen muutokseen, ja näin on kirjattu myös täällä esityslistassa. En usko, että täällä valtuustossa valtuutetuilla ehkä on riittävää tietoa nyt ottaa kantaa, mikä se mitoitus pitäisi olla. Aivan varmasti se yhdistäminen pystytään tekemään ja riittäväillä resursseilla. Pidän tätä pontta täysin turhana ja myös tietynlaisena mikromanageeraamisena tässä yhden koulun yhdistämisen osalta.

Valtuutettu Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Epäilen, että Juha Mieto yllättyi siitä, että Minerva Krohn pitää tätä pontta turhana, mutta moni muu ei yllätynyt. Ponsi kuuluu niin, että:

Hyväksyessään hallinnollisen yhdistämisen valtuusto edellyttää, että Vesalan peruskoulussa huolehditaan riittävästä apulaisrehtoriresursseista.

Valtuutettu Krohn perusteli sillä, että tässä ponnella määriteltäisiin virkojen määrä. Näinhän ponnessa ei missään tapauksessa lue. Pidän perusteltuna sitä, että valtuusto ei yksittäisen koulun tarkkoja esimerkiksi rehtoriresursseja määrittele, mutta tilanteessa, jossa kouluja yhdistetään ja on selkeä huoli siitä, että jotta se yhtenäinen peruskoulu pystyisi lähtemään kunnolla eteenpäin, silloin on nimenomaan tärkeää, että valtuusto antaa opetusvirastolle sen viestin siitä, että pitää huolehtia tässä siirtymävaiheessa, jonka valtuusto päättää siitä, että nämä resurssit ovat kunnossa. Ei pysytä vain välttämättä siinä, mikä on laskennallinen, jos tarpeet ovat yhdistymisvaiheessa suuremmat.

17.2.2016

Apulaiskaupunginjohtaja Viljanen

Puheenjohtaja.

Tässä esitettiin muutama kysymys, joihin haluaisin vastata. Ensinnäkin tähän, että erityisluokkatilanne on haastava, niin se on totta, mutta tässä opetuslautakunta on tehnyt päätöksen siitä, että erityisluokkien lukumäärää Vesalan alueella vähennetään. Siellä on tällä hetkellä ollut yli kaupungin keskiarvon, mutta siellä on sijoitettu muihin kouluihin erityisluokkia, että päädytään kaupungin keskiarvoon.

On totta, että meidän päätoimiset rehtorimme ja virka-apurehtorimme tulevat oppilasmäärän mukaan, mutta siinä taustalla on siis se, että Helsinki pyrkii yhdenmukaiseen ja oikeudenmukaiseen resurssijakoon, eli päätoiminen rehtori ja päätoiminen virka-apurehtori tulevat ihan suoraan siitä koulun oppilasmäärästä. Tässä nyt kun koulun oppilasmäärä kasvaa tähän mittaansa, tämä tosiaan tulee merkitsemään, että tänne saadaan päätoimiset rehtorit ja päätoiminen apulaisrehtori. Minun käsittääkseni tämä käytännössä merkitsee, että tähän rehtoryöhön käytettävissä oleva aika lisääntyy, koska nämä osa-aikaiset virka-apurehtorit ovat voineet käyttää kuitenkin hyvin rajallisen määrän varsinaiseen rehtoryöhön aikaan. He ovat käytännössä opettajia.

Sisäilmaongelmissa, se on totta, että nykyinen ala-aste on todella huonossa kunnossa, ja sen takia nyt osa ala-asteen oppilaista on tällä hetkellä sijoitettu jo sinne yläasteelle, jossa on siis vapaita oppilaspaikkoja noin pari sataa. Sen lisäksi käytetään tätä Ruudin sivupistettä myös hyväksi, joka on siis melko lailla uusi talo siinä Kontulankaarella, niin siinä käytetään tietysti myös tässä tilanteessa hyväksi. Nyt vielä ei ole tosiaan ratkaisua siitä, että tehdäänkö uudisrakennus vai tehdäänkö peruskorjaus, ja niin kuin sanoin, niin näyttäisi, että uudisrakennus olisi kustannuksiltaan edullisempi.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Krohn toikin erittäin hyvää valaistusta tähän asiaan, mutta se, mikä henkilökohtaisesti minua huolestuttaa näitten opettajien lähettämän vetoituksen lisäksi, on nimenomaan tämä sisäilmaongelma, koska Helsingin kaupungin pitäisi pystyä järjestämään turvallinen ja terveellinen elinympäristö tai oppimisympäristö ja tässä tapauksessa

17.2.2016

erityisesti koululaisille. Heillä on kuitenkin koko loppuelämä edessään. Mikäli he altistuvat sisäilmaongelmien ansiosta, niin siinä voi olla pitkä sairastamiskierre tulevaisuudessa. Sen tähden kannatankin Yrjö Hakasen palautusehdotusta.

Kiitos.

Valtuutettu Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Nämä koulunyhdistämiset ovat olleet vaikeita, ja sen takia niitä täällä on myös pitkään keskusteltu, ja niin taitaa käydä tälläkin kertaa. Tällä kertaa kuitenkin tässä Vesalan tapauksessa olen itse keskustellut myös niiden yläasteen opettajien kanssa, jotka ovat olleet sitä mieltä, että jos tämä toteutetaan hyvin, niin tämä voi olla onnistunut. Sehän näkyy myös tässä meille tulleessa palautteessa. Siellä on myös kannatettu sitä yhdistymistä. Sinänsä on nähty tämän asian monia puolia.

Itsekin pitäisi todella tärkeänä, että kun näitä yhdistämissä tehdään, niin ne voidaan myös toteuttaa hyvin, ja niin esimerkiksi tässä edellisessä keskustelussa Kannelmäestä sieltä paikalta tullut palaute kannatti sinänsä yhdistymistä, mutta vaadittiin tiettyjä toimenpiteitä. Itsekin pitäisin olennaisena, että me pystyisimme viemään näitä läpi. Mutta nyt kun tämä muuttui palautusehdotukseksi, niin otan toisen puheenvuoron siinä vaiheessa, kun olemme tästä palautuksesta äänestäneet. En kannata siis palautusta tässä vaiheessa.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan ensinnäkin selventää aiemmin esittämäni palautusta, jotta se alkuperäinen tarkoitus tulee myös kirjallisessa esityksessä esille. Se loppu kuuluisi ”ilman koulujen hallinnollista yhdistämistä”. Eli esitän, että valtuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi niin, että selvitetään kiireellisesti korjaus- ja lisärakentamisen vaihtoehdot ilman koulujen hallinnollista yhdistämistä.

Nyt opettajien kannanottojen lisäksi on jonkin verran asukaspalautetta kaupungin kanavien kautta meidän luettavissamme. Se on lähes 100-

17.2.2016

prosenttisesti tätä yhdistämistä vastaan ja itsenäisen ala-asteen koulun puolesta. Tilaneliöiden lisäksi tässä on selvästikin ollut tarkoituksen saada säästöä joiltakin osin henkilöstökuluissa sillä, että vedotaan kaupungin yleiseen normiin. Nyt ei olla kuitenkaan tekemässä mitään keskimääräistä ratkaisua, vaan ollaan tekemässä ratkaisua poikkeuksellisen suuresta koulusta erityisen haasteellisella alueella. Säästöähän tämä suunnitelma on jo tuomassa tämän Ruudin sivupisteen myöhemmin tullessa lopetetuksi. Jos taas tämän peruskorjauksen sijasta ala-asteen tilojen tilalle ryhdytään suunnittelemaan uutta rakennusta, se on oma aikataulunsa, ja me kaikki tiedämme, että se ei kyllä toteudu ihan ensi vuonna. Silloin on myös aikaa miettiä erilaisia vaihtoehtoja siihen, miten näiden koulujen yhteistoiminta kannattaa järjestää.

Valtuutettu Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

En kannata asian palauttamista. Valtuutettu Hakanen näissä palautusperusteissaan nosti esille ajatuksen siitä, että yhtenäisen peruskoulun rakentaminen, joka on tavoitteena, lähtisi tilakysymyksistä. Itse olen toiminut opetuslautakunnassa kahteen otteeseen yhteensä 10 vuotta, ja meidän pitkäaikainen tavoite on ollut se, että me saisimme yhtenäisiä peruskouluja sen vuoksi, että peruskoulun on aikana erilaisia vaihteita ja alakoulusta yläkouluun siirtyminen on monella tavalla myös lasten kehitysvaiheessa sellainen, että siinä kun tulee suuri muutos mahdollinen ihan toiseen kouluun, ihan uudet vieraat aikuiset, niin se on hankala vaihe. Sen vuoksi meidän pitäisi pyrkiä siihen, että 9 vuoden ajan lapsilla olisi tuttu, turvallinen kouluympäristö, jossa olisi myös tuttuja aikuisia, pystytään tukemaan lapsen kehittymistä ja esimerkiksi mahdollisissa ongelmissa tunnetaan ne ja niihin pystytään puuttumaan.

Sen vuoksi näen kyllä koulutuspoliittisesti perusteltuna järkevät yhdistymiset, josta tässä on kysymys, kun on kaksi aivan vierekkäin olevaa, ala-aste ja yläaste. Minusta on tärkeää, että tällaisissa tämä yhdistyminen hoidetaan hyvin ja sen vuoksi myöhemmin, jos palautus ei mene läpi, tällä ponnella pyritään nimenomaan vaikuttamaan siihen että tällaiset yhdistymiset, joissa tulee yhtenäinen peruskoulu 1–9, toimisivat hyvin.

Samaan aikaan haluan sanoa sen, että jos tilanne on se, että on uudisrakennuksen tekeminen halvempaa kuin vanhan peruskorjaaminen, niin varmasti voisi olla uudisrakennus järkevämpi myös siitä syystä, että siinä pystytään huomioimaan tämän yhtenäisen peruskoulun tarpeet ja myös se, että siinä on tärkeää, että on erityyppisiä soluja vähän eri

17.2.2016

ikäisillä oppilaille. Niinhän pyritään nykyään yhtenäiset peruskoulut rakentamaan.

Valtuutettu Pakarinen

Kiitos.

En kannata palauttamista. En ole ikinä nähnyt sellaista palautetta kaupunkilaiselta, jossa olisi puollettu hallinnollista yhdistämistä, mutta sen sijaan kyllä hallinnollisen yhdistämisen jälkeen olen tavannut useitakin tyytyväisiä vanhempia. Eli yleensä tietysti siitä ei tiedetä paljon, siihen liittyy paljon pelkoja, mutta esimerkiksi tässä tapauksessa yhdistäminen on selkeästi monellakin eri perusteella hyvin järkevää.

Mitä taas sitten tulee tähän, mitä tuossa Minerva Krohn hyvin kuvasi mikromanageeraamiseksi, niin kyllähän meillä on opetusvirastossa paljon kokemusta hallinnollisesta yhdistämisestä, eikä siellä olla todellakaan kädettömiä tämän asian suhteen. Minun mielestäni täällä valtuustossa meidän on turha alkaa neuvoa siitä, kuinka tämä pitäisi hoitaa. Kyllä siellä osataan. Toki on opettajillakin huolta tästä asiasta, jos he eivät ole koskaan ennen olleet tällaisessa hallinnollisessa yhdistämisprosessissa, mutta kyllä sieltä virastosta annetaan apua, jos sitä tarvitaan.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Näihin asioihin todella liittyy monia puolia, ja niitä täytyy kokonaisuutena pyrkiä arvioimaan. Minusta nyt lyhyellä aikavälillä, kun puhumme lähivuosisista, on erittäin tärkeää ottaa huomioon paitsi yleiset koulutuspoliittiset ja kaupungin opetusviraston tilankäyttöä koskevat tavoitteet, niin myös se, että tässä nimenomaisessa tapauksessa on kysymys poikkeuksellisen suuresta määrästä lapsia poikkeuksellisen haastavalla alueella, positiivisen diskriminaation koulusta, jonka opettajista suurin osa ja palautteen antaneista asukkaista suurin osa pelkää positiivisen diskriminaation heikkenevän tämän nyt esitetyn ratkaisun seurauksena. Sille pelolle on selvästi perusteita, kun täällä olemme kuunnelleet ja luemme tätä päätösesitystä siitä, mitkä ovat tilankäyttöön ja opettajaresursseihin, rehtoresursseihin liittyvät lyhyen aikavälin tavoitteet.

17.2.2016

Meidän pitää pystyä hoitamaan todellakin tällaiset asiat hyvin. Olen tästä valtuutettu Arhinmäen kanssa samaa mieltä. Nyt tämä päätösesitys ei edusta mielestäni sellaista valmistelua, jolla asiat olisi hoidettu hyvin, jos ei vain lasten vanhemmista, vaan myös niistä ammattilaisista, joiden pitäisi siellä kouluja yhdistää, huomattava osa on jyrkästi vastaan.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt on pakko vain Hakaselle sellainen huomio tehdä, että kun tosiaan kävin siellä itse paikan päällä ja olen tutustunut näihin kaikkiin esityksiin ja käynyt sähköpostivaihtoa, niin tilanne ei minun tulkintani mukaan ole se, että valtaosa henkilökunnasta vastustaisi tätä hallinnollista yhdistämistä. Sen sijaan siellä toivottaisiin, että tämä hallinnollinen yhdistäminen tehtäisiin ja nimenomaan toivottaisiin myös, että ei tätä päätöstä viivytettäisi tämän enempää, koska siellä todella tilat ovat niin huonossa kunnossa.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan lopuksi, jotta ei jää väärää tietoa ja käsitystä: jokainen teistä voi laskea, montako opettajaa, tuntiopettajaa, kielenopettajaa, koulunkäyntiavustajaa on allekirjoittanut sen kirjelmän, joka meille on esitetty, ja se on enemmistö alakoulun opettajista, luokanopettajista, kielenopettajista ja koulunkäyntiavustajista. Mitä tulee sitten remontin viivästymiseen, niin se, että hallinnollisesta yhdistämisestä pidättäydytään, ei millään tavalla hidasta sitä, että apulaiskaupunginjohtaja Viljanen voi laittaa vauhtia uudisrakennuksen tai peruskorjauksen valmisteluun, joka ei tällä ratkaisulla nyt sen enempää toteudu kuin jää toteutumattakaan. Se on oma prosessinsa, ja valitettavasti siinä on kaupungin puolella omat pulmansa. Minusta nyt me ratkaisemme hallinnollista yhdistämisasiä, ja palautusesityksessäni olen pyrkinyt samalla tuomaan esille sen, että nämä peruskorjaus- tai uudisrakennuttamisratkaisut pitää tehdä joka tapauksessa mahdollisimman nopeasti.

Valtuutettu Raatikainen

Arvoisa puheenjohtaja.

17.2.2016

En kannata palautusta, ja kiitän valtuutettu Arhinmäkeä hyvistä kommenteista pitkästä ajasta. Voin kertoa sen verran näihin kauhutarinoihin oppilasmäärän suuruudesta, että olen aikanaan ollut Amerikassa koulussa, jossa oli 2 600 oppilasta, erittäin ohut hallinto ja meillä oli jopa tietokoneiluokka, ja puhun vuodesta 1978. Että ehkä näissä hallinnollisissa yhdistämisissä on vähän järkeä.

Valtuutettu Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olen vakuuttunut siitä, että Vesala on niitä alueita, joissa tämä opettajien ja muiden meihin yhteyttä ottaneiden huoli on ihan oikea. Se alue ja myös ne tilat, jotka ovat tällä hetkellä huonokuntoiset, varmasti herättävät suurta huolta, nyt kun tämä asia on käsittelyssä täällä meillä asti. Ehkä näissä keskusteluissa olisi hyvä muistaa, että aika harvoin yksittäisten koulujen asiat ovat täällä valtuustossa. Jos me ihmettelemme, miksi nämä niin paljon herättävät sitä kaikua siellä, niin ei näitä nyt montaa kertaa tänne myöskään tuoda.

Olisin ehkä toivonut sellaista pontta, jossa tuotaisiin laajasti esille, että tämä alue ja koulu tarvitsevat erilaisia resursseja ja se huoli, joka sieltä on tullut, on ihan totta. Sitä ei välttämättä tule tällä hallinnollisen yhdistämisen palauttamisella, vaan se tulee ihan muilla asioilla, ja siihen me voimme varmaan palata tuossa seuraavassa käsittelyssä, kun puhutaan ensi vuoden talousarviosta, että mitä tukea erityisesti nämä koulut, jotka toimivat täällä hyvinkin vaativilla alueilla, tarvitsevat.

Olisin toivonut ehkä sellaista pontta ja olisin sitä erittäin mielelläni kannattanut, jossa puhutaan yleisestä resurssoinnista ja panostuksesta, mutta nyt kuuntelin tätä keskustelua ja luin tuota muotoilua, niin kyllä tämäkin Veronika Honkasalon esittämä muotoilu käy, ja toivon, että se tuolla opetusvirastossa ja lautakunnassa ymmärretään hyvin laajasti. Eli ei kyse ole siitä, että me olisimme täällä osoittamassa tiettyjä virkoja, vaan olemme huolissamme nimenomaan siitä pedagogisesta läsnäolosta ja siitä, mitä apulaisrehtori edustaa ja nimenomaan tämän tyyppisillä alueilla kuin Vesala huolehditaan siitä hyvin. Eli kannatan tätä pontta.

Kiitos.

17.2.2016

37 §

Esityslistan asia nro 8

SUOMENKIELISEN TYÖVÄENOPISTON ASIAKASPALVELU- JA HALLINTO-OSASTOJEN YHDISTÄMINEN

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on ollut pitkä keskustelu kouluista ja hyvä niin, mutta nyt siirryttiin sitten astetta paria vanhempien pariin työväenopiston puolelle. Viestini on oikeastaan itselleni, presidiumille ja kanslialle, että eikö tällaiset asiat ole sellaisia, joita tuntuu jotenkin turhilta käsitellyttä tällä valtuustossa? Toivosin, että tämäntyyppistä keskustelua ei olisi, ja sitä ei varmaankaan olisi, jos nämä hallintosäännöt käytäisiin jossain kohtaa läpi, kun muutenkin byrokratiaa valtakunnassa mielellään karsitaan.

38 §

Esityslistan asia nro 9

VUOKRAUSPERUSTEET RASTILAN ASUNTOTONTILLE (VUOSAARI, RASTILA, TONTTI 540001/2

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

Haluan vain lyhyesti kiinnittää huomiota siihen, että tämänkin tontin vuokrausperusteet vastaavat kovin huonosti Helsingin tavoitteita lisätä kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon määrää. Esityksen mukaan

17.2.2016

tontille ei rakenneta lainkaan tavallista ARA-vuokratuotantoa. Tässä edellytetään vain, että vähintään 30 % on niin sanottua välimuodon tuotantoa. Loput siis kokonaan säätelemätöntä. Tämä välimuotohan tarkoittaa sitä, että jonkun ajan kuluttua ne voi sitten kovalla rahalla myydä markkinoille.

Kysynkin asianomaiselta apulaiskaupunginjohtajalta, miksi tässä ei edellytetä, että osa rakentamisesta olisi tavallista ARA-vuokra-asuntotuotantoa?

Apulaiskaupunginjohtaja Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Sen lisäksi, että meillä on tietyt tavoitteet koskien tavanomaista ARA-vuokratuotantoa, niin meillä on myös tavoitteita, jotka koskevat sitä, että eri alueilla pyritään sekoittamaan erityyppisiä asuntojen hallintamuotoja. Tässä kyseisessä hankkeessa puhutaan alueesta, jossa on jo hyvin paljon tavallista ARA-vuokra-asuntokantaa, joten tässä yhteydessä sitten on varattu hanke toisenlaiseen hallintamuotoon.

Kiitoksia.

40 §

Esityslistan asia nro 11

LAUTTASAAREN ERÄÄN PUISTOALUEEN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12338, ISOKAARI 30, PÄIVÄKOTI ISOKAARI)

Apulaiskaupunginjohtaja Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aivan lyhyesti totean, että meillä on tässä käsittelyssä kaava, joka mahdollistaa uuden päiväkodin rakentamisen Lauttasaareen. Itse asi-

17.2.2016

assa myös seuraavassa asiakohdassa, jossa on varsinaisesti käsitte-lyssä asuinrakentamiskaava Lauttasaaren osalta, niin myös siinä kaa- vassa on mahdollistettu tätä käsittelyssä olevaa päiväkotia mittakaaval- taan pienempi päiväkoti. Valtuustossahan on käyty paljon keskustelua siitä, että Lauttasaari on ollut yksi niistä alueista, joissa lasten määrä on kasvanut hyvin nopeassa tahdissa. Siellä on ollut ahtautta kouluissa ja jonkin verran myös ihan merkittävässäkin määrin puutetta päiväkotipa- koista, ja tämä nyt käsittelyssä oleva kaava osaltaan on ratkomassa tä- tä kysymystä ja turvaamassa sitä, että myös niillä alueilla, joissa täy- dennysrakennetaan, palvelut olisivat riittävällä tasolla.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitän apulaiskaupunginjohtaja Sinnemäkeä ja muita hänen alaisiaan siitä, että me saamme nyt tämän ison päiväkodin ja sitten pienemmän vielä Nahkahousuntielle.

Kiitos.

42 §

Esityslistan asia nro 13

VUODEN 2017 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA LÄHETEKESKUS-
TELU

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Lupasin tuossa aiemmin lyhyen katsauksen kaupungin taloustilantee- seen ja hiukan ympäröivän maailmankin tilanteeseen eli tässä katsaus viimeisimmän tiedon mukaan. Viittaaan valmistuvaan tilinpäätösmateri-

17.2.2016

aaliin, joka toki ei ole aivan valmis vielä, mutta varsin luotettavia ennusteita tässä vaiheessa voi jo tehdä.

Ensin aloitan perinteisen tavan mukaan talouden yleisellä suhdannekuvalla, ja niin kuin tuosta taululta näette, niin mitään myönteistä muutosta ei näytä olevan tapahtunut. Jos miettii, kuinka kauan vastaavanlaista kuvaa olen näyttänyt näissä alustuksissa, niin jollain tavalla toivoisi, että näistä kuvista pääsisi eroon ja alkaisi jotain myönteistä tapahtua Suomen taloudessa, mutta näin ei voi sanoa.

Sitten jos menee yksityiskohtaisiin ennustelukuihin, niin tässä on ennusteet vuodelle 2016, monien eri tahojen ennusteet ja myös vuosi 2017, ja tilanne näyttää näiden valossa varsin synkältä edelleen. Bruttokansantuotteen muutosennuste tälle vuodelle on kokonaisuutena heikko, ja myös ensi vuosi näyttää varsin huonolta. Sitten ovat työttömyysasteet ja ansiotasoindeksin muutosennuste, viimeisenä inflaatio, ja tietenkin oma kysymys on se, miten rahamarkkinat, miten inflaatio vai voisiko puhua deflaatiokehityksestä, miten nyt se tulee jatkumaan, mutta epävarmuus on edelleen suuri, ja ei siitä tässä yhteydessä enempää. Julkisen sektorin velankasvu näyttäisi jatkuvan eikä siis hidastu.

Menen seuraavaksi Helsingin tilinpäätöstietoihin eli siis viime vuodelta 2015. Korostan, että alustavat tiedot, mutta varsin pitkällä tilinpäätöksen tekemisessä tällä hetkellä jo olemme. Sarakkeessa ensimmäisenä talousarvio, siis miljoonissa euroissa luvut. Sitten viimeisin ennuste, joka on teillä materiaalina tai liitteenä tämän lähetekeskustelun esityksen mukana, niin se ja sitten viimeisenä nyt tämänhetkinen tilinpäätösarvio. Näyttäisi siis siltä, että tilinpäätös on toteutumassa vuosikatteen osalta jonkin verran parempana kuin vielä viime ennusteessakin arvioimme. Poistoissa, joissa on huomioitu myös arvonalentumiset, on jonkin verran kasvua.

Investointimäärä toteutuisi aika lähellä itse asiassa talousarvion lukemia eli 572 miljoonaa, kun talousarvio oli 610 miljoonaa euroa. Tuossa on jaettu sitten investointisumman kokonaisuus, ja siellä viimeisenä eränä on sitten HelBista ja ? johtuvat muutokset, ja tuolla ihan vihoviimeisenä todetaan se, että Helsingin Bussiliikenteen liiketoiminnan kauppaan liittyviä kulukirjauksia tilinpäätöksen sisältöön 44,6 miljoonaa euroa.

Eli tässä talouden kuva. Miltä meidän taloutemme luvut näyttävät, jos vertaamme 6 suurimman kaupungin tällä hetkellä tiedossa olevia tilinpäätöslukuja? Voi sanoa, että tässä vertailussa 6 suurta kaupunkia on aika samantyyppisessä tilanteessa. Jos tuosta alimpana lukuna ottaa

17.2.2016

investointien tulorahoitusprosentin, niin siinä todellakin esimerkiksi Helsingin ja Espoon investointien tulorahoitus näyttäisi asettuvan siihen vähän alle puoleen, eli omalla tulonmuodostuksella pystytään rahoittamaan vain puolet tehdyistä investoinneista. Nyt tuossa alla on todettu myös se, että nyt kun Helenin yhteyttäminen on toteutettu, niin luvut ovat aika hyvin vertailukelpoisiakin. Tosin muistaen, että tähän 2015 tilinpäätökseen ei sisälly mitään osinkoja Heleniltä. Miten näitä muita lukuja voisi arvioida, niin ehkä se, että suhteessa väkilukuun Espoo investoi eniten, Helsinki on varsin korkealla investointitasolla. Espoon vuosikatteessa tietenkin per capita on omalla tasolla.

Investointi ja rahoittaminen on aikaisempaa paremmin tulorahoituksella onnistunut, ja siihen kun lisää vielä kiinteän omaisuuden myyntitulot, ja tuossa nyt sitten 2 edellistä vuotta ja nyt tilinpäätös vuosi 3:nä vuonna, miten vuosikate on kehittynyt. Muistaen tietenkin, että 2013–2014 näitä Helen- ja Satama-yhtiöittämissä ei ollut vielä tehty. Maanmyyntitulot ovat varsin korkealla tasolla. Vuosikate näin lisätynä näillä niin sanotuilla satunnaisilla tuloilla toteuttaa sen, että kun vertaa investointeihin, niin 195 miljoonaa euroa on jäänyt katettavaksi muulla tavalla, mikä käytännössä tarkoittaa sitä, että maksuvalmius on hiukan alemmalla tasolla.

Lopuksi vielä kaupunginhallituksen talousarvioraamin tärkeä dokumentti eli tämä tuottavuustavoitteen laskentakaavio. Tuossa on nyt laskettu niitä lukuja, mitä sitten kun kaupunginhallitus maaliskuun alussa alkaa käsittelemään varsinaista talousarvioraamia hallintokunnilla, missä maailmassa tällä hetkellä elämme. Mutta siihen ei tässä vaiheessa sen enempää. Katsomme tuottavuustavoitteen etenemistä, eli nyt olemme jo tekemässä siis 4. vuodelle strategiatavoitteen mukaista talousarvioesitystä ja sitä kautta talousarviota, niin siinä on joitakin laskentamuutoksia tullut matkan varrella. En lähde sen syvällisemmin siihen, mutta tältä pohjalta lähdemme liikkeelle.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kokonaisuutena varsin ennakoidun mukainen tilinpäätös tulossa. Viitekehys kansantalouden ja ympäröivän talouden kehityksessä edelleen synkkä, ja siinä mielessä tämä on lähtökohta vuoden 2017 talousarvion valmistelulle.

Valtuutettu Rydman

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktige.

17.2.2016

Laatiessamme valtuustostrategiaa 3 vuotta sitten työllisyys kasvoi, talouden odotettiin elpyvän toteutunutta huomattavasti nopeammin emmekä juuri tienneet, millaisia muutoksia sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus kunnille toisi. Sittemmin jouduimme tunnustamaan, että ongelmamme ovat pikemminkin rakenteellisia kuin suhdanteista johtuvia. Tulevina vuosina haasteitamme lisää se, että iso osa kuntien tehtävistä ja niiden myötä myös rahoituksesta siirtyy uusille itsehallintoalueille.

Taloudelliset vaikeutemme eivät ole ohi. Suomen talouskasvun ennustetaan olevan hyvin vaatimatonta tänä ja ensi vuonna. Teollisuustuotannon tason arvioidaan jäävän vuonna 2017 neljänneksen alhaisemmaksi kuin vuonna 2010. Työn tuottavuus ei ole kehittynyt toivotusti, työttömien määrä on kasvanut, ja mikä huolestuttavinta, työllisten määrä maassamme on alentunut. Julkisten menojen kasvua on onnistuttu rajoittamaan, mutta ei pysäyttämään.

Talouden kasvunäkymät ovat vaatimattomat myös Helsingissä. Työttömyys on meilläkin kasvussa ja työllisten määrä on laskenut jo lähelle 72 prosenttia. Työpaikkojen määrä ei ole lisääntynyt ja toimintansa lopettaneiden yritysten määrä on noussut. Olemme joutuneet ottamaan enemmän velkaa kuin olisimme halunneet.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin taloudellinen asema on muuttunut olennaisesti vuoden 2014 jälkeen myös Helsingin Energian ja Helsingin Sataman yhtiöittämisten seurauksena. Investoinnit ovat olleet viime vuosina korkealla tasolla muun muassa aluerakentamiskohteiden käynnistämisestä ja korjausinvestoinneista johtuen. Lainakantamme on kaksinkertaistunut vuoteen 2008 verrattuna. Myös ensi vuonna toimintamenojen kasvua on hillittävä, jotta investointien rahoitus voidaan hoitaa ilman kohtuutonta lisävelkaantumista. Meidän on kyettävä kattamaan nykyistä suurempi osa investoinneista käyttötalouden tuloilla.

Kokoomus pitää itsestään selvänä, että tällaisessa tilanteessa on välttämätöntä edelleen pitää kiinni valtuustostrategian tuottavuustavoitteesta ja investointiraamista. Helsingin talouden tulee perustua tulojen ja menojen tasapainoon. Emme voi jatkuvasti kustantaa juoksevia menojamme lainarahalla. Kokoomus näkee, että vain vahvan talouden Helsingillä on varaa huolehtia palveluidensa laadusta ja asukkaidensa hyvinvoinnista.

Hyvinvointia syntyy vain työn kautta. Siksi työllisyysasteen nosto on Helsingin ja helsinkiläisten hyvinvoinnin kannalta aivan olennaista. Helsingillä ja pääkaupunkiseudun kunnilla on nykyistä ELY- ja TE-

17.2.2016

keskusvetoista mallia parempi kyky ja valmius ottaa itse vastuu alueen työ- ja elinkeinopolitiikasta, ja tämä tulee kyetä myös hyödyntämään. Meidän tulee asettaa tavoitteeksi Helsinki, josta tulee Itämeren alueen kiinnostavin ja houkuttelevin kohde yrityksille ja kansainvälisille investoinneille.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vaikeista lähtökohdista huolimatta olemme Helsingissä onnistuneet noudattamaan valtuustokauden strategiaamme ja pitäytymään sen mukaisissa menorajoitteissa. Viime syksyn budjettineuvotteluissa löysimme lisäksi yhteisymmärryksen siitä, että haluamme talouden matalalennosta huolimatta panostaa myös tulevaisuuteen ja Helsingin elinvoimaisuuteen ja kasvuun. Helsingissä on ensiluokkaiset varhaiskasvatuspalvelut, valinnanvaraa koulujen suhteen ja muutoinkin monipuolinen palvelutarjonta. Kaupunki on mennyt eteenpäin niin johtamisessa, sähköisten palveluiden määrässä kuin käyttäjämäärissäänkin ja kaupunkilaisten osallistumisen mahdollisuudet ovat kasvaneet. Pystymme haluessamme Helsingissä tekemään yhdessä hyviä päätöksiä paremman tulevaisuuden eteen.

Helsingissä tulee edelleen kiinnittää huomiota asuntotuotannon vauhdittamiseen. Vuonna 2015 Helsingissä alettiin rakentaa noin 6 000 asuntoa valmistuvien asuntojen määrän ollessa noin 4 000. Jäämme siis yhä tavoitteestamme rakentaa vuosittain 5 500 uutta asuntoa. Meidän tulee nostaa asuntojen tarjonta niiden kysyntää vastaavalle tasolle ja laskea näin asumisen kustannuksia. Asumisen kalleus Helsingissä haittaa tällä hetkellä jopa työllisyyttä. Kokoomuksen kanta on edelleen, että tarvitsemme enemmän, korkeampaa ja tiiviimpää rakentamista Helsinkiin.

Palveluverkon kehittämiseen on edelleen panostettava ja sen on eletävä väestörakenteen ja teknologian muutosten mukana. Helsinkiläisten valinnanvapauksien lisääminen on sekä taloudellisesti että asukkaiden hyvinvoinnin kannalta välttämätöntä. Huomion kiinnittäminen ennaltaehkäiseviin palveluihin ja terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen alentaa myös tulevaisuuden kustannuspaineita.

Me kokoomuksessa haluamme myös ensi vuonna olla luomassa elinvoimaisempaa ja parempaa Helsinkiä kaikille helsinkiläisille. Viime vuonna merkittävästi kasvanut turvapaikanhakijoiden määrä kuormittaa pääkaupunkiseutua aivan erityisesti. Helsinki on ja tulee vastaisuudessakin olemaan yksi niistä kunnista, jotka maksavat hallitsemattomista väestöliikkeistä kalleimman hinnan sekä taloudellisesti että sosiaalisesti. Näin ollen on vahvasti helsinkiläisen veronmaksajan intresseissä, et-

17.2.2016

tä valtakunnan hallitus onnistuu turvapaikanhakijoiden määrän rajoittamiseen tähtäävissä toimenpiteissään.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Vaikeana aikana vaaditaan meiltä päättäjiltä kykyä tehdä vaikeitakin päätöksiä. Kokoomuksen valtuustoryhmällä on rohkeutta priorisoida kaupungin menoja. Haluamme panostaa helsinkiläisten hyvinvointiin, kaupungin palveluihin ja kehittää asumista. Samalla pidämme luonnollisesti kiinni myös valtuustostrategian mukaisesta tuottavuustavoitteesta ja investointiraamasta. Yhdessä toimimalla ja vastuullisilla päätöksillä pystymme hankalassakin tilanteessa tekemään Helsingin ja helsinkiläisten kannalta parhaita ratkaisuja.

Valtuutettu Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vuosi sitten sanoin tässä pöytäkirjassa, että meidän pitää taata kaikille Helsingin lapsille oikeus varhaiskasvatukseen. Näin olemme tehneet. Jokainen helsinkiläinen lapsi pääsee tänäkin vuonna varhaiskasvatukseen piiriin. Kiitos tästä kuuluu teille kaikille. Mikään ryhmä yksin ei voi ottaa siitä kunniaa. Me kaikki halusimme säilyttää hyvän päivähoidon Helsingissä.

Toissapäivänä kaupunginhallitus lausui maan hallitukselle, että me emme kannata ehdotusta päivähoitomaksujen nostosta. Yksimielisesti. Kiitos siitäkin.

Helsingin politiikan ehkä suurin vahvuus on kyky löytää yhteinen kanta, kun kaupungin tulevaisuus tai kaupunkilaisten palvelut sitä edellyttävät. Mutta maailma on kuitenkin muuttunut tässä vuoden aikana. Viime vuonna Suomeen tuli 32 000 turvapaikanhakijaa. Heistä suuri osa jää maahan, ja maahan jäävistä suurin osa muuttaa lopulta Helsingin seudulle. Heidän kotiutumisensa tänne on meidän vastuullamme. 5 000 – 10 000 ihmistä ehkä lähivuosina. Se ei oikeasti näy Helsingin katukuvassa. Helsinki on kansainvälinen kaupunki, tänne tullaan kaikista maailman kolkista – ja hyvä niin. Mutta tähänastisille kotouttamisen rakenteille ja resursseille maahanmuuttajien suuri määrä on kieltämättä haaste.

Kävimme vihreiden ryhmän kanssa tutustumassa sote-viraston maahanmuuttoyksikön toimintaan ja heidän kohtaamiinsa ongelmiin, ja niitä riittää. Hallitus kaavailee nyt ajatusta, että maahanmuuttajan pitäisi

17.2.2016

päästä kielikoulutukseen 2 kuukaudessa; tämänhetkinen todellisuus on Helsingissä pikemminkin 9 kuukautta – keskiarvo. Monet kotoutujat tip-puvat valtion ja kaupungin vastuiden väliseen kuiluun – vastaako TE-keskus, vastaako kaupunki, mikä virasto – ja odottavat jopa vuosia palveluita, joiden olisi tarkoitus auttaa heitä täällä alkuun. Tämä on yksilöi-den kannalta turhauttavaa ja yhteiskunnan kannalta täysin järjetöntä. Kotoutumisen onnistuminen on sekä Helsingin että maahan muuttaneiden etu, ja jos valtio ei hoida sille kuuluvia tehtäviä, meidän Helsingissä on kannettava tässä vastuamme.

Viime syksynä budjettineuvotteluissa asetimme 10 miljoonan erän yhdessä käytettäväksi maahan muuttaneiden kotoutumisen edistämiseen. Saamme kaupungin esitykset rahojen käytöstä pian, ja meidän kaupunginvaltuustossa on syytä seurata tarkoin, mitä sillä rahalla tehdään.

Helsinki ei ole lintukoto. Tulojen, omaisuuden ja terveyden erot ovat pikkuhiljaa kasvaneet eri alueiden välillä. Monesta Euroopan kaupungista voimme katsoa esimerkkiä, mitä siitä seuraa, jos tästä syntyy itseään kärjistävä kierre. Jo nyt Helsingissä eri alueiden välillä on jopa 10 vuoden eroja eliniänodotteessa. Tässä ei ole millään tapaa nyt kyse vain maahanmuuttajista. Ihan kantasuomalaisienkin eriarvoisuus, terveyserot ja sosiaalisten ongelmien kasautuminen ovat ongelmia, joihin meidän pitää puuttua, mutta runsas maahanmuutto ja korkea työttömyys eivät toki helpota tässä tilannetta.

Kukaan meistä ei varmasti halua Helsinkiä, joka jakautuu pärjääjiin ja kyydistä tippujiin. Emme halua, että jotkut alueet jäävät pikkuhiljaa rapistumaan. Emme halua taloja, joihin ohjataan vain ne, jotka eivät pärjää. Emme halua, että lapsen tulevaisuuden voi lukea hänen neuvola-korttiinsa kirjoitetusta kotiosoitteesta. Olemme kuitenkin jo sillä tiellä, mutta ei ole myöhäistä katkaista tätä kehitystä ja muuttaa kurssia.

Tärkein oppi on, että eriytymisen kierrettä ei pidä päästää käyntiin. Tässä avainasemassa ovat koulut. Suomalaisen hyvinvointivaltion kulmakivi on, että kaikki koulut ovat hyviä. Jokaisesta koulusta voi ponnistaa elämässä mihin vain: Nobel-tutkijaksi, kansanedustajaksi, pääministeriksi. Verrattuna maihin, joissa nelivuotiaana ratkaistaan lapsen tulevaisuus, tämä on suuri vahvuus.

Tutkimusten mukaan Helsingissäkin koulut uhkaavat eriytyä. Jos jokin koulu saa liikaa huonoa mainetta, huolestuneet vanhemmat rupeavat etsimään lapselleen muita paikkoja. Kun ihmiset, jotka kykenevät, alkavat muuttaa pois, tästä syntyy kierre. Siksi meidän on tuettava kouluja, jotka tarvitsevat tukea. Kyse ei aina ole isoista asioista. Se voi olla yksi

17.2.2016

kuraattori, joka on ratkaisevaa, yksi ihminen jonka luokse lapsi voi mennä huolineen.

Samaten eriarvoisuutta tai eriytymistä täytyy ehkäistä päiväkodeissa, terveystalouksissa. Sekoittava asuntopolitiikka on hyvä. Julkisten tilojen laadulla ja hoidolla on myös merkitystä ja eri alueiden positiivisella identiteetillä ja sen tukemisella, kuten asukastalojen tai vastaavan toiminnan.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Useimmat meistä asuvat alueilla, joilla pärjätään ihan hyvin, eivät niillä alueilla, joille ongelmat uhkaavat kasautua. Myös kaupungin rahankäyttö kasautuu helposti niille alueille, joilla pärjätään ihan hyvin. Siksi meiltä vaaditaan rohkeutta ja kykyä satsata enemmän niille alueille, joilla enemmän tarvitaan useimmissa kaupungin toiminnoissa.

Aiemminkin Helsingissä on käytetty tähän eriytymisen vastaiseen työhön rahaa. Askeleita oikeaan suuntaan on otettu – perhekeskukset, varhaisen tuen malli, Tulevaisuustiski, Ohjaamo – mutta jatkossa tarvitaan enemmän. En väitä tietäväni täsmälleen, miten parhaiten torjutaan eriarvoisuutta, mutta tutkimuksista ja ulkomaan kokemuksista saa aikaan hyvin osviittaa. Siksi me vihreissä olemme myös tehneet ryhmäaloitteen, että talousarvion valmistelun yhteydessä selvitetään parhaat tavat torjua alueiden eriytymistä hyödyntäen alan tutkimusta ja ulkomaiden kokemusta.

Hyvät valtuutetut.

Helsinki on hyvä kaupunki. Euroopan kaupunkilaisista helsinkiläiset ovat tyytyväisimpien joukossa elinoloihinsa. Meidän vastuullamme on pitää Helsinki hyvänä kaupunkina, kaikki Helsingin kaupunginosat hyvinä kaupunginosina. Toivon, että voimme löytää tästäkin yhteisen näkemyksen.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Sosiaalipolitiikan professori Heikki Hiilamo kirjoitti sunnuntain Hesarissa 14.2., miten muukalaisvihamielisyys kumpuaa keskiluokan ahdingosta ja alistetusta köyhälistöstä ja että globalisaatio jakaa suomalaisia

17.2.2016

voittajiin ja häviäjiin. Koulutettujen kaupunkilaisten ja epävarmuudessa elävien duunareiden maailmat näyttävät hyvin erilaisilta, ja tämä olisi osa maahanmuuttokeskustelun kärjistymistä.

Hiilamon viesti on vakava. Se kertoo siitä suuresta muutoksesta, joka on tullut osaksi arkipäiväämme. Yli 60 miljoonaa ihmistä, perheitä, naisia, lapsia, pakenee henkensä kaupalla tappamista ja väkivaltaa ympäri Eurooppaa ja Afrikkaa ja Välimeren maita. Tähän isoon kuvaan meidän on reagoitava. Se on osa poliittista ja taloudellista päätöksentekoa myös meillä. Vastuuta ei voida väistää.

Suuri yhteiskuntapoliittinen haaste on, riittääkö solidaarisuus, kun talousahdinko kiristää omien kansalaistemme toimeentuloa ja hyvinvointia. Miten voimme integroida tulevat turvapaikansaajat ja täällä jo olevat maahanmuuttajat suomalaiseen yhteiskuntaan niin, että myös keski-luokka ja köyhälistö pysyvät mukana? Tästä kantaa huolta myös Hiilamo.

Maahanmuuttokeskustelussa tarvitaan samanaikaisesti molempia näkökulmia. Se on poliittisten päättäjien vastuu. Meidän on sidottava eri asiat yhteen inhimillisesti ja oikeudenmukaisesti. Tässä tehtävässä Helsingin ja sen päättäjien on näytettävä maan pääkaupunkina esimerkkiä. Emme voi suvaita mitään oman käden oikeutta harrastavia katupartioita tai muuta ihmisarvoa loukkaavaa käytöstä.

Kun valmistelemme vuoden 2017 budjettia, on pidettävä mielessä tämä iso kuva maailman ahdingosta ja otettava siitä oma vastuamme sekä Helsingissä että helsinkiläisinä.

Mielestämme vuoden 2017 budjettivalmistelun isot asiat ovat, miten turvapaikan saaneiden ja heidän perheidensä kotouttaminen onnistuu ja voidaanko jo täällä asuvien maahanmuuttajien osaamista hyödyntää näissä asioissa, miten voimme rakentaa riittävästi asuntoja kaikille, jotta jokainen Helsingissä asuva saisi oman kotioven ja turvallisen elämän, miten luomme entistä monipuolisempia työllistymisen edellytyksiä Helsingissä, miten kehitämme palveluja arjen sujuvoittamiseksi ja miten turvaamme välttämättömät investoinnit. Nämä asiat nivoutuvat toisiinsa ja ovat osa kansalaisten hyvinvointia, arkielämän turvallisuutta ja yhteiskuntarauhaa.

Helsinkiin saapuneista turvapaikanhakijoista oleskeluluvan tulee saamaan noin 3 000 – 5 000, ja tilanne tulee jatkumaan. Olisi myös tärkeää, että Helsinki vaikuttaisi turvapaikanhakijoiden perheiden yhdistämismahdollisuuksiin. Itse kukin voi arvioida, miten tärkeä perhe on ihmisen elämässä ja hyvinvoinnissa. Kotouttaminen on tehtävä niin hy-

17.2.2016

vin, että turvapaikanhakijat voivat kokea olevansa osa yhteiskuntaamme mahdollisimman nopeasti. Asunto, työ tai jonkinlainen tekeminen yhdessä kielitaidon ja opetuksen kanssa ovat äärimmäisen tärkeitä. On tärkeätä, että valtio osallistuu kustannuksiin, mutta siltä osin kun näin ei tapahdu, kustannukset olisi viisainta laittaa osaksi kaupunginhallituksen käyttövaroja, kuten tehtiin tänä vuonna.

Asumisen kalleus ja asuntojen puute mainitaan monesti yhdeksi suuraksi syyksi uhkaavaa kehitystä. Olemme esittäneet 7 000 uuden asunnon vuosittaista ohjelman. Sen toteuttamista on tutkittu. Nyt on täytäntöönpanon aika. Selvitykset ovat ihan riittävät. On tärkeätä, että asia etenee rivakasti, jotta turvapaikanhakijat ja muut asunnontarvitsijat eivät joudu kilpailemaan asunnoista, mikä voisi edelleenkin aiheuttaa vastakkainasetteluja.

Olemme myös tehneet kattavan työllisyysohjelmaehdotuksen, joka pitäisi panna nopeasti täytäntöön. Erityisen tärkeätä on, että Helsinki luo edellytyksiä uusille työpaikoille, joista turismin kehittäminen on yksi suuri mahdollisuus. Tässä asiassa Helsinki on pahasti perässä muita pohjoismaisia kaupunkeja.

Palvelujen kehittämisessä nostan esiin 2 asiaa: kouluissa kasvaa tulevaisuus ja ikäihmiset ovat uteliaampia ja kehitysmuonteisempia, kuin jotkut meistä kuvittelevatkaan. Tuemme erillismäärärahaa, jolla koulut voisivat ottaa digiloikan tulevaisuuteen. Uskomme, että se palvelisi myös janan toisessa päässä olevia ikäihmisiä, joiden palvelujen kehittämisessä on otettava käyttöön kaikki mahdollinen uusin teknologia.

Helsingin talous näyttää tunnuslukujen valossa hyvältä verrattuna muuhun Suomeen. Velkaantumisaste on kuntien keskitasoa, runsas 3 000 euroa per asukas. Helsingissä on hyvä ja monipuolinen ikärakenne, väestö kasvaa, kaupungin vetovoima ja verokertymä kasvaa joka tapauksessa pitkällä tähtäyksellä. Siten Helsingissä ei ole oikeastaan suuria perusteita harjoittaa elinvoimaa tappavaa budjettipolitiikkaa. Meillä pitää olla rohkeutta investoida tulevaisuuteen.

Lopuksi ehdotan kaupunginhallitukselle pohdittavaksi, että Helsinki maan pääkaupunkina muistaa vuoden 2017 aikana Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlaa ja että valtuutetut voisivat tehdä ehdotuksia tämän muistamisen perustaksi.

Kiitoksia.

17.2.2016

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aloitamme talousarvion 2017 poliittisen valmistelun samoja termejä toistelemalla kuin aikaisempina vuosina. Viimeistään nyt pitäisi kaikille olla selvää, että esimerkiksi 1 %:n tuottavuustavoite ei enää toden totta istu budjetin rakentamiseen. Onko todella niin, että ryhmät tässä valtuustossa haluavat edelleen pitää keinotekoisesta tuottavuustavoitteesta kiinni, vaikka tiedämme, että se toimii menoleikkurina ja sen avulla heikennetään palveluita parantamisen tai edes nykyisen tason turvaamisen sijaan?

Olen iloinen siitä, että näissä edellisissä puheenvuoroissa – siis vihreiden ja demareiden ryhmäpuheenvuoroissa – korostettiin ihmisoikeuksiin ja inhimillisyyteen perustuvaa näkökulmaa, kun puhutaan maahanmuuttajista ja kotouttamisesta. Sen sijaan ihmettelen hieman kokoomuksen näkemystä kotouttamispolitiikasta, jossa korostettiin kärkeänä turvapaikanhakijoiden määrän rajoittamista, joka on vastoin Suomenkin noudattamia ihmisoikeussopimuksia.

Kasvaneen maahanmuuton ja väestönkasvun myötä on aikaisempaa selvempää, että meidän on uskallettava tehdä kauas tulevaisuuteen katsovaa talouspolitiikkaa. Se tarkoittaa, että meidän pitää Helsingissä investoida koulutukseen ja työllistämistoimiin. Positiivinen uutinen Helsingissä on se, että nuorisotyöttömyys on käänntynyt laskuun, niin kuin Jussi Pajunen meille kertoi tämän valtuustokokouksen alussa. Se on pitkäjänteisten toimenpiteiden ja satsausten tulosta. Mutta nyt kun pitkäaikaistyöttömyys kasvaa kasvamistaan, pitäisi vakavasti pohtia, millä tavoin voimme kohdennetulla työllä ihmisiä pakottamatta huolehtia siitä, ettei kukaan putoa kyydistä.

Pitkälle tähtäävä talouspolitiikka tarkoittaa myös sitä, että kasvanut maahanmuutto pitää nähdä nimenomaan Helsingin mahdollisuutena. Jos hoidamme kotouttamisen hyvin ja ajoissa ja huolehdimme siitä, että jokainen vastatullut kokee olevansa tasavertainen helsinkiläinen, lisäämme samalla kansainvälistä monipuolista osaamista, verkostoja ja itse Helsinkiä kansainvälisenä ja avoimena suurkaupunkina.

Me tiedämme jo nyt, että valtaosa oleskeluluvan saavista turvapaikanhakijoista tulee asettumaan Helsinkiin. Kaukaa viisaasti meidän pitäisi huolehtia jo nyt siitä, että turvapaikanhakijat pääsevät nopeasti palveluiden piiriin, lapset päiväkotiin, kouluun, mielekkäisiin vapaa-ajan harrastuksiin, aikuiset kielenopetukseen ja työllistämistoimien pariin. Sekä VATT että OECD korostavat, että satsaaminen varsinkin koulutukseen

17.2.2016

mahdollisimman varhaisessa vaiheessa on ainoastaan järkevää. On kuitenkin tärkeää, ettemme suhtaudu kotoutumiseen yksisuuntaisena prosessina, vaan otamme rasmin- ja syrjinnänvastaisen eetoksen to-sissaan kaikessa kaupungin toiminnassa.

Koska kasvanut maahanmuutto koskee ennen kaikkea nuorempia ikä-polvia, on varsinkin varhaiskasvatukseen, opetuksen ja soten budjeteis-sa huolehdittava riittävästä resursseista. Lisäksi hallinnonrajat ylittävää yhteistyötä tulee tehdä enemmän.

Näiden toimialojen riittävästä resurssoinnista on siksi huolehdittava jo siinä vaiheessa, kun ensimmäiset pelimerkit vuoden 2017 budjettia koskien tehdään, eli pian alkavassa raamivaiheessa. Tänä vuonna ei pidä tehdä yhtä rumaa politiikkaa kuin viime vuonna, jolloin säästettiin opetuksesta 10 miljoonaa. Voitaisiinko tänä vuonna laatia budjetti, jon-ka yhteydessä ei keskusteltaisi siitä, leikataanko 10 vai 20 miljoonaa, vaan sovittaisiin ettei leikattaisi ollenkaan?

Vasemmistoliiton valtuustoryhmässä olemme joka vuosi kartoittaneet erityisesti soten budjetin tarpeita, mutta olemme huomanneet, että re-surssien tarpeiden määrästä on vaikea saada tietoa. Johtavien virka-miesten viesti on usein, että kyllä näillä alibudjetoiduilla resursseilla tu-lee pärjätä, ja herää kysymys, miksi omaa toimialaa puolustetaan niin heikosti. Kentän työntekijät antavat aivan toisenlaisen kuvan siitä, mi-ten inhimillisten palveluiden tuottaminen esimerkiksi lastensuojelussa tai vanhusten kotihoidossa alkaa olla mahdotonta. Ja oikeastaan: Ei työntekijöiden tehtäviin kuulukaan kertoa euromääräinen arvio tarpeis-ta. Se on johdon ja kentän dialogissa syntyneen tiedon tehtävä.

Nyt tuntuu että keskusteluyhteyttä ei ole, ja ne joiden pitäisi pystyä ar-vioimaan todellinen rahantarve, ovat irti todellisuudesta. Johtavat vir-kamiehet kuin eivät myöskään valtaosa täällä istuvista poliitikoista näe, mitä kentällä tapahtuu. Se on iso demokratiavaje, johon meidän pitää suhtautua vakavasti. Yksi esimerkki siitä, miten todellisuudet eriytyvät toisistaan, on nyt viime aikoinakin vilkkaana varsinkin Helsingin Sano-missa käyty keskustelu vanhusten kotihoidon tilasta. Helsingin Sano-missa esimerkiksi monet liian huonokuntoisina kotihoidossa olevien vanhusten omaiset ovat kertoneet traagisia tarinoita muistisairaista vanhuksista – siitä, kuinka kotona joutuu pärjäämään, vaikka ei enää muistaisi missä on tai pärjäisi edes pienimmistä arkisista askareista.

Samalla tavalla kun puolustamme yli ryhmärajojen jokaisen helsinkiläi-sen lapsen oikeutta subjektiiviseen huokeaan päivähoitoon, voisimme-ko tehdä yhteistyötä sen eteen, että vanhusten tilanne Helsingissä olisi inhimillinen ja että jokainen saisi ikääntyä arvokkaasti? Onko niin, että

17.2.2016

kun vanhusten arki ei ole samalla tavalla läsnä kuin lasten, emme siitä välitäkään? Emme, vaikka monen tässä kaupungissa elävän vanhuksen kohtelu loukkaa keskeisiä ihmisoikeuksia – vanhusten oikeus esimerkiksi hyvään elämään, liikkumisvapauteen, omaan kulttuuriin pitäisi olla palveluiden keskiössä.. Itsemääräämisoikeus ei kuitenkaan saa tarkoittaa sitä, että kun vanhus ei selkeästi enää itse pysty päättämään omasta parhaastaan, häntä pidetään ihmisarvoa alentavissa olosuhteissa vain siksi, että hän itse dementoituneena vaatii kotona asumista. Toivomme siis, että tänä vuonna viimeistään kohdistetaan erityishuomio vanhusten palveluihin ja erityisesti kotihoidon resursseihin.

Kiitos.

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Mihin hyvään sinä uskot? Usko hyvän tekemiseen on se, mihin me valtuutettuina kaupunkilaisille vastaamme lähetekeskustelussa koskien talousarviota vuodelle 2017. Helsinki elää mielenkiintoisia aikoja. Yleinen talousnäkyminen jatkuu epävakaana ja julkinen talous alijäämäisenä. Johdantamisjärjestelmä odottaa remonttia, yleiskaava valmistumista ja itsehallintoaluejako sekä sote-uudistus loppuun saattamista. Vaatii kurinalaisuutta, uudistumiskykyä ja hyvää taloudenhoitoa turvata helsinkiläisten hyvinvointi ja riittävät palvelut myös vuonna 2017. Sitä vartenhan Helsinki on olemassa.

Perussuomalaisen valtuustoryhmälle on tärkeää ajaa tavallisten helsinkiläisten asiaa. Kotikaupungissa on voitava asua kohtuullisin vuokrakustannuksin ja lähipalvelujen tulee olla tasapuolisesti kaupunkiläisten käytettävissä. Kaupunkiläisten turvallisuudesta ei saa säästää, ei katujen kunnossapidosta, ei pelastustoimesta tai järjestyksenvalvonnasta. Helsinki ikääntyy ja helsinkiläisten vanhusten määrä kasvaa. Helsingin tulee edistää esteettömyyttä, oli kyse sitten vanhuksesta tai vammaisesta. On muistettava myös kaupunkiläiset, jotka eivät käytä sähköisiä järjestelmiä. Tietojärjestelmät ja langattomat yhteydet ovat haavoittuvia, mikä on toimintavarmuuden kannalta ongelmallista.

Perussuomalaiset uskovat siihen, että hyvä arki syntyyärkevistä päätöksistä – päätöksistä, jotka liittyvät maankäyttöön, liikenteeseen, asumiseen ja kaupunkiläisten palveluihin, päätöksistä, joissa huomioidaan verovarojenärkevä käyttö.

17.2.2016

Perussuomalaisten valtuustoryhmä on kannattanut peruspalvelujen turvaamista sen sijaan, että kaupunkilaisten verorahoja tuhlattaisiin Guggenheim-museohankkeeseen. Sama perussuomalainen linja jatkuu.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä on kannattanut jo aiempina valtuustokausina energiatehokasta rakentamista ja korjausrakentamisen tukemista. Järkevää on myös maankäytön tehokas hyödyntäminen rakentamiseen. Parhailta paraatipaikoilta on vaadittava tilaa asumiselle ja kaupalle unohtamatta kaupunkilaisten joustavaa liikkumista. Hanasaaren voimalaitos päätettiin lopettaa, vaikka laitoksen toimintakyky olisi ollut loistava vielä vuosikymmeniä. Kyseinen alue on otettava tehokkaasti asumiskäyttöön. Viheralueitten säilyminen kaupunkikuvan kannalta on yksi vetovoimaisuutta ja hyvinvointia lisäävä tekijä, mikä on huomioitava maankäytössä ja yleiskaavassa.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä kannattaa järkevää energiapolitiikkaa. Kaikki Hanasaaren korvaavat vaihtoehdot ovat Helsingin kaupungin talouden kannalta huonoja vaihtoehtoja. Tästähän teimme päätöksen jo. Hanasaaren voimalaitos olisi pitänyt ajaa käyttöikänsä loppuun.

Helsingin elinvoimaisuutta ja kilpailukyvyn kehittämistä on tuettava ja yrittäjien mahdollisuuksiin on jatkossakin kiinnitettävä huomiota. Erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten toimintaedellytykset ovat haasteellisia kilpailutuksien ja erilaisten kriteerien osalta. Työllistymiseen ja nuorisotyöttömyyden vähentämiseen on tartuttava kaksin käsin, jotta sosiaaliset ongelmat eivät kasaudu.

Maahanmuuttajien integroitumisen merkitys on tiedostettava puhuttaessa kaupungin elinvoimaisuudesta ja verotuloista. Lähes puolet Suomen vieraskielisestä väestöstä asuu pääkaupunkiseudulla. Ulkomaa-laistaustaisen väestön kasvu asettaa Helsingille haasteita eikä vähiten yhteiskunnallisen integraation osalta. Oman lisänsä tuo vuonna 2015 alkanut turvapaikanhakijaongelma. Helsinki tulee kantamaan suuren vastuun kotouttamisessa ja asuttamisessa. Kysynkin, millä tavalla Helsingin kaupunki huomioi vuoden 2017 budjetissa kotouttamiseen tarvittavat rahat. Millä tavalla Helsinki aikoo estää ghettouttamisen lähiöissä? Millä turvataan se, että kaupunkilaiset kokevat saavansa oikeudenmukaista ja tasavertaista kohtelua palveluissa?

Hyvät kuulijat.

Onko Helsingistä tulossa moniongelmainen tapaus? Ei, mikäli varmistamme riittävät resurssit eli kohtuullisen budjetin Helsingille toimivia palveluja tarjoavana kaupunkina kaupunkilaisille vuonna 2017. Vain si-

17.2.2016

ten voimme sanoa asuvamme Helsingissä, joka tekee asukkailleen hyvää.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Ordförande och, tja, halva fullmäktige.

Det ekonomiska läget är fortsättningsvis oroväckande. Tillväxten är minimal. Ja, nästan obefintlig. Arbetslösheten håller sig segt kvar på en bara alltför hög nivå. Den offentliga sektorns intäkter växer knappt alls. I det här läget är det inte lätt att få ekvationen att gå ihop. Å ena sidan förblir resurserna begränsade, å andra sidan är behovet större än någonsin att se till att ingen lämnas därhän. Helst borde det finnas utrymme att stimulera den ekonomiska tillväxten åtminstone i vår stad, eftersom regeringen och marknadskrafterna inte lyckas göra det i hela landet.

Puheenjohtaja.

Tuottavuustavoitteesta kiinni pitäminen toimintamenoissa tulee käsityksemme mukaan olemaan entistä haastavampaa. Tavoitehan perustuu edellisen vuoden väestönkasvuun, mikä tarkoittaa, ettei se ota huomioon, että väestönkasvu jatkuu ja sen myötä palvelujen tarve kasvaa myös budjettivuoden aikana. Tämä kasvu voi olla erityisen suuri, niin kuin tässä on todettu jo monessa puheenvuorossa, johtuen turvapaikanhakijoiden poikkeuksellisen suuresta määrästä. Monet niistä, jotka saavat turvapaikan tai oleskeluluvan, odotetaan hakeutuvan pääkaupunkiseudulle ja tulevat tarvitsemaan asuntoja, päivähoito- ja koulu- paikkoja, terveydenhoitoa ja sosiaalipalveluja.

Det extra anslag på 10 miljoner, herr ordförande, som lades till i årets budget för integreringen av asylsökande måste få en uppföljning nästa år. Utöver stadens egen verksamhet borde också andra utbildningsanstalter och medborgarorganisationers verksamhet stödas, så att de asylsökande kan integreras också i medborgarsamhället på något av landets två nationalspråk. Men minns att de här resurserna som de nya invånarna behöver i form av service är en investering för framtiden. Flyktningarna kan förbättra vår åldersstruktur, och blir efter en framgångsrik integrering framtida löntagare och entreprenörer, ja, skattebetalare.

17.2.2016

Att sen när vi tänker på hur produktivetsmålet är definierat, att också prisindex stiger med bara cirka en % är ett mindre problem, eftersom det ju betyder att också kostnaderna stiger bara obetydligt. Men att sedan dra bort produktivetsprocentenheter från summan på drygt 2 procentenheter betyder ju att driftsutgifterna skulle få stiga med bara cirka en enda %.

Herra puheenjohtaja.

Tämä on RKP:n valtuustoryhmän mielestä suuri haaste. Mutta ehkä myös ensi vuodeksi löydämme luovan ratkaisun ongelmaan niin, ettei meidän muodollisesti tarvitse tinkiä tuottavuustavoitteesta, vaan niin kuin parin viimeisen vuoden osalta, sovussa voimme vähän kiertää sitä. Sietää myös toistaa, että kyseessä täytyy olla todellisen tuottavuuden lisääminen eikä palvelujen karsiminen.

Odotellessamme perusterveydenhoidon ja pahimmassa tapauksessa myös koko sosiaalipalvelusektorin siirtämistä uudelle alueelliselle elimelle, maakunnalle tai jollekin muulle, Helsingin pitää käsityksemme mukaan pitää kiinni maksuttomista terveyskeskus- ja laboratoriokäynteistä ja vain maltillisista korotuksista muiden sosiaali- ja terveyspalvelujen osalta mukaan lukien päivähoitomaksujen. Tietenkin, ja tästä voimme toivon mukaan olla yksimielisiä, pidämme edelleen kiinni kaikkien lasten oikeudesta myös kokopäiväiseen päivähoitoon.

Hyvä valtuusto.

Helsingillä on varaa ajatella sosiaalisesti vastuullisemmin kuin maan nykyhallitus.

Ordförande.

SFP:s fullmäktige grupp prioriterar också inför nästa års budget utbildningen allra högst. Vi får inte pruta på undervisningens kvalitet, och inte heller på ett skolnätverk som innebär rimliga skolresor, särskilt för de yngre barnen, också för de svenska. I Helsingfors kan inte avstånd mätas i kilometer, utan bör mätas i tid, i kommunikationsmöjligheter och i skolvägens trygghet.

Här passar jag på att varmt stöda Veronika Honkasalos förslag om att lyfta upp äldrevården, och särskilt hemvården, också som en prioritering.

17.2.2016

Högt vill vi också prioritera skapandet av nya arbetsplatser. Det får inte stanna vid en tom fras att Helsingfors ska vara landets företagsvänligaste stad. Bar så tryggar vi också fundamentet för den offentliga ekonomin.

Bland våra övriga utmaningar märks de minskade intäkterna från Helen och hamnen efter bolagiseringarna, övergången till ett nytt ledningssystem och en ny förvaltningsstruktur, och inte minst det faktum att nästa år är kommunalvalsår, oberoende av om valet hålls i april eller i oktober. Många kommer att känna sej lockade att fria till väljarna och glömma det sunda förnuftet i budgetdimensioneringen, men minns att väljarna också uppskattar sunt förnuft. Tämän sietää toistaa suomeksi: äänestäjät arvostavat myös terveen järjen käyttöä. Vi ska inte slösa med pengar, utan använda dem med eftertanke, och så, att alla helsingforsare känner sig välbehandlade och trygga i sin vardag.

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja. Valtuutetut.

Hieman yllättäen saimme pari päivää sitten lukeaksemme Kuntalehdestä, että kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2015 tilikauden tulos oli 0,27 miljaria ylimääräinen. Merkittävin yksittäinen viime vuoden lukuja selittävä tekijä oli liikelaitosten yhtiöittäminen, joka vaikutti toimintatuotoihin ja menoihin, investointeihin ja lainakantaan. Kuntaliitosta todettiinkin, että tiedot olivat parempia kuin aikaisemmin suunnitelmissa arvioitiin. Tässä oli tietenkin todella tärkeää se, että kunnat korottivat tuloveroprosenttejaan tänä vuonna maltillisesti ja osoitti, että kunnat toimivat vastuullisesti.

Tässä tilanteessa tulevan talousarvion tekeminen ei vaikuta aivan niin synkältä, kuin yleinen poliittinen ilmapiiri ja kaupunginjohtaja Pajusen kaaviot antavat ymmärtää. Helsingillä menee periaatteessa hyvin, vaikka kuntien talous, niin kuin näemme, on kärsinyt hitaasta talous- ja verotulojen kasvusta, työttömyyden noususta ja viime vaalikaudella tehdyistä poikkeuksellisen suurista valtionosuusleikkauksista.

Euroopan tulevaisuutta on tänään vaikea ennusta, mutta rohkenen arvella, että Suomen kaltaisessa maassa kuntatalous on ja pysyy kohtalaisen vakaana, vaikka ilmassa on suuriakin rakenteellisia uudistuksia. Kunnat kantavat tulevaisuudessakin suurimman vastuun lähipalveluista, ja kuten aikaisemmat puhujat ovat todenneet, suurta painetta aiheuttaa kasvava työttömyys, erityisesti pitkäaikaistyöttömyys, turvapainehakijoiden määrä ja alati lisääntyvä palveluiden kysyntä sekä edel-

17.2.2016

leen merkittävänä jatkuvat investointitarpeet. On selvää, että kuntatalous ja sen kestävyys on riippuvainen koko maan talouskehityksen toipumisesta. Valtiolla on edelleenkin suuri vastuu siitä, että kuntien ja pian ehkäpä myös maakuntien riittävä rahoitus, toimintakyky ja elinvoima turvataan. Tämä napanuora on ja pysyy.

Nopeasti muuttuvien suhdanteidenkin takia ja aikana on selvää, että me täällä Helsingissä tarvitsemme vahvaa näkemystä tulevaisuuden suunnasta, ja ennen kaikkea optimistista näkemystä. Me tarvitsemme Helsinkiä rooliinsa olla suunnannäyttävä ja pääkaupunki, jossa julkiset palvelut ja vetovoimainen yksityinen sektori toimivat toisiaan täydentäväksi. Pienet ja keskisuuret yritykset ovat tässä avainasemassa. Helsingin on löydettävä keinot, joilla tulla vastaan uusien luovien alojen yritysten starttivaiheeseen ja tuottamalla rahoitusmalleihin joustoja. Tämä on suuri haaste myös kaupungissa toimiville ammatti- ja korkeakouluille, ja tietysti yliopiston tilanteesta puhuttiin viime kokouksessa.

Kuntataloutta siis rasittaa yleisen talouden kuoppaisuus – tämä tilanne, jossa bruttokansantuote on jäänyt 20 % siitä tasosta, jolle sen 8 vuotta sitten arvioitiin kehittyvän. Samoin verotulot ovat 20 % odotettua pienemmät.

Kannustamme tässä tilanteessa, kun haasteita on paljon, edelleenkin, että kaupunki lisää yhteistyötä ja hyödyntää kolmatta sektori – joskin edellytämme, että palveluiden laatua valvotaan siitä riippumatta, kuinka niitä tuotetaan. Täällä on jo puhuttu nuorten ja vanhusten hoitamiseen liittyvistä vastuista, ja keskustan valtuustoryhmä yhtyy tähän. Ennaltaehkäisevä työ on erityisen tärkeää.

Kun kunnat ja kaupungit eri puolilla maata ovat ahkerasti sommitelleet uudenlaisia kuvioita työllistämisen ja yrittämisen helpottamiseksi. Sopii kysyä, onko Helsinki yhä edelläkävijä. Esimerkiksi Lappeenrannassa kaupunki on helmikuusta maksanut 1 500 euron yritysliisän niille yrityksille, jotka työllistävät alle 30-vuotiaan työttömän tai yli vuoden työttömänä olleen lappeenrantalaisen. Tämä on kiinnostavaa. Vaikka kokoluokka on erilainen kuin täällä Helsingissä, idea onkin siinä, että pohdimme, miten luovasti kaikki keinot otetaan käyttöön.

Hyvät valtuutetut.

Yleinen kustannusten nousu koskettaa kaikkia kuntia ja kuntalaisia. Me keskustan valtuustoryhmässä perinteisesti suhtaudumme hyvin käytännönlähtöisesti palvelujen tuottamistapoihin. Ryhmämme toivoo, että talousarviovalmistelun tavoitteena on se, että emme edistä toimia, jotka edelleen nostaisivat esimerkiksi asumiskustannuksia. Kiinteistöjen ve-

17.2.2016

rotusarvojakin on tarkistettu jokunen vuosi sitten, joten emme näe tarvetta kiinteistöveron nostoon.

Toiseksi toivomme, että tulevassa talousarviossa näkyisi erityisesti panostus opetus- ja koulutustoimeen. Me haluamme nykyisessäkin talousahdingossa puolustaa lasten ja nuorten ja ennen kaikkea pienten koululaisten oikeuksia ja arvioida päätösten vaikutuksia lasten näkökulmasta. Koulutus, oppiminen, sivistys on tänäänkin erityisen tärkeä ja se edellyttää opetuksen resurssien täysimääräistä turvaamista. Helsingin kohdalla on arvioitava edelleenkin, miten syntyvyyden pieneneminen ja muuttoliike vaikuttavat opetettävien määrään ja sitä kautta koulujen tarpeeseen.

Lisäksi toivomme poliittisilta ryhmiltä reilua yhteistyötä, jotta lopullinen talousarvio olisi realistinen ja kuntalaistenkin näkökulmasta oikeudenmukainen. Aikamme iso haaste, yhteiskunnallinen polarisoituminen, demokratia ja osallisuus, on otettava uudella tavalla haasteeksi. Tässä suhteessa on vain kehitettävää. Kansalaisten hyvän osallistumisen vahvistaminen on entistä tärkeämpää aikana, kun yleinen kärjekkyyks korostuu. Kansanvallan hitauden tilalle on löydettävä luovia ja nopeita päätöksen kaistoja ja herkempää asiakkaiden kuulemista. Avoimuutta on lisättävä päätöksenteon kaikilla tasoilla. Tässä muutamia ajatuksia.

Kiitoksia ja hyvän yhteistyön toivotukset.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Haastavassa taloustilanteessa punnitaan. Korostamme, että meillä on varaa kaikkeen, mitä tarvitaan, jos olemme valmiit luopumaan siitä, mitä emme tarvitse. Toivomme tämän ajattelutavan saavan hyväksynnän tässä valtuustosalissa, sillä silloin selviämme ilman, että aiheutamme tarpeettomia ongelmia kaupunkilaisille. Muutama talousluku kuitenkin kaipaa alleviivausta, jotta ymmärtäisimme haasteen suuruuden. Esityksessä todetaan: "Suomen teollisuustuotannon tason arvioidaan olevan vuonna 2017 noin neljänneksen alempi kuin 10 vuotta sitten". Toisessa kohdassa todetaan: "BKT:n määrä jää edelleen noin 3 % pienemmäksi kuin edellisessä suhdannehuipussa". Siis noin 10 vuoden BKT:n kehitys jää negatiiviseksi. Tällaiset luvut näkyvät siinä, mihin meillä on varaa ja mihin ei ole varaa. Lainanoton tie ei voi olla loputon. Maailmantalous kokee aika ajoin erilaisia turbulensseja, ja silloin niillä on helpompaa, jotka eivät ole pahasti velkaantuneita.

17.2.2016

On oikein, että usein puhutaan rakennuskannan korjausvelan pienentämisestä kuten esityslistatekstissäkin. On kuitenkin ymmärrettävä, että teoilla on suurempi vaikutus kuin sanoilla. Kristillisdemokraatit ovat viime aikoina tehneet rahaa säästäviä esityksiä ja näiden perusteella meillä olisi ollut 10 miljoonaa euroa enemmän tämän korjausvelan todelliseen lyhentämiseen jo tänä vuonna. Tätä ehdotimme, mutta te kaadoitte ehdotuksen. Jos KD:n säästeliästä talouspolitiikkaa olisi täällä noudatettu, muutaman vuoden kuluttua koko korjausvelka olisi saatu hoidettua. Tämä olisi oletettavasti vähentänyt myös ylläpitokustannuksia sekä niitä sairauspoissaoloja, joita aiheutuu rakennuskannan tarpeettoman huonosta kunnosta. KD:n linjalla ihmisten arki olisi parempi. Tunnustamme, että silloin meille ei tulisi keskustakirjastoa, Helsingin Energia kehitysohjelma olisi maltillisempi ja Kruunuvuorenrannan liikenneratkaistu olisi toisennäköine.

Maan hallitus sitoutui osana julkisen talouden tasapainottamista, vähentämään kuntien tehtäviä ja velvoitteita miljardilla eurolla. Valitettavasti tällaiset hallitusohjelmakirjaukset eivät aina toteudu. Suhteessa maan hallitukseen kaupungin on syytä kovistella lupausten pitävyydestä kuten tuosta miljardin euron velvollisuuksien vähentämisestä. Mutta samalla meidän on ymmärrettävä maan hallituksen vaikea asema. Meidän ei tule tarpeettomasti pyrkiä keikuttamaan hallitusta, kun se yrittää saada maan talouden kuntoon. Asiat nimittäin voidaan saada kuntoon useammalla eri tavalla. Jos hallituksen tapa hoitaa maan asioita ei meitä aina miellytä, meillä on kiusauksena heittää kapuloita sen rattaisiin. Tätä kiusausta on kuitenkin vältettävä, koska tämän maan asiat on saatava kuntoon. Maan talous on nimittäin saatava kuntoon, vaikka se ei tapahtuisikaan aivan toivomallamme tavalla. Emme toimi vastuullisesti, jos oppositiopuolueena tai puolueena tavoittemme olisi saada hallitus epäonnistumaan. Yhteisen edun tulee olla tärkeintä.

Maahanmuutto on suuri haaste. Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä haluaa, että kaupunki kiinnittää tähän liittyen huomiota seuraaviin asioihin: Erityistä huomiota on kiinnitettävä kotona lapsiaan hoitavien äitien tavoittamiseen yhteisöihin ja koulutuksen piiriin. Äidit ovat keskeisessä roolissa lasten ja perheiden sopeutumisessa uuteen elinympäristöön. Tämä ei tapahdu ilman kustannuksia.

Paljon on puhuttu heikkenevästä huoltosuhteesta ja ratkaisuksi on tarjottu maahanmuuttoa. Maahanmuuttajien ikärakenne on kyllä suotuisa ajatellen huoltosuhdetta, mutta vain työllistynyt maahanmuuttaja parantaa huoltosuhdetta. On siis hyvin tärkeää toimia siten, että maahanmuuttajat pystyvät työllistymään ja antamaan osaamisensa yhteiseksi hyväksemme. Tässä haasteemme on suuri, sillä nykyinen työvoimapolitiikka aiheuttaa monien niin sanottujen kantasuomalaisienkin syrjäy-

17.2.2016

tymisen. Tämän asian hoitamiseen tarvittaisiin suuri yhteiskuntasopimus, joka johtaisi kaikkien työhaluisten työllistämiseen, mutta tähän eivät kaupungin rahkeet riitä eikä hallitus sen kaltaista yhteiskuntasopimusta edes tavoittele.

Lopuksi kristillisdemokraattien valtuustoryhmä korostaa sitä, että tänne tulleita turvapaikanhakijoita tulee kohdella arvokkaasti ja heidän tulee saada olla turvassa sen ajan, kun ovat Suomessa riippumatta siitä, saavatko he lopulta oleskeluluvan vai eivätkö. Huolestuttavasti eri puolilta on kuulunut huonoja uutisia. Milloin on kuulunut uutisia joidenkin niin sanottujen kantasuomalaisten pelottavasta käytöksestä ja milloin toisin päin. Riittävästi ei kuitenkaan ole kiinnitetty huomiota turvapaikanhakijoiden keskinäiseen väkivaltaan. Turvapaikanhakijoiden tulee ymmärtää, että Suomi on vapaa maa ja Suomessa yksilönvapaus on tärkeä asia. Niinpä turvapaikanhakijalla on Suomessa oikeus vaihtaa uskontoa ilman, että kenelläkään olisi sen johdosta oikeutta pahoinpidellä häntä. Helsingin tulee omalta osaltaan pitää huolta näiden oikeuksien toteutumisesta.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingissä on erikoinen tapa käydä keskustelua seuraavan vuoden talousarviovalmistelusta jo helmikuussa. Tämän keskustelun pohjana ei ole virastojen arvioita palvelutarpeesta eikä edes lopullisia tietoja viime vuoden toteutuneesta kehityksestä. Budjettiraamista onkin tehty väline karsia menoja, vaikka asukasmäärä ja palvelutarpeet kasvavat. Taloushallinnon ylhäältäpäin tapahtuvasta komennosta pitäisi siirtyä alhaalta ylöspäin rakentuvaan osallistuvaan budjetointiin. Asukkaiden ja työntekijöiden osallistumiseen perustuva budjetointi voi olla ratkaiseva avain myös Helsingin johtamisjärjestelmä uudistamisessa, jos niin halutaan.

Yhtiöt jakavat tänä keväänä osinkoja enemmän kuin koskaan Helsingin pörssissä – yli 11 miljardia euroa. Osinkojuhlia viettävät vapaamatkustajat, jotka eivät maksa osingoistaan lainkaan kuntaveroja. Juhlien lasut sen sijaan kertyvät suurelta osin kuntien maksettavaksi, kun voittoja ei käytetä investointeihin ja työllisyyteen.

Helsingin työttömyysaste lähenee jo 13 %:a. Työttömiä oli joulukuussa lähes 42 000. Erityisen rajusti on kasvanut pitkäaikaistyöttömien mää-

17.2.2016

rä. Sen takia Helsinki maksoi viime vuonna työmarkkinatuen kuntaosuutta, sakkomaksua Kelalle jo 56 miljoonaa euroa, vaikka, kuten täällä tuli aiemmin tänään esille, tavoitteena oli puolittaa edellisen vuoden 32 miljoonan maksuosuus. Osasyynä vähän on ollut valtion työllisyysrahojen leikkaaminen ja siirtäminen kunnille, tai näiden vastuiden siirtäminen kunnille, mutta kyllä karneat luvut kertovat myös Helsingin virheistä. Työllisyyden hoitamisen painopistettä on siirrettävä katteetomasta markkinauskosta kaupungin omiin toimiin. Tähän tarvitaan konkreettinen työllisyysohjelma. Kaupungin palveluihin voidaan palkata lisää työntekijöitä. Työtä voidaan monissa tehtävissä jakaa useammille siirtymällä kahteen 6 tunnin vuoroon ja tekemällä se Ruotsin tapaan ansiotasoa alentamatta. Kun grynderit eivät halua rakentaa edullisia vuokra-asuntoja, vaikka niistä on huutava pula, on perustettava kunnallinen rakennusliike. Myös palkkatukeen ja Helsinki-lisään on syytä panostaa muun muassa nuorten pitkäaikaistyöttömien ja pakolaisten työllistämiseksi.

Arvoisa puheenjohtaja.

Lama ja valtiovallan päättävät miljardileikkaukset kuntien rahoitukseen näkyvät myös Helsingin taloudessa. Kaupungin tulopohjaa on lisäksi kavennettu Helsingin Energian, Sataman ja Palmian yhtiöittämisillä. Kaikesta tästä huolimatta Helsinki tekee taas voittoa. Vuosikate on tilinpäätösarvion mukaan 114 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Tänä vuonna aiotaan kerätä voittoa 60 miljoonaa euroa, ja siihen päälle yhtiöiden voitot. Vuosi sitten meitä peloteltiin, että nettolainanotto kasvaa 300 miljoonaa, mutta talouden seurantaraportin mukaan se kasvoi vain 3 miljoonaa. Lainasaatavia oli vuoden vaihteessa lähes 700 miljoonaa euroa enemmän kuin velkoja. Pankkitileillä makasi 876 miljoonaa euroa. Näistä ylijäämistä pitää ohjata lisää varoja peruspalveluihin. Taloutta voidaan tasapainottaa myös luopumalla Sörnäisten tunnelin, Kruunusiltojen ja Guggenheim-museon kaltaisista satojen miljoonien eurojen hankkeesta.

SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä esittää, että budjetin raamin pohjaksi otetaan ensinnäkin viime vuoden toteutuneet menot, toiseksi asukasmäärän kasvun edellyttämä lisäys palveluihin, kolmanneksi voimakas panostus työllisyyteen, neljänneksi resurssien lisääminen pakolaisten kotouttamiseen ja työllistämiseen sekä viidenneksi väestörakenteen muutokseen liittyvät kasvavat tarpeet vanhuspalveluissa, lapsiperheiden palveluissa, opetuksessa ja nuorisotyössä.

Esitämme, että budjettivalmistelussa turvataan vanhuspalveluohjelman edellyttämät lisäresurssit, lähikouluperiaate, asukastalojen ja alueellisen sosiaalityön kattava järjestäminen, lähikirjastojen riittävät resurssit,

17.2.2016

kun keskustakirjasto valmistuu, lähiliikunnan edistäminen ja tonttivuokrien korotusten kohtuullistaminen. Valtuuston tavoitteet asukaslähtöisistä palveluista ja eriarvoisuuden vähentämisestä edellyttävät hyviä lähi palveluja, palvelumaksujen korotusten torjumista, palveluseteleiden sijasta kunnan omia palveluja, vanhuspalveluja myös ruotsin kielellä, edullisia HSL:N lippuja ja Aktiivipassin kaltaisia toimia vähävaraisten auttamiseksi.

Arvoisa puheenjohtaja.

Strategian laadulliset tavoitteet ovat Helsingissä jääneet kokoomuksen ajaman tuottavuustavoitteen jalkoihin. Käytännössä pelkäksi menoleikkuriksi muodostunut tuottavuusnormi on syytä korvata palvelujen vaikuttavuuden mittaamisella. Mitä mieltä on esimerkiksi mitata ikäihmisten hoivaa sillä, miten paljon kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osuus nousee nykyisestä 92 %:sta, kun se jo nyt tarkoittaa monessa tapauksessa heitteille jättämistä? Tai miksi tavoitteiden toteutumista mitataan sillä, miten paljon yksityisten yöpaikkojen osuus kasvaa julkisten kustannuksella? Tällainen mittari voi sopia kokoomukselle, mutta Helsingin pitää palvella asukkaita.

Kiitos.

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Taloustilanne on vakava. Valitettavasti muutosta ei tällä valtuustokaudella ole yleisessä talouskehityksessä nähty. Valitettavasti ennen tätä valtuustokautta istunut työministeri, silloinen työministeri Sinnemäki, oli väärässä arvioidessaan, että työttömyyden kasvu taittuu ja kohta olemme täystyöllisyydessä. Sellaista kehitystä ei valitettavasti tällä valtuustokaudella ole nähty.

Helsinki lähti vastaamaan tähän haastavaan taloustilanteeseen valtuustostrategian tuottavuuden parantamisen tavoitteella, investointien ohjaamisen, paremman suunnittelun ja ohjaamisen ja raamittamisen tavoitteella, sekä aktiivisilla panostuksilla siihen, miten voimme edistää kaupungin elinvoimaa, työllisyyskehitystä ja positiivista kehitystä.

Valitettavasti nyt tänään aiemmin olemme kuulleet, että tietyiltä osin talousarvion määrärahat on ylitetty. Kuitenkin tarkemmin katsoen voidaan todeta, että suurin osa ylityksistä on selkeästi eriä, joihin kaupunki ei suoraan välittömästi voi vaikuttaa. Meidän toimeentulotukimenomme,

17.2.2016

sakot, joita maksamme valtiolle työttömyyden johdosta, tai kuntayhtymien kustannukset ovat merkittävin tekijä näiden talousarvioylitysten takana. Tuottavuutta on onnistuttu parantamaan kiistatta. Tuottavuuden parantamistavoite on onnistunut ja tältä osin olemme onnistuneet ihan hyvin.

Kuitenkaan työllisyystilanne tai positiivinen talouskehitys ei Helsingissä ole käynnistynyt. Tähän suuntaan varmasti tarvitaan uusia toimia, kun valmistellaan ensi vuotta, ja kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa esiin nostettu mahdollisuus saada elinkeinotyöllisyystoimintapolitiikka pääkaupunkiseudun kuntien vastuulle olisi mielestäni erinomainen askel tähän suuntaan.

Valtakunnan tasolla yritetään vastata tähän haasteelliseen kenttään purkamalla turhia normeja, antamalla kunnille toimintavapautta päättää itse, mikä on kulloinkin perusteltua ja tärkeää, koska kunnat ovat erilaisia. Voin antaa tukeni tälle politiikalle, jossa normeja, turhia sääntöjä ja tiukkoja rajoja kuntien toimintaan puretaan. Kuitenkin meidän Helsingissä pitää olla erittäin tarkkana siinä, miten suhtaudumme kulloiseenkin valtakunnan tason esitykseen. On varmasti selvää, että monia normeja myös me voimme purkaa, ja monia säästökohteita, joita valtion tasolla tunnustetaan, mekin voimme ottaa käyttöön. On kuitenkin monia, joista meidän kannattaa ajatella toisin ja katsoa tilanne Helsingin näkökulmasta.

Otan esimerkiksi varhaiskasvatuksen. Helsingissä laadukas, huipputasoisen, maailmanluokan varhaiskasvatus on selkeä kilpailuvaltti. Itse ajattelen, että tämä on valtti, josta pitää pitää kiinni jatkossakin. Meidän keskituloiset perheemme, keskituloiset perheen vanhemmat, jotka käyvät töissä, ovat sitä joukkoa, joka kannattelee tätä kaupunkia ja myös tätä maata taloudellisesti haastavassa tilanteessa. Näen, että meidän ei kuulu eikä pidä kyykyttää tätä joukkoa lähtemällä korottamaan varhaiskasvatuksen maksuja sillä mittaluokalla, mitä lautakunnan tasolla on esitetty.

Me emme anna Helsingissä signaalia näille keskituloisille työssä käyville perheenisille ja -äideille siitä, että olisi parempi jäädä kotiin tilanteessa, jossa Suomi ja Helsinki tarvitsevat lisää työtä. Joten kun valmistelme ensi vuoden budjettia, katsotaan tarkemmin täällä Helsingissä se, mitä lautakunnan tasolla esitetään ja valitaan ne parhaat keinot, jotka Helsinkiin sopivat siitä paletista, jonka lautakunnan hallitus meille mahdollistaa.

17.2.2016

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Melkein kaikki työ, jota kouluissa tehdään, on ihmissuhdetyötä. Ihmissuhdetyö on usein ongelmanratkaisua, jossa valmiita ratkaisuja ei löydy käsikirjasta. Työ on vuorovaikutuksessa olemista, toisen ihmisen ainutlaatuisen tilanteen ymmärtämistä hiljalleen. Kun opettaja tutustuu lapseen vähitellen, hän oppii huomaamaan, mistä lapsi innostuu, mikä auttaa häntä oppimaan, mikä rauhoittaa hänet suuttuneena. Koulupsykologin vastaanottohuoneessa rakennetaan hiljalleen luottamusta, kun moniin aikuisiin pettynyt nuori tunnustelee, milloin uskaltaa alkaa kertoa juuri tälle niistä vaikeista kokemuksista, jotka avaavat mahdollisuuden autetuksi tulemiseen.

Jokainen, joka tekee ihmissuhdetyötä, kohtaa sellaisia tilanteita, joissa ongelma ei ratketakaan. Joskus lukemaan oppiminen voi olla niin vaikeaa, että hyväkään erityisopetus ja kova harjoittelu eivät tuota toimivaa lukutaitoa. Lapsi voi olla niin syvällä omassa maailmassaan, että kukaan aikuinen ei onnistu saamaan häneen yhteyttä tai voittamaan hänen luottamustaan. Työntekijänä on aina kipeää nähdä tällaisia tilanteita, joissa lasta ei pystytä auttamaan riittävästi. Lapsi jää yhä pahemmin jälkeen ja eristyksiin luokkatovereista, ja pahimmassa tapauksessa nähdään, miten nuori hiljalleen ajautuu kohti syrjäytymistä.

Minulle koulupsykologina on aivan erityisen kipeää nähdä sellaisia tilanteita, joissa auttamisen keinoja olisi vielä jäljellä, mutta niiden toteuttamiseen ei ole resursseja. On kipeää kohdata lapsi, joka tarvitsisi säännöllistä ohjausta kirjoittamiseen, kun tukiopetustunteja ei riitä kaikille, jotka niitä tarvitsisivat. On kipeää kohdata lapsi, joka ei pysty työskentelemään ilman aikuisen ohjausta ja makoilee oppitunnit pulpetin alla, koska henkilökohtaisia avustajia ei myönnetä. On kipeää sanoa vanhemmille puhelimesta, että seuraavat vapaat koulupsykologin ajat ovat kahden kuukauden päästä, enkä sitä ennen voi auttaa lapsen koulupelkojen kanssa.

Näissä tilanteissa on kyse turhien epäonnistumisen kokemusten tuottamisesta lapsille. Turhia ne ovat siksi, että meidän täällä valtuustossa on ihan mahdollista valita toisin. Meidän ei ole pakko pitää veroprosenttia väkisin matalalla ja vetää koulujen resursseja yhä tiukemmalle. Tuottavuustavoitteen nimissä koulujen resursseja yhtä lasta kohti on leikattu tällä valtuustokaudella jo joka vuosi. Vuosi vuodelta tämä tuottaa yhä suurempia ongelmia, koska kaikki löysä on jo otettu kouluilta pois. Se, mitä on vielä jäljellä leikattavaksi, on koulun ydintehtävän kannalta yhä tärkeämpää.

17.2.2016

Toki suurin osa lapsista selviytyy koulutaipaleen läpi ihan hyvin, vaikka me leikkaisimme kouluilta vielä vähän. Ongelmia syntyy niille lapsille, jotka tarvitsevat tavallista enemmän tukea, henkilökohtaista ohjausta, herkkää kuuntelijaa ja aikuista, joka ehtii ja jaksaa selvittää heidän tarpeitaan. Jos me annamme näiden lasten pudota siksi, että tuottavuustavoitteesta kiinni pitämisestä on tullut arvovaltakysymys, niin me puhumme turhista syrjäytymistä, turhasta kärsimyksestä ja turhasta eriarvoisuudesta.

Eettisesti oikea ratkaisu olisi nyt luopua tuottavuustavoitteesta. Sen sijaan pitäisi kuulla opettajia ja muita koulujen työntekijöitä, ja selvittää, paljonko on tarvetta avustajille, erityisopettajille, koulupsykologeille ja kuraattoreille, jotta mahdollisimman moni oppilas voidaan luotsata turvallisesti läpi peruskoulun ja voi oppia ja onnistua koulussa. Jos tämä edellyttää kuntaveron korottamista, on veron korotus lasten hyvinvoinnin arvoista.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Paras keino kohentaa helsinkiläisten hyvinvointia ja myös kaupungin budjettia olisi se, että mahdollisimman monella kaupunkilaisella olisi työtä. Siitä käytiin tässä aikaisemmin illalla jo hyvää keskustelua. Yritysrakenne on muuttunut sillä tavoin, että tällä hetkellä kaikkein nopeimmin kasvavat 0–0,9 henkeä työllistävät yritykset eli sivutoiminen yrittäjyys, ja ihan sellainen tyypillinen yritysmuoto on yksinyrittäjyys. On hienoa, että ihmiset työllistävät itsensä, mutta olisi myöskin hyvä, että olisi rohkeutta työllistää myöskin muita.

Meillä on Helsingissä ja ylipäänsä pääkaupunkiseudulla muutamia aloja, ICT ja ylipäänsä viestintäalan yritykset, joissa liikevaihto on kasvanut yli 40 % vuodesta 2010, ja jotka ovat myöskin työllistäneet paljon ihmisiä viime aikoina. Ei ole ratkaisu siihen pitkäaikaistyöttömyyteen, mistä aikaisemmin puhuttiin. Toisaalta rakennusalahana voi tällä alueella huomattavasti paremmin osoittaa sen, että meidän toimenpiteilläämme täällä on merkitystä. Kaupunkia rakennetaan ja siten se myös työllistää.

Yritysmyönteisin kaupunki 2016, en lähde nyt arvioimaan, onko se toteutunut, mutta sen voi sanoa, että yritysmyönteisyys on edennyt. Tääl-

17.2.2016

lä aika harvoin puhutaan näistä, mitä kaikkea kaupungissa tehdään yritysten hyväksi, niin minä tässä mainitsen muutamia hyviä asioita, joiden toivon jatkuvan jatkossakin. Meillähän on nyt esimerkiksi NewCo YritysHelsinki palveluineen, kesällä olemme lanseeraamassa Suomen suurimman startup-keskittymän Marian sairaalassa, hiljattain on perustettu Smart & Clean -pääkaupunkiseutusäitiö, joka pyrkii rakentamaan pääkaupunkiseutua edelläkävijäksi ja referenssialueeksi, joka tarjoaa älykkäitä ja puhtaita ratkaisuja maailmanmarkkinoille. On Health Capital Helsinki -allianssi, joka koskee terveyst-, ruoka- ja ympäristöalojen tutkimus- ja yrityskeskittymää. Helsinki Think Company -yrittäjyyssyhteisö laajenee Meilahden lääketieteellisen tiedekunnan yhteyteen, ja yksittäisenä esimerkkinä esimerkiksi elinkeino-osasto on palkannut yritysasiamiehen Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden osastoon.

Nämä ovat todella hyviä uudistuksia. Ehkä nyt sitten viimeisenä mainitsen vielä tämän At Work in Finland -hankkeen, joka on maaliskuun alussa käynnistymässä. Siinä on Helsingin kaupunki mukana, ja missä pyritään sitten työllistämään nimenomaan maahanmuuttajia, ja äskettäin käydyn keskustelun perusteella erittäinkin tarpeellinen hanke.

Tavallisia yrityksiä eniten tietenkin kiinnostaa se, miten helppoa on asioida kaupungin kanssa. Yritysvaikutusten arviointia kaupungissa ollaan kehittämässä, ja jokainen voi jo nyt päätöksiä tehdessään, poliittisia päätöksiä tehdessään pohtia, että miten ne päätökset vaikuttavat yrityksiin, joita ne koskevat.

Sataman kehitys puolestaan kertoo, miten tämän alueen teollisuudella menee. Helsingin sataman kautta kuljetetun tavaran arvo on kolmasosa itse asiassa Suomen ulkomaankaupan arvosta, ja toki myös Helsingin satamassa näkyy taloudellinen taantuma, mutta ilahduttavasti se on nostanut markkinaosuutta. Vuonna 2015 Helsingin sataman matkustajamäärä oli 11,2 miljoonaa matkustajaa. Siellä tulee työntekijöitä, siellä tulee potentiaalisia asiakkaita yrityksille. Siinä oli 2,5 %:n kasvu edellisvuoteen ja tavaramäärä oli viime vuonna 11,4 miljoonaa tonnia, siinäkin 5,3 %:n kasvu.

Minä uskon, että on mahdollisuudet parempaan, ja tärkeää on, että turvataan sataman toimintaedellytykset jatkossakin, kaikissa esimerkiksi maankäyttöä ja liikennettä koskevissa asioissa.

Kiitos.

17.2.2016

Valtuutettu Ingervo

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Vuoden 2017 ja suunnitelmakauden budjetissa on mielestäni tärkeintä varmistaa riittävä panostus ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen tukeen, varsinkin etunimeltä puhuteltavan väestöryhmän ja -ryhmien osalta, eli käytännössä budjettiin tarvitaan lisäresursseja eli enemmän tukea vanhusien lisäksi myös nuorten lapsiperheiden ja koulujen arkeen, jotta ongelmat eivät pääse kasvamaan vierivän lumipallon tavoin.

Jätin tänään talousarvioaloitteen peruskoulujen opetusryhmäkokojen laskennallisesta pienentämisestä ja koululaisten iltapäivätoiminnan varmistamisesta myös toisluokkalaisille. Mikäli peruskoulujen laskennallinen lapsiryhmäkoko olisi korkeintaan 18 alkuopetuksessa, ja 3.–9. luokilla maksimissaan 20, niin päästäisiin kohtuullisuuteen ja lapsen kohtaamiseen, ja yksilöllisempään oppimisen tukeen, niin kuin muun muassa Anna Vuorjoki puheenvuorossaan hyvin toi esille. Integroitujen erityisoppilaiden tulisi pienentää luokkakokoa. Luokkahuoneiden kokoa, oppimisympäristöjen kokoa sen sijaan ei tule pienentää. Monenlaisia oppimisympäristöjä tarvitaan uuden opetussuunnitelman myötä.

Lakisääteisten koululaisten iltapäivätoiminnan tulee jatkossa kattaa paremmin myös toisen luokan oppilaat kysyntää vastaavasti. Tämä on kokonaisedullista myös kaupungin budjetissa. Pienellä summalla valtavasti tähän hetkeen hyvinvointia ja tulevaisuuteen panostusta. Koulujen ja päiväkotien positiivisen diskriminaation erillisen määrärahan lisääminen on tärkeä eriarvoistumiskehityksen vähentäjä sosioekonomisesti heikoimmilla alueilla. Tähän tarvitaan enemmän panostusta. S2-opetukseen pitäisi satsata siten, että niin kouluissa kuin päiväkodissa suomen kielen taito voisi lapsilla ja nuorilla kehittyä kaikilla kielen osa-alueilla äidinkielen osaamista vastaavaksi. Tämä on myös opiskelun edellytys peruskoulun jälkeen.

Myös oppilashuoltohenkilöstön riittävyys takaisi nuoren ja lapsen ajoissa avun saannin yksinäisyyden ja siitä seuraavien mielenterveysongelmien ehkäisemisessä. Lapsiperheen köyhyys on tulevaisuuden uhka myös Helsingissä. Budjetissa on tärkeää varmistaa myös yksinhuoltajien lapsille harrastusmahdollisuudet ja ajoissa saatava vanhemmuuden tuki, esimerkiksi lapsiperheiden kotipalvelujen maksuttomalla saamisella. Imatran malliin kannattaisi siirtyä heti sote-virastossa, jos ja kun ennaltaehkäisyyn siellä halutaan satsata.

17.2.2016

Toimeentulotuessa on järkevää varata ainakin 3,3 %:n osuus harkinnanvaraiselle toimeentulotuella, jotta pätevät sosiaalityöntekijät voivat tehdä sosiaalityötä. Nuorisotoimessa eletään suunnanmuutosta, jossa seinistä säästetään. On silti syytä varmistaa riittävät toimitilat alueella. Tutkimusten mukaan nuoret nykyään sitoutuvat aika paljon omiin alueisiinsa, ja siksi alueellisia olohuoneita varmasti tarvitaan jatkossakin. Enää ei hakeuduta vain keskustan suuntaan.

Myös erityisosaamispalvelujen, kuten tyttöjen ja poikien talon nykyistä vastaavat toimintaedellytykset pitää turvata. Riittävä ja edullinen lasten loma-aikojen leiritoiminta myös yksinhuoltajan lapsille pitää turvata kuten aiemminkin. Lomatoiminnan vastuun siirtyminen opetusvirastolta nuorisotoimelle ei saa tuottaa paljon tarjontaa mutta liian korkeilla leirimaksuhinnoilla eniten tarvitsevien näkökulmasta.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Maamme taloushan osoittaa nyt pieniä elpymisen merkkejä, ja Helsingin taloushan on vakaa. Vaikka lainakantamme on kaksinkertaistunut 2008 tasosta, se on vielä moneen muuhun kaupunkiin verrattuna ihan kohtuullinen. Se ei ole mitään syömävelkaa, vaan kaikki rahat on käytetty investointeihin. Rakentamiseen ja kulkuneuvoihin. Sosiaali- ja terveystoimi on pysynyt budjetissaan viime vuonna, mikä ennustaa hyvää myös tälle vuodelle, ja kun valmistaudutaan tähän suureen sote-toimintojen siirtämiseen maakuntatasolle.

Tulevaisuus on kuitenkin epäselvä, sillä emme tiedä, miten lastensuojelu tai vanhustenhoito järjestetään tässä maakuntatasoisessa itsehallintoalueessa. HUS tulee kuitenkin toimimaan erä-alueena, ja tulee olemaan Uudenmaan läänin erikoissairaanhoidon tuottaja. Eli siinä meillä on kuitenkin jotakin turvaa, vaikka emme tiedä, mikä tulee oikeasti olemaan tämän Uudenmaan maakunnan toiminta kokonaisuudessaan. Tuleeko joko metropolialue, vai tuleeko koko Uusimaa olemaan yksi itsehallintoalue.

Esityslistan kohdassa 13 on optimisesti kirjoitettu kaupunkimme johtamisjärjestelmän muutoksesta, mutta ei mainita onneksi ollenkaan pormestari mallia, jota johtamisen jaos meille tarjoilee. Virastoja voidaan yhdistää ja lautakuntia vähentää, mutta kaupunkia ei pidä siirtää pormestari malliin tämän valtuustokauden aikana, sillä se on liian suuri muutos tehtäväksi ilman kansalaiskeskustelua. Tämä kausi täytyy käyt-

17.2.2016

tää keskusteluun, ja toteuttaa sitten ensi kaudella sellainen malli, joka tulee yleisesti hyväksytyä.

Lisäksi johtamisen jaoston esityksessä on liian monta kohtaa, jotka ovat ? ja siinä sanotaan, että ne siirretään jatkovalmisteluun. Emme tiedä mitä päätämme, kun asiaa ei ole valmisteltu loppuun saakka. Kaupunginjohtajamme Jussi Pajusen virka jatkuu 2019 ? joten ei ole kiire valita uutta johtajaa, ennen kuin maakuntahallinto on perustettu.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minä koetan puhua nyt tästä budjetista etupäässä tänä iltana kuitenkin. Tosiaan tänä iltana tässä tämä lähtökeskustelu budjetista. Kuten jo todettu täällä useassa puheenvuorossa, toimintaympäristö Helsingin ympärillä on muuttunut hyvin paljon siitä, kun aloitimme valtuustossa työn silloin 3 vuotta sitten. Elämme kokonaan toisenlaisessa maailmassa Suomessa ja Helsingissä kuin keväällä 2013. Meidän kysymyksemme täällä on pohtia sitä, miten me reagoimme tähän muutokseen, johon me emme monilta osin pysty itse vaikuttamaan.

Hieman tiivistäen voi todeta, että Suomen tulevaisuus aika pitkälti ratkaistaan täällä Uudellamaalla ja Helsingissä. Miten täällä pystytään ratkaisemaan työllisyyteen, maahanmuuttoon, ? tuotantoon, ? liittyviä kysymyksiä, vaikuttavat koko maan suuntaan ratkaisevalla tavalla.

Kuten olemme aiemmin todenneet täällä monissa puheenvuoroissa, Helsingin talouden kuva ei kaikilta osin vastaa aivan sitä hirveän synkkää kuvaa, joka Suomessa täällä näytettiin. Kaupunkia ei myöskään saada kukoistamaan, voimaan paremmin sillä, että vajotaan sellaiseen kovaan synkkyyteen. Ensi vuonna on tärkeää, että Helsinki ottaa huomioon nämä yliopistojen irtisanomiset ja sen, minkälaisia seurauksia työllisyydelle niistä tulee.

Tänään oli tietoa siitä, että Euroopan unionilta pyydetään joitain tukitoimia valtioneuvoston taholta yliopistoille. Toivotaan, että Helsingin kaupunki myös omassa elinkeinopolitiikassaan ottaa huomioon tämän joukon, tuhatmääräisen joukon, joka tulee jäämään ilman töitä, jos nämä maan hallituksen säästöt viedään läpi täällä kokonaisuudessaan.

On myös nähtävä se, että täällä on puhuttu paljon tästä maahanmuutosta ja muuta, että kuinka hyvinvointiyhteiskunta alkaa Helsingissä monella tavalla olla kriisissä. Minä hätkähdin tässä jokin aika sitten

17.2.2016

käydessäni Myllypurossa sitä, että kuinka valtavan pitkä tämä 3 kertaa viikossa sinne tuleva leipäjono on. Siellä on noin 800 ihmistä jonottamassa 3 kertaa viikossa peruselintarvikkeita. Tämä on se todellisuus, joka siellä on, ja miten se tässä salissa sitten vaikuttaa meidän toimintaan. Tämä tällainen häpeäpilkku, joka on monta kertaa viikossa, että ihmiset joutuvat tällä tavalla hakemaan apua, niin miten me voimme täällä ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, että kaikilla on inhimillinen elämä tässä kaupungissa.

Opetuslautakunnan jäsenenä tietysti pohdin paljon näitä kouluja, jotka ovat eturintamassa nyt tässä maahanmuutossa ja kotoutumisessa. Olen nähnyt lautakunnassa sen, että miten tämä tiukka tuottavuustavoite vaikuttaa meidän arkeemme Helsingin kouluissa. On myös totta se, että koulujen korjauksiin ja uusien koulujen rakentamiseen uusille asuinalueille tarvittavat määrärahat ovat liian tiukkoja. On hyvä muistaa se, että kouluissa kasvaa Helsingin tulevaisuus. Meidän kaikkien yhteinen tehtävämme on huolehtia näistä lapsista.

Kiitos.

Valtuutettu Korkkula

Kiitos, hyvät valtuutetut.

Vuoden 2017 talousarvioehdotuksen laadinnassa tulee huomioida riittävät resurssit nuorisotyökeskukselle, jotta Helsinki voi olla kaupunki, jossa nuorille on tilaa kuulua ja loistaa. Ei ole pitkällä aikavälillä kestävää olla kasvattamatta nuorisotyökeskuksen budjettiraamia tilanteessa, jossa nuorten määrä Helsingissä alkaa merkittävästi kasvaa tulevaisuudessa, ja kasvaa tälläkin hetkellä. Nuorisotyökeskus, kuten moni muukin virasto kärsii jatkuvasta alibudjetoinnista. Tämä alibudjetointi on seurausta kaupungin niin kutsutusta tuottavuustavoitteesta, eli paremmin tunnettu tällainen mekaaninen leikkuri, jolla ei ole mitään tekemistä tuottavuustavoitteen kanssa, koska tuottavuutta ei lisää se, että suhteellisesti vähemmällä saadaan aikaan entistä vähemmän.

Riittävä nuorisotyökeskuksen budjetointi on parasta ongelmia ennaltaehkäisevää työtä. Lisäksi nuorisotyökeskuksella on merkittävä rooli etenkin tästä vuodesta eteenpäin turvapaikanhakijoiden kotouttamisessa. Nyt on oikea hetki panostaa nuorisotyöhön, toivottavasti muistatte sen.

Kiitos.

17.2.2016

Valtuutettu Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä on keskusteltu paljon siitä, missä tilanteessa olemme ja on todettu myös se, että Helsinki ei ole yhtä vaikeassa tilanteessa kuin monet muut kunnat tässä maassa. Haluaisin tuoda keskusteluun vielä yhden näkökannan siitä, mistä talouden dynamiikka tulee, ja mistä se on itse asiassa viime vuosina Helsingissä hyvin paljon tullut, eli ulkomaisesta maahanmuutosta, joka on ollut myös erittäin positiivinen asia Helsingissä. Tietokeskuksen demografisen, viimeisen ennusteen mukaan meidän demografinen huoltosuhteemme on itse asiassa jo jonkin verran loiventunut eli paranee sen takia, että Helsinki on kyennyt maahanmuuton kautta myös parantamaan meidän huoltosuhdettamme.

Tilannehan on muuttunut jo pitkään, vaikka tietenkin tämä viime vuosi on ollut hyvin poikkeuksellinen, mutta vuodesta 2000, jolloin Helsingissä oli 30 000 vieraskielistä, niin ollaan tilanteessa, jossa nyt on 80 000. Eli kyllä tässä jo monena vuotena useammalla tuhannella on meidän ulkomaalainen muuttovoitto ollut hyvin suurta.

Minusta on hienoa, että me kaikki puhumme tästä asiasta ja tiedämme sen tärkeyden, ja myös vaikeuden, mutta osaamme myös nähdä niitä onnistumisia, joita Helsingissä on saatu kotoutumisessa aikaan. Meillä on siitä jo paljon kokemusta. Esimerkiksi leikkipuistoissa on kotona olevia äitejä jo pitkään kielikoulutettu, ja me osaamme katsoa, että mitä hyvää siellä on opettavaa. Mutta se, minkä Otso Kivekäs toi esille vihreiden ryhmäpuheenvuorossa, on myös tärkeä, eli että me katsomme muualta, muista maista Euroopasta ja Kanadasta niitä onnistumisia, ja lähdemme etsimään ratkaisuja sieltä.

Meidän täytyy varmasti muuttaa ajatteluamme ja etsiä aivan uudenlaisia. Samalla tavalla, miten tähän asti olemme tehneet, ei todellakaan pärjätä. Kielikoulutus on tietenkin kaiken avain, samoin asunto ja samoin se, että on perhe, jonka kautta kotoutuminen kaikkien tutkimustenkin mukaan on mahdollista. Tässä toivon, että Helsinki ottaa aktiivisen roolin myös suhteessa valtioon. Tätä kasvua tulee tietenkin myös sitten palvelualan työpaikkoihin muualtakin, ja meille tulee sisäistä kaupunkiin tuloa myös muualta maasta. Asuntopolitiikka on sen takia todella tärkeä.

Toinen asia, jota haluaisin korostaa, ovat nämä alueiden sosiaaliset investoinnit ja eriytymisen estäminen nimenomaan lasten palveluissa. Vihreiden ryhmäpuheessa siitä jo paljon puhuttiin, mutta haluaisin tuoda yhden asian esille. Meillä on jo päiväkoteja, joissa reilusti yli kol-

17.2.2016

mannes, jopa puolet lapsista puhuu muuta kieltä kuin suomea äidinkielenään. Me kaikki ymmärrämme, että jos siinä vaiheessa, ennen koulua, tulee hyvä suomen kielen taito, se koulupolku jo siitä ensimmäisestä luokasta eteenpäin on huomattavasti tasaisempi, kuin jos sinne mennään huonolla suomen taidolla.

Meillähän on tuettu päiväkoteja myös näillä alueilla. Esimerkiksi yksi lisäresurssilastentarhaopettaja on saatu alueelle, mutta me kaikki ymmärrämme, että jos on tuhansia lapsia ja yksi lastentarhaopettaja tulee, niin se ei missään tapauksessa ole riittävä. Tarvitaan aivan uudenlaisia paukkuja ja uudenlaisia ratkaisuja, ja kaikki tutkimustieto todistaa myös, että mitä aikaisemmin se tuki tulee, niin sitä nopeammin myös sekä koulussa että sitten myös myöhemmin elämässä se kantaa. Tietenkin tämä pätee yhtä lailla myös neuvoloihin ja erilaiseen muuhun perheiden tukeen, ei ainoastaan kouluihin ja päiväkoteihin.

Minä haluaisin vielä muistuttaa siitä, mitä professori Sipilä sanoi meidän seminaarissamme, oliko se vuosi sitten, en enää muista, mutta puoliväliseminaarissa hän muistutti siitä, että kyllä me itse asiassa laitamme sosiaalisektorille, sosiaalipalveluihin hyvin paljon rahaa, mutta meidän täytyisi miettiä, mihin se menee, jotta se menee sellaisiin asioihin, jotka parantavat ihmisten toimintakykyä, ja sosiaaliin investointeihin. Minä toivon, että tällaisia päätöksiä myös tästä valtuustosta lähtee ensi vuoden talousarvioon.

Kiitos.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kovin ikävää on jälleen tänäkin vuonna todeta, että valtiovarainministeriö ennustaa Suomen talouskasvun vuosille 2016–2017 vaatimattomaksi. Helsingissäkin kaupungin taloussuunnitelman 2017–2018 lähtökohtana on strategian tavoite hidastaa kaupungin velkaantumiskehitystä. Helsingin lainakanta on kasvanut nopeasti kaksinkertaiseksi, joten menokehitystä ja lainanottoa on hillittävä. Lainaa on nyt Helsingissä asukasta kohden noin 2 800 euroa, ja vuosille 2016–2018 lainan ennustetaan nousevan noin 3400 euroon per asukas. Korkotasoa on nyt alhainen ja lainanotto edullista, mutta koron noustessa on odotettavissa ongelmia.

Suomessa kuten myös Helsingissä on meneillään monia hallinnollisia uudistuksia, jotka tuovat epävarmuutta lähitulevaisuuden suunnitteluun.

17.2.2016

Sote- ja maakuntahallintouudistusta odotellaan, ja Helsingissä uudistetaan johtamisjärjestelmää sekä palveluverkkoja. Miten mahtaakaan järjestö- ja metropolialueen itsehallinto, koko Uusimaa yhdessä vai kuul-laanko Helsingin näkemystä alueen jakamisesta. Helsingin johtamisjärjestelmäuudistuksessa esitetty toimialamalli lisännee eri toimijoiden yhteistyötä. Tähän saakka virastot ovat monesti toimineet kovin erillisinä niissäkin asioissa, joissa monien hallintokuntien yhteinen ponnistus olisi johtanut parhaaseen laadulliseen ja taloudelliseenkin lopputulokseen.

Mahdollinen pormestarimalli lisää onnistuessaan demokratiaa. Epäonnistuessaan pormestarimalli tuo lyhytjänteisyyttä poliittiseen päätöksentekoon ja saattaa lisätä epävarmuutta myös talouteen. Tarvitaan puolueetonta seurantaa ja avointa raportointia.

Valtion kuntatalousohjelman mukaan omaishoitajien vapaa-oikeutta laajennetaan, ja siihen osoitetaan lisärahoitusta valtionosuuksien kautta. Huolena on, että tällaiset lisäykset hukkuvat kaupungin budjettiin, eikä niitä välttämättä kohdenneta juuri siihen toimintaan, johon ne on tarkoitettu. Siksi toivon, että omaishoitoon kohdennettava valtionosuus korvamerkitään ja raha ohjataan kokonaisuudessaan omaishoidon kehittämiseen.

Lisäys on todella tarpeen omaishoitajien jaksamisen tukemiseksi, ja hyvin kohdennettuna se vähentää painetta kalliiseen ympärivuorokautiseen hoitoon. Vastaavasti kuntatalousohjelmassa halutaan pienentää henkilöstömitoitusta tehostetussa palveluasumisessa ja vanhainko-deissa, mikä taas vaikuttaa valtionosuuksiin vähentävästi. Toivon kuitenkin, että Helsinki ei lähde tälle linjalle, sillä riittävä ja osaava henkilöstö on edellytys hyvälle vanhustenhoidolle. Säästö henkilöstössä voi kostautua muun muassa sairaalakulujen kasvuna, jos hoidon laadun taso ympärivuorokautisessa hoidossa laskee.

Sosiaali- ja terveystoimi tulee muutenkin olemaan tulevalla budjettikaudella paineen alla, muun muassa väestökehityksen, työttömyyden kasvun, sekä kasvaneen maahanmuuton vuoksi, aivan kuten viime vuodenkin tulos osoitti. Lakisääteiset palvelut on järjestettävä, olipa budjetissa varaa tai ei. Lisäksi tavoitteena on kehittää palveluja edelleen, muun muassa helpottamalla hoitoon pääsyä terveysasemille. Siihen pyritään tietysti ensisijaisesti toimintaa uudistamalla ja kehittämällä, mutta väestölisäys on syytä kuitenkin huomioida budjetissa edes jollakin tasolla, jotta kehittämistyölle jää voimavaroja.

Kiitos.

17.2.2016

Valtuutettu Enroth

Arvoista puheenjohtaja. Hyvät kuulijat.

Puhun koulujen korjaamistarpeesta. Viime budjettineuvotteluissa kaupunginhallitus suostui lopettamaan Pakilan yläasteen koulun peruskorjauksen jatkuvan lykkäämisen. Koulu sijaitsee Kehä I:n varrella, oikeastaan Kehä I:n melumuurin päällä. Sen koneellinen sisäilman vaihtaminen on riittämätöntä, eikä ikkunoita voi avata, kun melu on niin, että opettajan eikä oppilaankaan ääni enää kuulu. Tästä oli kehittymässä ikiliikkuja siten, että kun homekoulujen korjaamiset on priorisoitu, mikä on aivan asiallistakin, aina löytyi jokin homekoulu, joka meni Pakilan yläasteen koulun normaalimman sisäilmaongelman ohitse.

Tällainen tilanne piti sitten jotenkin ratkaista, ja budjettimestarit löysivät siihen sen ratkaisun, että rahaa löytyi raameja rikkomatta, ja tapa oli muistaakseni sellainen, että todettiin, että Helsingin sote-asiakkaita oli vähemmän kuin oli budjetissa laskettu niitä olevan. Näin säästyvästä määrää näiden ihmisten varalta varattuja rahoja muuhun käyttöön. Täältä löytyi sitten olemassa olevaa tuoretta rahaa toiseen tarkoitukseen.

Tämä oli erinomainen ratkaisu tähän kriisiin ja osoitti sen, että emme ole tilanteen vankeja, vaan pystymme löytämään siihen ratkaisuja, ja kiitän vieläkin lämpimästi pakilalaisten puolesta kaupunginhallitusta tuosta luovuudesta budjettineuvotteluissa. Tämä ongelma on ratkaistu nyt kerran tällä tavoin, mutta ongelma on pysyvä, sillä tulee aina jokin homekoulu, ja se menee sitten seuraavaa tärkeätä korjausta odottavan kouluhankkeen ja koulun korjaushankkeen ohitse, ja tämä tällainen ikiliikkujasysteemi vaanii koko ajan, koska Helsingissä on paljon kouluja, ja niistä ilmenee aina uusia homekouluja. Eli lopputulema on se, että koulujen korjaamiseen on kovin vähän rahaa tai riittämättömästi rahaa. Pitäisi olla mahdollisuus myös priorisoida muita kouluongelmia korjauksen piiriin kuin pelkästään homekouluja, mutta myös homekoulujen vaarallisuuden niissä oleville lapsille, niin totta kai sekin täytyy korjata.

Lopputulema on se, että pitäisi saada lisää rahaa koulujen korjaukseen, ja toivon, että tämä puheenvuoro otetaan huomioon, kun budjetit hahmotellaan.

Kiitos.

17.2.2016

Valtuutettu Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Niinpä niin, siinä oli taas kauniita sanoja, kauniita huolenaiheita hyvästä, tärkeästä asiasta, ja niitä on tänään kuultu aika reippaasti. Toivon tosiaan, kun budjettia väännetään, että näitä hommia kuunnellaan ja siihen laitetaan lisää fyrkkaa, eikä lähdetä saksimaan hommia. Se on ihan turha tänne tulla mitään lätisemään, jos ei asialle haluta tehdä mitään. Peräänkuulutan vastuuta tässä salissa, kiitos vain.

Minä ottaisin esiin sellaisen kuin lähiöliikunta. Bamlasin tuossa 2:n erittäin skarpin vanhemman daamin kanssa muutama viikko sitten, ja heillä oli tällainen huolenaihe. Kyllä minuakin huolettaa ihan samalla tavalla, eli tällainen matalan kynnyksen mahdollisuus harrastaa liikuntaa, missä on nyt sellainen about 25 tonnin vaje. Eli ei puhuta kauhean merkittävistä summista, mutta kuitenkin tämä pitää kondiksessa senioreita ja kuntoutujia ja näitä pitkäaikaistyöttömiä, jotka Pajunenkin tässä otti esiin, mikä on kuitenkin numero uno tässä kaupungissa tällä hetkellä. Onhan hyvä pitää jengi työkykyisinä, että jaksavat raahautua sinne työmaalle, mikäli sellaista on tiedossa.

Tämä on tosiaan 20 euron vuosittainen maksu, mitä ? tällainen liikuntakortti, ja sillä saa ? ohjausta, joogaa ja jumppaa ja sen sellaista. Tämä on ihan hyvän hintainen, enkä lähtisi sitä nostamaan minnekään, jotta tämä matala kynnyys säilyisi jatkossakin. Tällä hetkellä 3 000 käyttäjää, tai vakituista liikuntapassilaista Stadissa, ja 75 tonnia meni ilmeisesti rikki viime vuonna kävijöitä, joten kyllä tällä ihan paikkansa on. Eli pidetään tämä homma mielessä, kun asioita valmistellaan. Näyttää olevan ainakin Koskinen salissa kyseisestä lautakunnasta, että eivätkö luvut menneet suurin piirtein ainakin oikein.

Kiitoksia.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tulen puhumaan tänne asiasta, josta olen kyllä puhunut aikaisemminkin, mutta toistan sitä jatkuvasti. Se on se, että Helsingin pitäisi nopeuttaa asuntotuotantoaan, ei 1 000:lla tai 1 500 asunnolla, vaan todella merkittävästi, eikä seuraavan asunto-ohjelman yhteydessä tai strategian yhteydessä ensi vaalikaudella, vaan niin pian kuin mahdollista.

17.2.2016

Asuntotilanne tässä kaupungissa on ensinnäkin suurimpia sosiaalisia kysymyksiä, mitä täällä on. Se johtaa siihen, että erityisesti pienipalkkaisten ihmisten tuloista menee asumiseen aivan kohtuuttoman paljon, ja tällä on jopa kansantaloudellisiakin merkityksiä. Se on osasyynä siinä, että Suomi pysyy lamassa, kun ihmiset eivät pysty muuttamaan tänne työn perässä.

Tässä tapauksessa on olennaista nimenomaan lisätä asuntotuotannon määrää. Se täytyy tehdä tavalla, joka rahoittaa itse itsensä. Silloin se täytyy jollakin tavoin saada, sen vaatimista tuloista tai toisella tavalla saadaan tontinluovutustuloista. Tontinluovutustuloina pidän myös maanvuokran nykyarvoa, koska sitä vastaan voi kyllä ottaa ihan huoletta lainaa, se on ihan turvallista ja järkevää toimintaa.

Tämä asuntotuotannon määrä on tärkeämpi kuin se, kuinka paljon siinä on niin sanottua kohtuuhintaista asumista, koska vaikka me vähän lisäämme ARA-tuotantoa, niin se kohdistuu vain niiden ihmisten hyväksi, joihin se kohdistuu, eli heikentää muiden asemaa. Jos me lisäämme asuntotuotannon määrää, niin kaikkien asuntojen hinnat ja vuokrat laskevat, ja se koituu kaikkien hyväksi.

Sitten edelleen, kun asuntomarkkinat ovat niin sekaisin kuin ne ovat, niin Helsingin pitäisi perustaa tällainen oma, sanoisinko VVO-tasoinen vuokra-asunto, joka ei olisi subventoitu, vaan se tuottaisi ihan yhtä paljon voittoa kuin nämä VVO:n asunnot ovat tuottaneet, mutta sitä rahaa käytettäisiin sitten asuntotuotannon rahoittamiseen ja sen lisäämiseen, ja tarjonnan lisäämiseen.

Näin en normaalissa suhdannetilanteessa esittäisi, mutta tällä hetkellä Helsingin asuntomarkkinat ovat tapa rosvota rahaa. Uusista asunnoista todellakin merkittävä osa – joku väitti, että puolet – menee asuntosijoittajille, ja me maksamme sen sitten. Valtio maksaa asumistukena, ja me maksamme sen toimeentulotukena. Tämä tilanne ei ole mitenkään hyväksyttävä, ja sen takia meidän on pakko tehdä tällaista. Siis muutakin kuin ARA-tuotantoa siihen väliin menevää sellaista tuotantoa, joka on jotenkin ihmisten maksukyvyyn puitteissa.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Taloustilanne on haastava koko maassa, mutta ei Helsingillä niin huolestuttavasti mene monin mittarein. Nyt pitäisi uskaltaa investoida. Yksi tällainen hyvä esimerkki hyvin itsensä takaisin tuottavista investoinneista on

17.2.2016

Kruunusillat, joka toisi meille vähän tällaisen Tukholman tyyppisen rakenteen, jossa merellinen Helsinki yhdistyisi siltojen avulla. Toki meillä on monia muitakin hyviä hankkeita liikenneinvestointien osalta tulossa, kuten nyt sitten hyvin pian esimerkiksi Länsimetron avautuminen.

Näistä kaupunginjohtaja Pajusen kalvoesityksistä kävi ilmi, että Tampere investoi enemmän lainarahalla, ja Tampereellahan menee kohtuullisen mukavasti myös monin mittarein. Espoo investoi meitä enemmän suhteessa väkilukuun. Meidänkin kannattaisi miettiä tätä oikeata tasoa jatkuvasti. Onneksi olemme kohdistaneet investointeja moniin onnistuneisiin kohteisiin, kuten keskustakirjastoon. Saa nähdä, kuinka käy Espoon, joka ehkä vielä kipuilee tällaisessa vanhassa mallissa. Espoon vetovoima on perustunut siihen vihreyteen, jota siellä on joka puolella. Nyt Espoo tiivistyy. Tuleeko tarpeeksi esimerkiksi kulttuurialalle. Helsingissä me olemme mielestäni ymmärtäneet kulttuurin merkityksen kaupungin vetovoimana esimerkiksi.

Mitä me emme ole ehkä ymmärtäneet, on panostaminen kouluihin. Vihreät jätti ryhmäaloitteen, jossa me haluamme lisää resursseja ja etenkin ennaltaehkäistä eriarvoistumista niissä kouluissa, joissa tietyt sosioekonomiset mittarit kertovat, että lisäapua tarvitaan. On todella tärkeää huomata, että samat lapset käyvät niissä alueiden päiväkodeissa, ja tähän täytyy myös ihan yhtä lailla panostaa. PD-rahoitus on jäänyt vähän ulkopuolelle päiväkodeista, vaikka sitä hyvin pienissä määrin harrastetaan. Kuten Sanna Vesikansa toi esiin, niin ei se paljon lohdata, jos saadaan yksi lastentarhaopettaja lisää tuhansien lasten alueelle, jossa meillä on erittäin suuri osa esimerkiksi maahanmuuttajataustaisia lapsia, jotka kaipaavat lisätukea kielen oppimiseen.

On todella ilahduttavaa kuulla, että meillä on yli puoluerajojen halua ylläpitää hyvää varhaiskasvatusta. Meillä onkin hyvä varhaiskasvatus, mutta kyllä täytyy sanoa, että onhan se erittäin tiukkaan resursoitu. Nyt kun me olemme päättäneet panostaa siihen, että meidän lapsemme pääsevät jatkossakin varhaiskasvatuksen pariin, me emme ole kasvatamassa ryhmäkokoja, ja sen lisäksi meidän lastemme määrä kasvaa, niin sitten täytyy myös tunnustaa se tosiasia, että meidän budjettimme täytyy kasvaa riittävästi, jos me haluamme näistä tavoitteista pitää kiinni.

Se, että Helsingin eri alueet ovat eriytyneet, niin on kyllä tietynlainen epäonnistuminen jo itsessään, jota ei pelkästään tällä PD-rahalla paikkailla. Meidän täytyy miettiä, että mitkä ovat ne asumisen ja erilaisten liikenne-, liikuntainvestointien keinot, joilla me voimme estää ja ennaltaehkäistä sitä, että meille ei synny hyvin erityyppisiä alueita. Tällä hetkellä tilanne on se, että Helsingin neliöhinnat eri alueilla vaihtelevat to-

17.2.2016

della rankasti. Niin kuin Osmo Soininvaara tässä äsken puhui, niin meidän täytyy edistää asuntotuotantoa kaikin keinoin. Näkisin, että me tarvitsemme edullisen vuokra-asumisen lisäksi kohtuullista omistus-asumista, kuten Hitas-malli tuottaa. Tämä yksityisten markkinoiden tapa lähtee asuntohankkeisiin silloin liikkeelle kun niistä saa riittävästi voittoa, niin ei välttämättä riitä ylläpitämään tätä tahtia, tai jos me haluamme jopa sitä nopeuttaa. Kaikki keinot tarvitaan käyttöön tässäkin tavoitteessa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, edellisestä puheenvuorosta on hyvä jatkaa.

Asuinalueiden eriytymiseen emme oikeastaan voi kovin paljon muuten vaikuttaa, koska ihmisiä ei voi pakottaa muuttamaan joihinkin tietyille alueille. Toisaalta taas ihmiset muuttavat jaloillaan, jos he eivät ole tyytyväisiä alueeseen ja sen palveluihin. Meidän pitäisikin sen vuoksi yrittää löytää joitakin uusia keinoja, joilla alueiden tällaista tasapuolisuutta ja yhtäläisyyttä saataisiin aikaiseksi. Kaupunkisuunnittelijat ja arkkitehdit suosivat kaavoituksessa selkeästi eri toimintoihin eriytyviä alueita. En tiedä onko sen aika todellisuudessa jo ohi, koska kyllä minä ainakin haluaisin, jos olisin jossakin tienpäässä toimistotalossa töissä, niin olisi aika helppoa, jos samassa talossa voisi olla päiväkotia ja jokin vanhusten hoitoyksikkö, jolloin vanhenevat vanhemmat voisivat asua siellä työpaikan lähellä, samoin kuin lapset olla päivähoidossa. Tiedän, että kaikkien ammattilaisten mielestä tämä on täysin typerä ajatus, mutta tämä on varmaan joka tapauksessa tulevaisuutta, kun työmatkoihin tuhlettavaa aikaa – ja samalla myös päästöjä – halutaan vähentää.

Toinen seikka koskee investointeja. Meidän pitäisi pystyä jotenkin kehittämään uusia mittareita, joilla nimenomaan investointien arvon tuottamista voitaisiin mitata. Oli sitten kyseessä terveys, koulutus, liikunta tai ihan suoranaisesti palvelujen tuotantotavat. Meidän pitäisi pystyä kehittämään mittareita, jotka esimerkiksi olisivat tarpeeksi pitkäaikaisia. Hyvä koulutus, savuttomat ammattikoululaiset, huumeettomat nuoret. Näiden asioiden estämiseen voidaan käyttää rahaa, jos ymmärretään, että niillä saadaan aikaan entistä työkykyisemmät työyhteisöt, ja työkykyisemmät työntekijät, ja hyvinvoiva helsinkiläinen, niin kuin meidän strategiaohjelmassamme moneen kertaan sanotaan.

Työllisyysmäärärahojen palautus, mistä tässä puhuttiin, niin edelleen peräänkuulutan täällä kaupungissa ihan systemaattista toimintaa vielä

17.2.2016

nykyistä paremmin näiden yksityisten työllistävyys- ja työhönsaattamisyritysten kanssa. Ainakin kannattaisi kokeilla mitä hyvää siitä saadaan aikaiseksi, ja miten nopeasti saadaan ihmisiä työllistettyä, verrattuna entiseen. Mehän emme tällä hetkellä yksilöinä voi mitään sille, että työtä on yksinkertaisesti vain liian vähän. Sen vuoksi myöskin meidän talouspolitiikallamme pitäisi pystyä kannustamaan pieniä yrityksiä, antamaan toimintaedellytykset tässä kaupungissa niin, että ne uskaltavat ja voivat kehittää liiketoimintaansa niin, että samalla voivat työllistää enemmän ihmisiä.

Ikäihmisten sosiaalinen yksinäisyys on edelleen fakta. Siitä on puhuttu viimeiset kymmenen vuotta ja se on vain pahentunut. Siihen liittyy paloturvallisuus kotona asumisen yhteydessä. Siihen liittyy myöskin se, että olisiko meillä mahdollisuus käyttää nuoriamme vielä nykyistä enemmän, tai jopa näitä maahanmuuttajia hoiva-avustajina, ja että saisimme näitä vanhuksia sieltä kotoa ulos ja sosiaalisten tapahtumien piiriin.

Kiitos.

Valtuutettu Sydänmaa

Kiitos, arvon puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Mikäli puhe keskeytyy, se johtuu siitä, että ruutu menee pimeäksi. Kuten Otso Kivekäs vihreiden ryhmäpuheessa totesi, koulut ovat avainasemassa asuinalueiden eriytymisen ja eriarvoisuuden suhteen. On tärkeää, että Helsingissä kouluja kohdellaan tasapuolisesti ja niiden erityistarpeet huomioidaan. Jos tarkastellaan kaupungin lukioiden tilannetta, voidaan havaita huomattavia eroja opiskelijamateriaalin suhteen. Idän ja koillisen lukioissa maahanmuuttajien määrä nousee reippaasti yli 20 %:n, kun taas useissa kantakaupungin kouluissa prosentti jää hyvin pieneksi. Idän ja koillisen kouluissa tarjotaan erityistä tukea, joka tulisi huomioida koulun budjetissa ja työskentelyolosuhteissa.

Haluan tuoda esiin Vuosaaren lukion koulurakennustilanteen. Vuosaaren lukion ja Tehtaanpuiston yläasteen rakennus on valmistunut vuonna 1967. Rakennuksessa on esiintynyt vesivuotoja ja kosteusvaurioita, seinien lämmöneristeissä on todettu mikrobivaurioita, rakennuksen julkisivujen tiiliseinät ja laastisaumat ovat pahasti rapautuneet, ulkoseinä-rakenteiden tuuletus on puutteellinen, ja niin edelleen, listaa voisi jatkaa vaikka kuinka pitkään. Tämä on ote kiinteistölautakunnan hankesuunnitelmasta, jossa todettiin tällainen 2,5 miljoonan arvoinen elvyttävä remontti, joka on tehtävä nyt heti, jotta rakennuksessa ylipäätään pystytään olemaan.

17.2.2016

Eli rakenteiden korjaustyöt tulisi aloittaa mahdollisimman nopeasti, ettivät rakenteiden vauriot etene ja aiheuta lisäkorjauskustannuksia, sairastumisia, suorastaan työturvallisuusvaaraa. Rakennus puretaan mahdollisesti uusien aluerakentamissuunnitelmien vuoksi arviolta 5–7 vuoden sisällä. Tämä siis suunnitelmasta. Rakennuksen elinkaareksi on tällä hetkellä arvioitu 4–7 vuotta, vaikka rakennus elvyttävästi remontoidaan.

Olisi erittäin tärkeää saada Vuosaaren lukion uudisrakennus vuoden 2017 investointiohjelmaan, jotta uudisrakennus saataisiin rakennettua ja käyttökuntoon viimeistään vuonna 2021. Mikäli uudisrakennus jälleen viivästyy, mitä on tapahtunut jo useamman kerran, vaikeuttaa se koko lukion tulevaisuutta, ensisijaisten hakijoiden määrän tippumisella entisestään, sekä lisää nuorten ja henkilökunnan sairastumisia huonon sisäilman vuoksi entistä enemmän. Pidän ehdottoman tärkeänä ison asuinalueen, Vuosaaren lukion säilyttämistä elinvoimaisena kouluna. Monikulttuurisessa Vuosaarissa koulun merkitys myös yhteisöllisyyden vahvistajana on merkittävä.

Kiitos.

Valtuutettu Mäki

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vuonna 2009 eli edellisen valtuustokauden aikana toin demareiden ryhmäpuheenvuorossa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa koskien esille seuraavat YK:n yleissopimuksen lastenoikeuksia koskevat kohdat, jotka mielestäni sopivat hyvin tähän lähetekeskusteluun ensi syksyä ajatellen. Kohta 1, ehdoton syrjinnän kieltäminen, koskien lapsia, nuoria ja heidän perheitään. 2, lapsen edun tulee olla ensisijalla aina, kun tehdään päätöksiä, jotka kohdistuvat lapseen, sekä viranomaispäätöksiä, ja lapsen etu määrää myös vanhempien toimintaa. 3, oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen. Tämän yksiselitteinen tarkoitus on Helsingin kaupungin puitteissa luoda lapsille sellainen ympäristö, joka takaa hänen mahdollisimman täysimääräiset kehittymisen mahdollisuudet. Näihin oikeuksiin kuuluvat terveydenhuolto, koulutus, sosiaaliturva, vapaa-aika ja leikki. Kohta 4, osallistuminen ja lapsen näkemyksen huomioiminen. Helsingissä lapsille ja nuorille tulee taata oikeus esittää näkemyksensä heitä itseään koskevista asioista kotona, koulussa ja laajemmin yhteiskunnassa, ja näille näkemyksille on annettava asianmukainen painoarvo.

17.2.2016

Kaikissa tavoitteissa ja hankkeissa tulee ottaa huomioon erityisen alttiit lapsiryhmät ja nuoret. Maahanmuuttajataustaiset lapset ja nuoret, sekä erityisoppilaiden tarpeet, unohtamatta vammaisten lasten ja nuorten erityistarpeita ja aktiivista osallistumista yhteisönsä toimintaan Helsingissä. Tähän tavoitteeseen tarvitaan taloudellisia resursseja eli rahaa. Riittävästi ammattitaitoista ja työhönsä motivoitunutta henkilökuntaa, ja halua sekä tahtoa todelliseen yhteistyöhön yli virastorajojen, sekä halua ja kykyä kuunnella lapsia, nuoria ja heidän vanhempiaan herkillä korvalla.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande. Bästa fullmäktige.

Jag har bara en poäng nu. Yksi pointti vaan, koskee paperittomia. Täällä on puhuttu ryhmäpuheenvuoroissa ja monissa muissa puheenvuoroissa ansiokkaasti maahanmuutosta ja turvapaikanhakijoista ja siitä, kuinka tärkeää on, että Helsinki onnistuu kotouttamisessa näiden osalta. Huomion keskipisteenä on ollut 2 ryhmää. On ollut turvapaikanhakijat, sekä myönteisen oleskeluluvan saaneet henkilöt, jotka ovat olleet turvapaikanhakijoita. Nämä ovat tärkeitä ryhmiä. Mutta haluan muistuttaa, että Helsingissä on myös kasvava kolmas maahanmuuttajaryhmä, joka ei saa jäädä huomion ulkopuolelle. Tarkoitan kielteisen päätöksen saaneita turvapaikanhakijoita, jotka jäävät Suomeen. Usein he jäävät juuri Helsinkiin. Ja kaikkia muita paperittomia uusia helsinkiläisiä. Heilläkin on loukkaamaton ihmisarvo, jota meidän tulee varjella, tämä on selvää. Yhtä selvää on se, että meillä on näitä pragmaattisia syitä, ihmisoikeuspoliittisen näkökohdan lisäksi. Epäonnistuminen paperittomien kotouttamisessa ja työllistämisessä ei ole ainakaan sen vaarattomampaa, kuin mitä se on oleskeluluvan saaneiden maahanmuuttajien kohdalla. Tämä näkökohta ei ole kauhean suosittu, sitä ei juurikaan täällä mainittu tänään, mutta jos jätämme paperittomien asian vain ihmisoikeusentusiasteille, teemme ihan tämän pragmaattisen inhorealisen maahanmuuttopolitiikan kannalta ison virheen.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja.

17.2.2016

Pari asiaa. Tuottavuustavoitteen ohella valtuuston strategiaohjelmassa on eräs toinenkin asia, joka olisi syytä arvioida uudelleen budjettivalmisteluissa. Se on tämä vaatimus siitä, että tilaneliömäärä ei saa Helsingissä kaupungin palveluissa kasvaa, vaikka asukasmäärä kasvaa ja uusia asuinalueita rakennetaan ja niihin tarvitaan palveluja. Tämä koskee äsken keskusteltujen lähikoulujen ohella esimerkiksi kirjastoja ja nuorisotaloja ja nuorisotiloja.

Erittäin iso haaste on tilanne kirjastojen osalta, kun keskustakirjasto valmistuu. Ei ole mitään mieltä, että kaupunginvaltuusto asettaa kunnianhimoisesti ja aiheellisesti tavoitteeksi synnyttää tähän kaupunkiin merkittävä uusi kirjastokokonaisuus sellaisilla eväillä, jotka aikaisemmin täällä valtuustossa on valitettavasti hyväksytty kirjattuna budjettikirjaan, että kaupunginkirjaston menot eivät saa tämän takia kasvaa. Rahoitus pitää ottaa lähikirjastoilta suomeksi sanottuna merkittävilta osin, ellei sitä onnistuta hankkimaan jostain ulkopuolisilta, mikä taas tarkoittaa sitä, että keskustakirjaston koko toimintaidea pitäisi ilmeisesti kaupallistaa, ainakin osittain. Tämä on yksi esimerkki siitä, mihin tämä tilaneliömäärän juntaaminen entiselleen johtaa, ellei sitä uudelleen arvioida.

Toinen asia on täällä aiheellisesti paljon keskusteltu kysymys turvapaikanhakijoista ja pakolaisista, ja miten se otetaan huomioon. Minä haluan vain yhden asian sanoa tähän lisää. Meidän valtuustoryhmä teki jo syyskuussa ryhmäaloitteen, jossa on listattu näitä yksityiskohtia, sekä kaupungin että valtion toimiin. Siinä on yksi kohta, jonka toivon otettavan vakavasti. Tämä tilanne edellyttää sitä, että nostetaan kaupungin peruspalvelujen määrärahoja yleisesti, ja että huolehditaan siitä, ettei kenenkään helsinkiläisen palveluja heikennetä. Me synnyttämme erittäin vaikean poliittisen tilanteen, jos me kuvittelemme, että pakolais- ja turvapaikkapolitiikka hoidetaan Helsingissä hyvin, niin että ei samalla huolehdita myös muiden helsinkiläisten palveluista, asumisesta, työllisyydestä ja muusta.

Lopuksi, kun puhutaan talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta, niin me puhumme myöskin aikataulusta vuoteen 2019 asti. Suosittelemme tässä lähete keskustelun aineistossa liitteenä olevaa Heikki Helinin selvitystä, josta näkyy, että vuoteen 2019 mennessä kunnat menettävät valtionosuuksien ja eräiden muiden rahoitusleikkauksien seurauksena yhteensä vuositason, silloin taloussuunnitelmakauden päättyessä, vähintään 2 miljardia euroa. Se tarkoittaa karkeasti Helsingissä 200 miljoonaa. Täällä istuu puolueita, joista riippuu se, toteutuuko tämä linja vai korjataan se.

17.2.2016

Valtuutettu Huru

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Monissa puheenvuoroissa on käynyt selväksi se, että Helsingin on tulevaisuudessakin panostettava siihen, että palvelut toimivat kohtuullisesti, ja asuinympäristöt ovat toimivia ja turvallisia. Väestöryhmien asettaminen eriarvoiseen asemaan on seikka, jota on vältettävä viimeiseen saakka. Ristiriitaisia tunteita voi syntyä asuntojaon oikeudenmukaisuudesta, palvelujen saannista, tai hoitoon pääsyn nopeudesta. Kaupungin on toimittava aktiivisesti sen suhteen, että Helsingistä ei tule yhtä suurta maahanmuuttajakeskusta. Kotouttamisen on onnistuttava. Kielitaito on avain yhteiskuntaan integroitumisessa.

Kaupungin tulee edistää asukkaiden yhteisöllisyyttä ja osallisuutta lähidemokratiassa edelleen. Kaupunginosissa toimivat asukastilat, kaupunkilaisten olohuone, ovat oivia paikkoja ihmisten kohtaamiseen. Ne tulee säilyttää. Irti huumeista, vai irti homeesta. Korjausrakentaminen on tärkeää kohdentaa oikea-aikaisesti, ei vasta siinä vaiheessa, kun ihmiset ovat sisäilmaongelmien ilmaannuttua menettäneet terveen ympäristön, jossa olla ja työskennellä. Valvonnan tulee olla koko rakentamisen jaksolle ulottuvaa. Päihteidenvastaisen työn on oltava pitkäjänteistä tulevana vuosina. On inhimillinen tragedia, ellei Helsinki ole kiinnostunut myös heikommassa asemassa olevista kaupunkilaisistaan. Huumehoitoihin on löydyttävä rahaa, oli kyse sitten myllyhoidosta tai lääkekorvaushoidosta.

Asukasluku. Helsinki tulee kasvamaan ja kaupungin erityispiirteet lisääntyvät. Maahanmuuttajien kasvava joukko tuo oman lisänsä. Pelastustoimen raamissa ei voi keskittyä vain tuottavuuteen, vaan tekevien käsien määrän on vastattava kaupungin turvallisuusvaatimuksia. Helsingin liikuntavirasto on tehnyt hyvää monin tavoin. Liikunta avaa ovia kielimuurien keskelläkin, joten hyvää tekevän työn soisi jatkuvan. Vanhusväestö on ryhmä, jonka arjesta meidän on huolehdittava hyvin. Kuuntelemmeko me heitä, jotka puhuvat hiljaisella äänellä. Ei ole oikein, että pitkäaikaispaikkoja on suljettu, ja moni vanhus elää oman onnensa nojassa kotona, vailla hoivaa ja huolenpitoa, vaikka paperilla kotihoito kolmesti päivässä näyttäisi käyvän.

Suomi 100 vuotta vuonna 2017. Suomen itsenäisyydenjuhlaa peräänkuulutti valtuutettu Anttila. Helsingin kaupunki juhlii syntymäpäiväänsä 12.6., joka olisi mitä mainioin päivä osoittaa kunnioitusta myös Suomelle ja sen demokratialle kaupunginjohtajan tarjoamalla kahveille koko valtuuston osallistumisen voimin. Riittäisikö tämä ideaksi.

17.2.2016

Lopuksi, hyvät valtuutetut.

Realistisesti laadittu talousarvio mahdollistaa tavallisen kaupunkilaisen elämän hyvässä arjessa, mikä voi palauttaa uskon ja luottamuksen hyvinvointiyhteiskuntaan. Toivottavasti me onnistumme siinä vuonna 2017.

Kiitos.

Valtuutettu Sevander

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaikessa mitä oikeastaan täällä keskustellaan, oleellista on aina se, millä me rahoitamme meidän palvelumme ja menomme. Kuten täälläkin useassa puheessa on tullut ilmi, meillä on kovin erilaista tulkintaa siitä, onko Helsingin talous huonossa tilassa, onko se haasteiden edessä, ollaanko eletty syömävelalla, vai onko velkataso samalla myös kasvattanut kaupungin varallisuutta. En kuitenkaan paneudu tähän vääntöön sen enempää.

Sen sijaan hiukan hämmentää, että esitysmateriaalissa puhutaan paljon valtion ja ylipäätään kuntien taloudellisesta tilasta ja tulevaisuuden haasteista. Koska me päätämme täällä nimenomaan Helsingin budjetista, niin pitäisi minun mielestäni pontevammin käydä läpi Helsingin omia tunnuslukuja, ja myöntää, että Helsingin parempi elinvoimaisuus tuo myös koko Suomelle parempaa elinvoimaisuutta. Se on myönnettävä, että nykyisellä valtiovallalla, eli nykyisellä hallituksella on suuri rooli kuntien – myös Helsingin – talouden kehityksessä. Valitettavasti nykyinen hallitus ei juurikaan ehkä ymmärrä tai halua ymmärtää Helsingin merkitystä koko Suomen taloudelle.

Itse asiassa kun oikein tarkasti katsoo tätä taustamateriaalia, niin jos-sain määrin ehkä vähän surkuhupaisaakin huomata, että kohdassa 38, jossa puhutaan, että taloussuunnitelman 2016–2018 valmistelussa on pyritty ottamaan huomioon maan hallitusohjelman toimenpiteet. Eräänä keskeisenä toimenpiteenä hallitus sitoutuu osana julkisen talouden tasapainottamiseen vähentämällä kuntien tehtäviä ja velvoitteita yhdellä miljardilla. Se on vähän sama asia, kuin mitä valtuutettu Hakanen tässä otti esille. Täällä saattaa tulevaisuudessa elää sellainen pommi, että se mitä me täällä yritämme tehdä, ja ehkä tehostaa toimintaa, ehkä säästää tai leikata, mikä se ikinä onkaan, niin valtiovalta kyllä omilla toimillaan vielä enemmän vaikeuttaa Helsingin taloutta. Jotenkin tuntuisi, et-

17.2.2016

tä sinne valtiovallan suuntaan pitäisi erittäin pontevaa keskustelua käydä Helsingin johdon kanssa.

Sitten voisin ottaa ihan erillisenä asiana, kun tässä nyt kuitenkin puhutaan vuoden 2017 budjetista ja samalla olemme täällä keskustelemassa myöhemmin ja valmistelemassakin vuonna 2017 johtamisjärjestelmän uudistumista – toteutuu tai ei toteudu – niin budjetin valmistelussa ensi vuoden osalta ei saa syntyä tilannetta, että tästä mittavasta johtamisjärjestelmän valmistelutyöstä revitään sitten rahoja virastojen omasta käyttöbudjetista. Mikäli selvitystyö oikeasti aiheuttaa virastoissa mitävää lisätyötä, niin tälle rahoitukselle sitten kohdennetaan ihan omat määrärahat.

Kiitoksia.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Oikeastaan haluaisin kyllä kuulla myös kaupunginjohtajien puolelta, että olin 2 päivää Tampereella, missä oli yliopistopiirien tarkastuslautakuntien yhteinen kokous, ja siellä keskusteltiin myös sote-uudistuksen tulevaisuudesta, joka tietysti vaikuttaa meillä nyt tällä hetkellä. Ehkä ei vielä ensi vuonna, mutta joka tapauksessa toteutuessaan seuraavina vuosina erittäin paljon. Täytyy kyllä sanoa, että en ymmärrä, että millä tavalla aiotaan tämä sote-lainsäädäntö saada aikaiseksi, koska joka ainoassa sairaanhoitopiirissä valmistellaan tällä hetkellä omia malleja. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri eli Oulun yliopistollinen sairaanhoitopiiri on asettanut oman selvityshenkilönsä. Kainuussa on oma, Kainuun sairaanhoitopiirin johtaja tekee sitä työtä. Keski-Suomessa on oma sairaanhoitopiirinsä, selvityshenkilö. Pohjois-Karjalassa on ? sote, Eksote on olemassa. Tampereen eli Pirkanmaan sairaanhoitopiiri menee aivan omia latujaan, aikoo yhtiöittää melkein kaiken. Myöskin täällä länsirannikolla, myöskin Varsinais-Suomessa on omat selvityshenkilönsä. Ainoa, jossa ei ole mitään selvitystä tällä hetkellä on Uusimaa.

Kerrottiin, että kaupunginjohtaja Jussi Pajunen on kutsumassa 6 ison kaupunginjohtajien kokouksen koolle ensi kuussa. Meillä valtuutetuilla ei ole mitään tietoa näistä asioista. Miten oikeastaan kaupungin johto ja kaupungin hallitus aikovat ottaa Uudenmaan sote-alueen hanskaansa? Kyllä tämä on 1,6 miljoonaa ihmistä, ja kyllä pitäisi jollakin tavalla myöskin Uudellamaalla selvittää näitä asioita niin, että me ainakin tie-

17.2.2016

täisimme, missä mennään, ja millä tavalla koko tämä valtiovallan hanke tulee tapahtumaan. Mitä se on Uudenmaan alueen kohdalla.

Tiedän, että minä olen ainakin itse esittänyt meidän kaupunginhallitusryhmällemme, että kaupunginhallituksen alaisuuteen pitää asettaa sellainen jaosto, joka pohtii yhdessä virkamiesten ja poliitikkojen kanssa tämän asian selvittämistä. Tämä on ihan vuosisatojen isoin hanke, mitä täällä on tehty.

Valtuutettu Nyholm

Puheenjohtaja.

Helsingin talous ei ole niin sanotusti kuralla, mutta visio puuttuu. Kuten Veronika Honkasalo sanoi vasemmiston ryhmäpuheessa, tarvitaan pitkälle tähtäävää talouspolitiikkaa. Nyt työttömyysprosentti on ylittänyt Helsingissä 12 %:n rajan, mutta kärjistäen, mikään ei muutu kaupungin toimissa. Keskimääräinen työttömyysaika on 61 viikkoa. Työttömyys kaupungissa ei katso osoitetta, kaikki olemme samassa paljussa.

Helsingin tulee työllisyystoimissaan katsoa myös peiliin pienemmissä asioissa ja kohdissa. Kaupungin kanslia ei anna täyttölupia vapautuville viroille, missä virraa. Kaupungin työhyvinvointistrategian punainen nuora ei voi olla karrätä jääville työntekijöille omien töiden lisäksi poistuvien työmäärät. Suuri kuva on tärkeä. Emme saa pelätä investoida korjausvelan pienentämiseen ja asuntotuotantoon, sekä kokonaisuudessa kaupungin infraan. Rakennusvirastolla on viime vuoden lopussa ja tämän vuoden alussa infrapuolen rakennushankkeiden kilpailutusten kustannusarviot alittuneet jopa neljäsosalla. Nyt olisi halpaa korjata Helsinkiä, synnyttää töitä ja hyvinvointia.

Kiitos.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On mukavaa, että kaupunkirakentamisen tiivistämiseen on kiinnitetty huomiota useissa puheenvuoroissa. Tehokas kaavoitus ja maapohjan käyttö onkin avainasemassa kaupungin väkiluvun kasvaessa. Haluaisin omalta osaltani nostaa esiin huoleni erityisesti Hernesaaren ja Jätkäsaaren liikenne- ja ratkaisujen suhteen. Uusiin merellisiin kaupunginosiin kaavaillaan tuhansia uusia asukkaita, mutta liikenne on vaarassa tuk-

17.2.2016

kiutua muutamaan pullonkaulaan. Jos Helsinki halutaan pitää houkuttelevana ja uusille asuinalueille saada hyviä veronmaksajia, on erityisen tärkeää, että uusien alueiden joukkoliikennematkaisuihin kiinnitetään erityistä huomiota.

Jos ja kun kaupunkisuunnittelu tapahtuu siitä näkökulmasta, että enemmistö alueiden asukkaista liikkuu yksityisautoilla, lähellä keskustaa sijaitsevat alueet matkan puolesta ovat ajallisesti heikosti saavutettavissa. Näillä, kuten muillakin uusilla alueilla maapohjan käyttö on tuhlailtavaa, koska suunnittelun lähtökohtana tuntuu olevan määrätellä, montako parkkipaikkaa alueelle saadaan kaavoitettua, ja mitoittamalla asuntojen lukumäärä parkkipaikan perusteella. ? ryhmä toivoi korkeampaa ja tiiviimpää rakentamista Helsinkiin. Toivonkin, että jatkossa joukkoliikenteen toimivuuteen luotetaan, ja sen toimivuuteen jo ensimmäisten asuntojen valmistuessa kiinnitetään lisää huomiota. Toivon, että uusia kaupunginosia kaavoitettaessa jatkossa voitaisiin parkkipaikkainormi ottaa uudelleen tarkasteluun ja kaavoittaa kaupunkia ihmisille, ja joustaa parkkipaikkainormista. Tämä olisi järkevää niin taloudellisesti kuin myös uusien asukkaiden näkökulmasta.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä toivoisin kyllä, että joko kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja Rätty vastaavat tähän kysymykseen, jonka esitin, että millä tavalla Helsingissä aiotaan tätä sote-uudistusta nyt ottaa hanskaann ja mikä on se 6 kaupungin johtajien tapaaminen, millä tavalla sitä on aiottu valmistella ja niin edelleen. Koska meillä ei ole mitään tietoa tästä valmistelusta.

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Pahoittelen, etten tullut heti vastaamaan. Ajattelin, että ei ihan suoraan koske kysymys tätä talousarviovalmistelua vuodelle 2017. Kysymys on tietenkin sinällään hyvin aiheellinen. En tunnista tällaista erillistä 6 kaupunginjohtajan tapaamista, että sitä olisi sovittu, mutta se ei tarkoita sitä, etteikö meillä olisi erittäin paljon kontakteja niin 6 suurimman kaupungin kesken kuin pääkaupunkiseudulla. Monia, monia tilaisuuksia on,

17.2.2016

mutta korostan sitä, että valtakunnallisessa sote-ratkaisussa, siihen liittyvissä itsehallintoalue-, maakuntaratkaisuissa valmistelu menee valtioneuvostossa. Siinä mielessä Helsingin kaupunki pyrkii olemaan mahdollisimman aktiivinen, seuraa valmistelutilannetta, antamaan oman panoksensa, ja korostan myös sitä, että esimerkiksi valtuustossa oli juuri periaateratkaisukäsittely. Kaupungin hallitusta pidetään jatkuvasti ajan tasalla asiasta, ja tarkoituksena on seuraavassa kaupunginhallituksen iltakoulussa pitää oma infotilanteensa sen hetkisestä valtakunnan sote-valmistelun tilanteesta. Mutta niin kuin tiedämme, niin asiat menevät kovin nopeasti eteenpäin. Pahoittelen, ei tämän parempaa vastausta ole. Teemme parhaamme, mutta katse kääntyy valtioneuvostoon ja siellä tapahtuvaan valmisteluun.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Anttilan kysymys oli erityisen aiheellinen, koska sote on niin iso asia, että sitä ei voi ohittaa ilman, että miettii heijastusvaikutuksia talousarviolaadintaa. Nuutti Hyttisen puheenvuoroon peräänkuuluttaisiin uusien asuntoalueiden kohdalla erityisesti kunnallistekniikan saamista alueelle riittävän ajoissa, eikä ole suotavaa, että kaupunkilaiset joutuvat vaeltamaan pimeydessä tai roskien keskellä.

Kiitos.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Anttilan nostama kysymys on todellakin aika tärkeä. Itse kävin tänään aamupäivällä kunnallisalan kehittämissäätiön seminaarissa, itsehallintojen Suomesta, ja oli kyllä aika hätkähdyttävää kuunnella kunnallisalan kehittämissäätiön asiamiehen Antti Mykkäsen esittämä yhteenveto siitä, mitkä ovat olleet ratkaisevia vaiheita sote-uudistuksessa. Hän sanoi, että ratkaiseva käännekohta oli se, kun Helsingin kaupunginhallitus päätti, että sen mielestä Helsingille eivät enää kuulu mitkään sote-palvelut. Hän ilmoitti, että silloin ratkesi sote-palvelujen järjestämisasiä, koska sen jälkeen mikään kunta Suomessa ei enää voinut uskottavasti esiintyä sillä kannalla, että sille kuuluu osa sote-palveluista.

17.2.2016

Nyt miten se päätös syntyi aikoinaan Helsingissä? Kaupunginhallituksessa. Sitä ei tehnyt valtuusto, siitä ei käyty lähetekeskustelua valtuustossa, ja nyt tänä päivänä meillä on valtuustossa suuri määrä vähintään valtuutettuja ellei valtuustoryhmiäkin, joiden mielestä se oli väärä päätös.

Tämä jatko on nyt hyvin epävarma. Emerituskansleri Kauko Sipponen siellä esitti, että erityisesti sote-palveluissa on lähipalvelut jatkossakin järjestettävä kunnissa. Hän esitti myös tähän liittyviä taloudellisia ratkaisuja, kuten se, että kunnat voisivat periä pääomatuloista veroa ja niin edelleen. Me olemme vaiheessa, jossa tämä keskustelu jatkuu, eivätkä ratkaisut ole selviä. Minä kovasti kannatan sitä, että tavalla tai toisella poliittisesti valmistellaan Helsingin kantoja asiaan, joka ei ole sen edellisen keskustelun jälkeen vielä niissä uomissa, että ne meidän silloiset keskustelumme riittäisivät.

Tämä tulee elämään, muuttumaan, ja toivottavasti palataan siihen Maija Anttilankin viimeksi täällä esittämään malliin, että sote-palveluiden peruspalveluja ryhtyvät kunnat jatkossakin järjestämään.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Tiina Teppo
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Juha Hakola
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Sirpa Puhakka
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot